

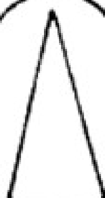
Fantastic Club

HORIA ARAMĂ

VERDE AIXA

EDITURA ALBATROS

Fantastic Club

HORIA ARAMĂ

VERDE AIXA

EDITURA ALBATROS • 1976

VERDE AIXA

Spaţiul: un loc liber. Cel mai întins dintre ele. Nici îngrădire, nici limită. Locul în sine. O scenă imensă. O vastă sală de bal. Atât de vastă că, atârnând pretutindeni, candelabrele nu ajung să facă lumină. O rază a soarelui alb ar putea să valseze ani lungi şi să nu întâlnească pe nimeni. O rază care nu luminează nimic – ce poate fi mai trist? Când nu mai suportă, se îndreaptă către planeta verde.

Aşadar, soarele alb şi astrul verde. Atunci de unde bucata de tinichea, ca o cutie de conserve care a încasat un picior şi a fost proiectată în spaţiu? E o creaţie stranie, compusă prin vivisecţie. De la o insectă s-a luat o jumătate de cap cu ochi şi antene. Picioarele dinapoi, răşchirate asimetric, provin de la alta. Mai multe aripi desperecheate apar de sub elitre de varii forme şi dimensiuni. Rezultatul nu are nici o noimă, dar, ca să fie ceea ce este, autorii nu s-au sfiit să-l facă urât şi nici să-l etaleze în fastul sălii de bal.

În perimetrul stelar s-a infiltrat o navă. Un fir de praf. De unde temeritatea cu care se aventurează în inima neantului? Poate ştie că orice astru e anonim, că orice astru are complexe de inferioritate. Aştrii nu sunt reali până când, într-o zi, nu apare de undeva, dinspre halourile care înceţoşează vederea, de dincolo de aurorele galactice, o replică liliputană a soarelui alb, a planetei verzi. Astrul microscopic are puterea să confere planetei substanţă, soarelui consistenţă. Superioritatea lui izvorăşte din faptul că vine de undeva, se îndreaptă către ceva. Are un sens. Are un scop. Aşadar există. Raportate la el, înregistrate de el capătă contur şi soarele, şi planeta. Cum să faci abstracţie de o prezenţă atât de vitală şi, între noi fie vorba, cum să nu-i porţi pică?

Şi astfel de soarele alb, de planeta verde se apropie

impetuos dipterul metalic. Principiul secret al Cosmosului e statornicia. Orice intervenţie îi tulbură pacea olimpiană. Dar cuplul astral ignoră apariţia intrusului. Numai, adânc, în materie, nerăbdarea vibrând neştiut în atomi şi molecule. Orbita corpurilor celeste a fost curbată de masa infimă care vine vertiginos. Trecând prin preajma cutiei de tinichea, raza soarelui alb îşi arcuieşte lumina.

1

O săptămână pe orbită. După sâcâitoarea monotonie a drumului. După sobrietatea vieţii pe navă, între carturile de o linişte înşelătoare şi odihna sufocantă a cuşetelor. În locul evadării, al aerului necondiţionat, al unui pas în afara metrilor prescrişi.

O săptămână pe orbită. Nava taie cercuri în jurul planetei – o ţeastă păroasă şi verde rotindu-se în spaţiul ars de soarele ca oţelul. O sferă îmbrăcată în pâslă de clorofilă. Un continent fără munţi, fără ape şi fără ţărmuri. Un astru fără hărţi. Nu şi fără mistere.

O săptămână pe orbită. Cu ochii la pândă. Ochi de hublouri, de telescoape, ochi electronici. Observaţii directe, fotografii mărite în cascadă, imagini stereoscopice, analize spectrale, curbe de luminozitate, factori de reflexie. Martori: ochii stelelor privind ţintă, inexpresiv.

Sunt opt pe navă. Opt oameni. Opt universuri. Fiecare dintre ei a pornit spre Aixa repetându-şi că avantajul de a nu fi cel dintâi compensează regretul de a fi al doilea. Setea de glorie vizitează somnul oricărui muritor, dar o face cu atât mai confortabil dacă riscurile sunt eliminate.

Singuri în Cosmos, au navigat multă vreme. Automatele corectau fără compromis direcţia. Sistemele de orientare palpau neobosit axele Universului. Se aflau pe drumul cel bun.

Şi astfel au atins distanţa de la care ar fi trebuit să-i

recepţioneze pe cei de pe planeta făgăduită. Erau mereu mai aproape, dar nimeni nu le ura bun venit. Au lansat mesaje către globul necrezut de verde, invitându-i pe înaintemergători să dea un semn de viaţă. Cum nici o voce nu se făcea auzită, au inventat una. I-au atribuit, rând pe rând, un timbru de crainic, lustruit şi alert, unul de băieţandru, fericit şi plin de mirare, timbrul dezabuzat al unui alcoolic. Fiecare avea hazul său şi fiecare putea fi unda purtătoare a speranţei. Dar nimic nu venea să confirme primirea mesajului. Nava gonea spre Aixa, ţinându-şi respiraţia. Să fie o pană minoră sau catastrofă?

Zile şi nopţi lângă butoanele încinse. Priviri asasine spre cerul complice, opac. Insomniile lor însumate voiau să oprească vălul morţii şi al uitării, să cadă peste lumea care tăcea. Pumnii strânşi, albi de mânie, se prefăceau în torţe, împiedicând noaptea veşnică să-şi instaureze regatul pe Aixa. Iar nava zbura cu viteza maximă, alerga cu sufletul la gură în sprijinul celor care nu puteau să cheme în ajutor.

În lipsă de informaţii lansau ipoteze. Dicţionarul cataclismelor era curând epuizat. Atunci şi-au amintit de micile neplăceri care în spaţiu pot să aibă repercusiuni scandaloase. Ce poate fi mai sensibil decât aparatura electronică! O simplă defecţiune... Şi ce poate fi mai sensibil ca omul! Un simplu virus...

Păcătos obicei – să faci presupuneri. În timpul liber dormi. În loc să te macini, dormi. Conservă-te pentru înfruntarea reală. Acumulează forţă. În fiecare por. În fiecare fibră. În fiecare cută a scoarţei. Adună şi aşteaptă. Fii gata. Se apropie clipa.

Drumul spre Aixa este o curbă în forma semnului de întrebare. Fiecare manevră oferă prilejul de a porni înapoi. Unde-i muzica sferelor? Totul e mut. Înaintează prin linişte ca printr-o apă. Ca printr-un acid care atacă decizia lor.

Să meargă înainte? Sunt argumente pro şi contra. Să se întoarcă acasă? Acum, când mai e de parcurs a cincea, a şaptea, a noua parte din drum?

În sfârşit. Scena e vizibilă cu ochiul liber. Iată soarele alb. Iată planeta verde. Lumina celui dintâi arde retina, trepanează creierii, opreşte nava din drum. Dulceaţa celei de-a doua e negrăită: un bob de smarald cât jumătate din Terra.

Scarabeul de tinichea se apropie lansând zi şi noapte mesajul de recunoaştere. Niciun răspuns? Misiunea e să nu dispere. Nava se plasează pe o orbită circumplanetară şi aşteaptă.

Şi-au acordat o săptămână. Şapte zile de observaţii, de pândă. Şapte zile pentru a găsi o explicaţie. După ani lungi de zbor, care i-au dezvăţat să umble, după luni de frânare în care au suit un arpegiu al spaimei – o săptămână în infern, o săptămână oferită aşteptării fără nădejde, ipotezelor fără temelie, prăbuşirilor fără luptă.

Între prudenţă şi temeritate, între dorul secret de a rămâne sub carapacea navei şi promisiunea verde a pădurilor fără capăt, săptămâna s-a scurs. Şi acum? Intrăm în cuşca fiarelor sau ne întoarcem? Odisei legendari sau personaje de foileton?

Pe, „Abisal” – acesta e numele navei – opt oameni dezbat o situaţie fără ieşire. Opt oameni normali. Tot ce există între salahor şi savant. Niciun aventurier. Niciun erou.

Înainte? Sau înapoi? Câtă justeţe şi câtă descreierare în ambele alternative! Între atâtea ispite şi riscuri, nici o minte nu poate discerne şi niciun calculator nu ştie să socotească. Informaţiile? Par selectate anume ca să facă imposibilă orice alegere.

Argumentele? Nu fac decât să ridice pereţi de obstacole.

Numai atunci când raţiunea oboseşte, când logica cedează, când nimic nu se mai opune subiectivităţii, atunci, din cenuşa în care au ars toate sperietorile, renaşte, simplă, dar vie, neabătută, dorinţa de a merge acolo şi a vedea.

Orice răgaz are un sfârşit. Acesta nu a făcut excepţie.

Un deget slab, ca sculptat în fildeş, apasă un buton. Resortul e dur. Butonul ezită înainte de îndeplini un ordin

atât de grav. Dar operatorul este Urun, comandantul. Nici o eroare nu e cu putinţă. Executarea!

De pe navă a pornit spre Aixa nu un modul încărcat cu oameni, ci un obuz. Linia lui aminteşte vag linia navei, încât pare că „Abisal” şi-a trimis înainte umbra, şi-a trimis înainte sufletul alcătuit după chipul şi înfăţişarea ei.

Obuzul cade, taie adânc aerul compact al planetei, grăbit să-şi încheie cursa înainte de venirea nopţii, înainte ca temperatura în creştere fulgerătoare să-i zădărnicească misiunea. Viteza lui atinge cote record. Sub ochii care îl urmăresc de pe navă, proiectilul se aprinde, o cămaşă de foc flutură în jurul său.

Lumina curmă reculegerea înserării şi rumeneşte arhipelaguri de negură. Căderea urmează, nimic nu o poate întrerupe. Întunericul sporeşte cu cât ne apropiem de Aixa. Ceaţa nocturnă se trage apoi la o parte. Bulgărele incandescent presară aur pe creştetul marilor arbori. Domurile vegetale apără solul. Ameninţate să se prefacă în torţe, nu dezertează. Meteorul piere în labirintul pădurii.

Restul se petrece într-o fracţiune de secundă. Noaptea plesneşte în torente de lavă. Planeta cască o gură imensă. Ca o tornadă urcă un strigăt de groază. Iadul se revarsă circular, oprind viaţa în loc. După care tăcerea, surdă şi stearpă. Nici măcar un incendiu. Doar, sumbră, o picătură de ulei pe marea verde.

2

Ultima noapte pe navă e cea mai lungă. Somnul chemat refuză să se arate. Veghea obligă timpul să meargă la pas.

„Abisal” nu e decât o ureche ciulită. Ce se întâmplă în bezna planetei? Fără îndoială, acolo se pregătesc represalii. Perfect, dar cine le pregăteşte? Dacă este cineva pe planeta asta blestemată, de ce nu s-a arătat până acum, de ce se ascunde? Şi de ce nu apar cei opt de pe Terra?

Au plecat cu doi ani înaintea lor. Ovaţionaţi. Invidiaţi. Au poposit cu nava „Fabulos” pe Aixa, de unde au trimis ştirea debarcării victorioase. Alte mesaje nu s-au făcut auzite. Pământul nu putea să renunţe însă la galactitul stabil, elementul-cheie al celei de-a treia ere cosmice. Cercetările de la distanţă indicau prezenţa lui masivă pe Aixa. Riscul de a trimite o nouă expediţie se justifica. Acum e aici. Masivul zid al spaţiului a căzut. De ce tac „fabuloşii”, de ce nu se arată?

Peir colindă nava. Nu are linişte. Aruncă o privire pe un hublou orientat spre Aixa, care nu e decât o pată neagră pe cerul înstelat, o pată sumbră, neliniştitoare, un gol care îi soarbe încet, neştiut. Golul pare să crească. Cerul fixat prea intens începe să joace dinaintea ochilor.

— Hm, nevricale! îşi adresează Peir o admonestare şi întoarce spatele discului întunecat.

Intră peste Jaap, care se răsuceşte în aşternut. Toate înregistrările sunt vechi, iar astăzi sună mai prăfuit ca niciodată. Să ia un narcotic? Nu, astă seară nu. Filmele sunt şi mai demodate. Au rămas gândurile. Dar nu cu gânduri se alungă demonii.

Ainen fixează plafonul deasupra cuşetei în care stă întins. Pupilele lui emit raze laser. De mirare că nu pătrund în sala comenzilor, care se află peste creştetul său. Masiv, neclintit, l-ai putea crede o statuie.

Aparenţă. Fiu al nordului terestru, caută pretutindeni Steaua Polară. Cum nu o găseşte, se refugiază în sine. Peir îl ninge cu fraze albe, inconsistente, clădeşte în zece minute un troian de zăpadă şi are grijă să plece înainte de a-l vedea sublimându-se.

Gror e singurul care doarme, senin ca un prunc. Lui Peir nu-i vine a crede. Îl zgâlţâie uşor, dar omul nu se trezeşte. La căpătâi, scânteia verde a unui „nani-nani”. Automatul e pus să funcţioneze până în zori. Nimic de făcut.

Inspectează cabina de comandă, unde, impenetrabil, stă de veghe Urun. Ca să pătrunzi aici e nevoie de un motiv.

Peir îl găseşte la repezeală, dar, cum nu are consistenţă, Urun îl expediază rapid şi politicos. Neastâmpăratul iese. Fierbe de mânie. Când te gândeşti că era cât pe ce să capete comanda! S-au răzgândit din senin. Regretă că a avut mândria stupidă de a nu renunţa la expediţie. Ori totul, ori nimic e deviza vitejilor! Da, dar când ar mai fi putut prinde o ocazie ca asta? Nu mai e chiar atât de tânăr şi nu în fiecare zi se dă startul către Aixa! Oricâtă demnitate ar sta la baza ei, renunţarea nu poate fi un titlu de glorie.

Pătrunde în sasul care izolează sera hidroponică. Aici trebuie să fie Vrala. Este. Sfidând ora târzie, ignorând tensiunea de pe navă, controlează distribuitorul de substanţe nutritive. Dar nu o face de nevoie, ci tocmai pentru a nu se lăsa molipsit de psihoza generală. Poate de aceea tresare şi roşeşte când se vede surprins de Peir. Acesta se strâmbă. Vrala îl enervează. Prea multe ifose pe metru pătrat. Nu are stofă de spaceman. De acord cu lărgimea umerilor, bravo pentru performanţele la cros, înot subacvatic şi botch, unde se ştie că a primit calificative excelente, deşi azi nu se mai pune atâta preţ pe fizic.

Ceea ce scoate din sărite la Vrala este genul fată mare. Până la el, Peir nu a întâlnit cazul decât în filme. Dar în carne şi oase, în lumea lui, ba chiar în Cosmos – e de prost gust! I-a spus-o şi lui Vrala, obţinând ca băiatul (27 de ani, 1, 89 m, 96 kg) să se coloreze în vişiniu. Din fericire, la ora aceasta plantele dorm. Lumina discretă oferă un refugiu de care Vrala profită din plin.

Peir vorbeşte. În aventura lor fiecare act a fost o eroare: expediţia pe Aixa, selecţia echipajului, alegerea momentului, lipsa de receptivitate în faţa primejdiei. Eroare plasarea pe această orbită. Eroare lansarea proiectilului de defrişare. Eroare, mâine, în zori, coborârea.

Să ne înţelegem: Peir nu este un laş. Carnetul său de astronaut poate fi consultat de oricine! În echipaj se află şi camarazi din alte misiuni. Ei pot depune mărturie oricând.

Iar cârcotaş nu a fost de când se ştie! Dar nu admite incompetenţa, nici riscul gratuit.

Aici, calamitate: înainte să-şi dea seama ce face, fără să lase timp sistemelor sale de avertizare să aplice o elementară cenzură, Vrala observă cu inocenţă că aceste nenorociri au o singură alternativă: întoarcerea pe Terra.

Vizitatorul sare în picioare, cu o mişcare demnă de un atlet. Culoarea lui tinde să bată recordurile lui Vrala. Strigăte de indignare indescifrabile fac tomatele să tresară şi transmit vibraţii nefaste vrejurilor de castraveţi. Băiatul a realizat ce sinistră enormitate a putut să rostească, a ajuns de un vineţiu închis, dar înainte ca procesul să atingă apogeul tânărul rămâne singur, să-şi macine regretul de a fi în asemenea măsură lipsit de tact.

Furios, Peir se retrage cu zgomot în cabina lui. A picat la vreme dacă are de gând să mai recupereze ceva din bunătăţile puse la păstrare în containerul din perete. Hay se află tocmai pe punctul de a încheia inventarul, întoarce spre el doi ochi cărora le e străină până şi noţiunea de culpă. Mestecă neobosit cu fălcile cât un dulap.

— Unde ai fost? întreabă cu gura plină. Voiam să-ţi cer ceva de ronţăit. Eu când sunt nervos trebuie să ronţăi…

Niciun surâs. Omul e sincer. Peir trânteşte capacul containerului, gata să fractureze oaspetelui nedorit degetele de la mâna dreaptă.

— Ieşi afară!

Un glas răguşit, alterat de starea de spirit. Cu atât mai rău dacă Hay înţelege greşit. Peir se trânteşte pe cuşetă.

— Ştii, zice Hay, mâine primim arme.

— Serios? mârâie Peir şi se întoarce cu faţa la perete.

— Urun spune că e posibil ca pe Aixa să avem nevoie de ele.

Gazda revine cu faţa spre interlocutorul său. Înghiţindu-şi primele vorbe care i-au venit în minte, se reculege o clipă şi adoptă un ton patern:

— Da, Hay, nu e deloc exclus. Dar dacă nu tragi un somn

zdravăn nu ai să fii bun de nimic. Aşa că ia-ţi tălpăşiţa, du-te la tine, culcă-te şi numără până faci un scurtcircuit.

— Numai un lucru, începe Hay o ultimă frază. Dar nu e nevoie s-o încheie.

— Bine, bine, suspină Peir, ia ce a mai rămas şi şterge-o.

Neal nu doarme nici el. Trece pentru a zecea oară în revistă posibilităţile existente. „Fabulos” a coborât cu bine pe planetă. O confirmă ştirile transmise pe Pământ. Un al doilea raport nu a mai fost primit. A fost el trimis? Ori s-a întâmplat ceva îndată după coborârea pe Aixa? Şi ce anume?

Putem presupune că au ajuns cu bine, că primele zile s-au scurs în pace. Observaţii preliminare atente au confirmat că planeta e integral acoperită de păduri, că nu există mări, că atmosfera prieşte omului. Cauze necunoscute să fi falsificat rezultatele? Nu e o imposibilitate.

Dar soarele? Radiaţia lui violentă nu pare nocivă, însă cine poate să ştie ce se întâmplă după o expunere prelungită? Desigur, aparatura specializată ar fi trebuit să-i avertizeze pe „fabuloşi”. Şi dacă nu a făcut-o? Dar, bine, aparatura de pe „Abisal” dă indicaţii la fel de liniştitoare!

Imaginaţia prodigioasă a lui Neal naşte variantă după variantă. O face ca într-un pariu cu sine însuşi. Mâine, după primul contact cu Aixa, va fi în măsură să verifice în ce măsură a avut dreptate.

Unu:

Coboară înspre planeta verde. Primii zeci de kilometri sunt parcurşi în condiţii de calm plat. Deodată, ca scuturată de un braţ gigantic, „Abisal” trece într-o mişcare aberantă. Curenţi la care nimeni nu s-a aşteptat o poartă cu violenţă pe un traseu imprevizibil. Orice manevră e de prisos. Direcţionalele sunt incapabile să redreseze nava, care se rostogoleşte anarhic. În interior tot ce nu e fixat de structură cade, loveşte, ucide. Întâii răniţi, întâii morţi. Ceea ce ajunge pe sol nu e decât o ladă cu informe deşeuri

umane.

Doi:

Au ajuns foarte aproape de sol. Între ei şi planetă, pădurea. Întinsă. Nesfârşită. Continuă. Niciun luminiş. Niciun petic de teren în care nava să-şi poată înfige „picioarele”.

Dar cu numai câteva ore în urmă, un proiectil anume lansat a defrişat locul! De piatră să fi fost pădurea, şi nu ar fi rezistat! „Abisalii” dispun de numeroase date despre arena pe care o caută: dimensiunea probabilă, forma, culoarea şi modul de cristalizare a crustei, spectrul radiaţiilor. Mai puţin unde se află. Descriu cercuri largi peste un ocean de verdeaţă. Niciun semn că cineva ar fi despicat-o, cu sau fără baston magic.

Inexplicabil! Nu, de ce? Explicaţii sau, dacă nu, ipoteze se mai găsesc. Zburăm peste o pădure despre care nu ştim nimic. Şi dacă şocul irezistibil al exploziei nu a făcut decât să aplece nişte arbori senzaţional de elastici? Şi dacă, mai acceptabil, o vitalitate dincolo de imaginaţie, dar în acord cu universalitatea pădurii pe Aixa, i-a permis acesteia, după distrugerea suferită din ajun, să se refacă, în sens literal, peste noapte?

Fantastic? Poate. Dar nu epitetul contează. Unde vom coborî? Vom atinge vreodată solul acestei planete?

Iar dacă vom defrişa din nou şi vom ateriza la limita radiaţiilor înainte ca pădurea să se refacă, nu ne vom trezi peste alte douăsprezece ore în mijlocul unei jungle? Înlănţuită de arbori, legată de liane, strivită de îmbrăţişarea unor boa vegetali, „Abisal” expiră. Bun venit pe Aixa!

Trei:

Dar nu, fără îndoială, focul şi-a făcut datoria, iar astronava se va plasa lin pe o tipsie de zgură neagră. Pe ultima treaptă a scării a apărut Urun. Încă un pas şi vor depinde în exclusivitate de planeta verde.

Nu, solul nu se scufundă sub greutatea bocancilor lui – ce tablou ar fi fost înecarea navei cosmice „Abisal” într-o

mlaştină camuflată artistic de o pădure plutitoare! Primii paşi, chiar şi următorii decurg firesc. Astronauţii respiră uşuraţi, cu sau fără mască de oxigen, detaliu momentan lipsit de importanţă. Primele cercetări decurg senin. Oamenii se destind, se adaptează locului, altminteri feeric. Pornesc în recunoaşteri care nu relevă nimic de speriat. Dar tocmai când lucrurile par să meargă mai bine…

Pe alese: ori pădurea se dovedeşte a nu fi pădure, ci un monstru carnivor, dacă nu un vampir care se dedulceşte la pământenii nesperat de apetisanţi. Ori, mai verosimil, aceeaşi misiune este îndeplinită de o faună odioasă. Reptile serpentiforme, animale cu trei capete şi nouă cozi, înzestrate cu colţi de oţel, cu ventuze, cu arme chimice, pseudomaimuţe răsărind nu se ştie de unde şi foreze vii care ţâşnesc din sol în cele mai neaşteptate locuri, păsări cu sau fără aripi, cu zbor biomecanic sau balistic, viermi de proporţiile unui expres ori crocodili cât o muscă se adună, mii, de pe toată suprafaţa planetei să adulmece, să vadă, să pipăie, să guste bunătăţile picate din cer şi care miros atât de aţâţător. Frumos…

Patru:

Dar oamenii, ori cel puţin hominizii? Asemănători sau nu, de o talie dublă (posibil dacă se are în vedere forţa de gravitaţie a planetei), drepţi şi arătoşi, cu pielea de culoare plăcută, sau cocoşaţi, coşmaruri pe două sau mai multe picioare, înzestrate, vai, cu inteligenţă, cel puţin atâta cât să ştie să captureze şi să ucidă, dacă nu să şi tortureze, cu sau fără intenţie. De ce în acest caz nu ştim nimic? De ce primii expediţionari nu au raportat? Poate pentru că atunci când au aflat s-au văzut în imposibilitate de a mai comunica ceva. Poate pentru că de cum au descins pe planetă au şi căzut pradă curiozităţii sau foamei semenilor noştri care ne seamănă atât de puţin.

Şi dacă, mai puţin simplist, contaminaţi de aerul special de pe Aixa, de o aromă nedefinită, dar cu o acţiune precisă, de apa inofensivă în aparenţă, în ei s-a produs o

transformare care i-a trecut de cealaltă parte a baricadei? Dacă, atingând solul Aixei, cei de pe „Abisal” vor fi întâmpinaţi de focul încrucişat al unei alianţe de monştri sau sufocaţi de îmbrăţişarea fatală a foştilor lor coplanetari? O intoxicaţie lentă poate provoca pe nesimţite denaturări esenţiale. În cazul acesta, cum nimic nu poate să-i prevină, „abisalii” ar fi definitiv pierduţi.

Neal nu are niciun moment în vedere o civilizaţie avansată. De ce? Din prejudecata că ea s-ar fi trădat de mult prin defrişări vizibile, prin construcţii bătătoare la ochi. Dar cetăţile monumentale pot fi clădite la fel de bine în subsol ca şi în marile spaţii libere. Energia? În anumite condiţii ar putea fi captată cu ajutorul antenei fără sfârşit care este pădurea. Dacă nu cumva avem de-a face cu fiinţe de consistenţa duhurilor, a norilor, cristale fluide a căror viaţă nu are niciun punct de contact cu a noastră. În cazul acesta, nici o garanţie pentru oamenii care sosesc pe Aixa…

Urun face o muncă asemănătoare. Înregistrează la secretomat situaţia aşa cum se prezintă şi măsurile luate în vederea coborârii pe solul Aixei: ora, numărul oamenilor, al armelor, modul de organizare a grupelor, însărcinările lor într-un caz, în al doilea, al treilea… Ipotezele sale sunt concepute după altă formulă. Atât formaţia pozitivă a lui Urun cât şi temperamentul sobru îl privează de un zbor prea liber al imaginaţiei, şi el o ştie. Totuşi rareori s-a întâmplat ca un eveniment să-l găsească nepregătit. Înlocuind fantezia prin calcul, Urun selectează de la bun început, acceptând riscul de a se înşela, posibilul de probabil, improbabil, imposibil. În final, variabilele se reduc la un număr foarte rezonabil. Cel mai adesea, pentru întâmpinarea acestor eventualităţi este omeneşte cu putinţă să te pregăteşti.

Moleculele fine ale secretomatului înregistrează jurnalul de bord şi ideile pe care le avansează Urun. O fac la fel de impersonal ca şi autorul lor. Dacă în cursul încercărilor de

mâine blindajul aparatului va rezista, memoria lui va face un bun serviciu.

3

Noaptea de coşmar a trecut, cedând locul unei dimineţi despre care nu se ştie nimic.

Pe „Abisal” toată lumea se agită. Atmosfera e febrilă, dar, aşa cum se cuvine, emoţiile se consumă fără cuvinte.

Apariţia soarelui alb marchează ca un gong debutul efectiv al zilei hotărâtoare. Urun trece la comandă. Desprinzându-se de pe orbită, nava începe să coboare. O întrecere stranie se desfăşoară între lumina care pogoară spre Aixa şi „Abisal”, curând pierdută de acesta. Bolidul e leneş. Dă întâietate soarelui, care vine din spate, o ia înainte, alungă negura, deschide drumul.

Descensiunea durează enorm, dar în cele din urmă ia sfârşit. Zona defrişată, circulară şi netedă, îi aşteaptă. Ultimii metri sunt parcurşi în multe zeci de minute. Jeturile flagelează manejul negru de parcă ar vrea să-l purifice în flăcări înainte de a-l împinge în adâncuri.

Dar platoul de bitum rezistă. De pe platforma lustruită nu se ridică niciun fir de praf. Urun pune cu hotărâre nava pe sol, taie contactele şi motoarele amuţesc. Metalul mai vibrează câteva clipe, fără noimă, apoi încremeneşte. În tăcerea care s-a instalat, se aude suspinul de uşurare al echipajului. Actul întâi s-a încheiat cu bine. Să mergem mai departe.

Atmosfera a fost reanalizată de mai multe ori în cursul nopţii. Rezultatele sunt analoge cu cele anterioare. Nimic nu se opune părăsirii rachetei.

În ordinea stabilită, cei opt se îndreaptă spre sasul de evacuare. Niciunul dintre ei nu a mai pus piciorul pe Aixa. Trag deci cu emoţia de rigoare prima gură de aer, după care se bat pe umăr, bucuroşi. Pe fiecare îl aşteaptă un scafandru – „cel mai perfecţionat şi cel mai uşor din lume”.

Ce fericire totuşi să nu ai nevoie de el! Se înghesuie pe scara îngustă şi sar cu bocancii lor blindaţi pe crusta calcinată care pardoseşte luminişul.

Bomba care i-a precedat a curăţat locul pe o suprafaţă cu un diametru de aproape un kilometru. Cercetează în jur, spre graniţa spaţiului liber. Surâsul piere de pe feţele bronzate artificial. Au senzaţia că sunt împresuraţi. Peretele de un verde închis al pădurii fără capăt, înalt de treizeci-patruzeci de metri, pare că nu aşteaptă decât un semn ca să se pună în mişcare şi, înaintând impetuos, irezistibil, un tsunami nemăsurat, să ocupe la loc insula neagră care i-a fost smulsă.

Nimic nu se clinteşte, însă asaltul mut, încremenit, amânat este impresionant. Oamenii se mută de pe un picior pe altul. Ar vrea să examineze mai îndeaproape un bulgăre de pământ, un arbore, o frunză, dar prima grijă rămâne duşmanul necunoscut. Acesta poate răsări de oriunde, sub orice formă, poate plonja distrugător asupra lui „Abisal”. De ce nu a făcut-o până acum? Poate pentru că nu a prins de veste tinde se va produce debarcarea. Poate pentru că nu a ştiut să deducă rostul bombardamentului de aseară. Nu înseamnă că este un adevăr neglijabil.

Mica trupă instalează în grabă, cu mişcări de o precizie cazonă, ştiute pe dinafară, sistemul de apărare a navei. Un cerc impenetrabil cu mijloacele cunoscute pe Pământ. Cât valorează pe Aixa? Rămâne de văzut.

Eliberaţi de prima lor îndatorire, cei opt îşi îndreaptă spinările şi privesc în jur. Liniştea e materială. Neal şi Urun, urmaţi de Vrala, de ceilalţi, fac doi-trei paşi către marginea poienii. Acest verde rar, cu mult albastru, dar şi cu roşu parcă, un roşu vag, tulbure, care mai curând se ghiceşte în carnea frunzişului fastuos, aceste siluete ameţitoare şi armonioase. În sfârşit frunzele, căci frunze sunt emisferele striate, lucioase pe o parte, poroase pe cealaltă,

schimbându-şi poziţia după a soarelui alb şi în care o clorofilă care nu e clorofilă alimentează, printr-o alchimie indescifrabilă o viaţă inedită.

Aerul de taină strânge uşor beregatele, dar oamenii ridică din umeri şi pornesc la treburile lor. Apăraţi ca de o platoşă de un echilibru interior fără cusur, nu-şi pot permite să asculte avertismentul pornit de nicăieri.

Grupurile de lucru au fost hotărâte, fiecare îşi cunoaşte misiunea. Pe baza datelor cartografice prelevate automat, au fost identificate mai multe locuri în care impenetrabila pădure a cedat. Poiene naturale, fose de respiraţie sau luminişuri defrişate de „fabuloşi”, toate trebuie vizitate neîntârziat dacă ţin să dea de urma acestora. Nu sunt mai mult de zece. La drum!

Jaap a şi extras din buzunarele secrete ale navei una din tanchetele de explorare. Instalat în faţa bordului de comandă, întreprinde un control sumar şi dă semnalul de îmbarcare. Gror şi Ainen fac celorlalţi un semn de adio şi pătrund în vehicul. Jaap trage un levier şi închide orificiul de acces.

— Gata? întreabă.

Nu aşteaptă răspuns. Formează programul. De cum ridică arătătorul de pe ultima cifră, tancheta se pune în mişcare, apropiindu-se de zidul verde. Un jet de aer hipercomprimat deschide drumul retezând pădurea, hăcuind-o, pulverizând-o. Tăiaţi din rădăcină, arborii gigantici, crescuţi dintr-o horă de trunchiuri solidare, fac un salt grotesc, după care, sub forma unei ninsori de celuloză, se aştern pe solul poros. Aceeaşi soartă o au iederile filiforme, lianele care aruncă poduri la toate etajele junglei, tufişurile şi arbuştii de o şchioapă. Reptila mecanică înaintează pe un covor alb de materie vegetală.

Gror chicoteşte:

— La plecare nu uită niciodată să ne spună: „Fiţi atenţi, utilizaţi forţa numai în cazuri extreme, infiltraţi-vă subtil, nu tulburaţi ecosistemele…”

Jaap nu-i acordă nici măcar o privire:

— Nu suntem la plimbare. Trebuie să vedem ce s-a ales de ai noştri înainte de a o lua pe urmele lor.

— Şi atunci de ce nu dăm foc? De ce nu pârjolim?

Japp nu se intimidează:

— Inutil. Jeturile sunt mai rapide. Focul n-ar face decât să trădeze prezenţa noastră. Din acelaşi motiv n-am luat nici aparatele de zbor.

— Şi bomba de aseară?

— Indispensabilă. Doar n-ai fi vrut să ne trezim în vârful unui copac?

— Puteam să coborâm pe terenurile pregătite de ceilalţi.

— Habar n-avem cum arată şi cine e acolo. Ar fi fost o aventură. Şi tu o ştii foarte bine. Dar, dacă vrei să mă sâcâi, nu te sfii, dă-i înainte.

Jaap şi-a regăsit echilibrul dintotdeauna. Nici o ironie nu i-ar putea umbri strălucirea ochilor. Ce poate fi mai înălţător decât să taie un drum prin pădurea virgină! Rafala transparentă, mai eficace decât un aruncător de plasmă, îşi face datoria în mod exemplar. Nici o abatere. Nici o şovăire. Imperturbabila ei înaintare conţine un element estetic.

Drumul tanchetei e riguros rectiliniu. În dreapta, în stânga domnesc haosul şi dezastrul. Tunelul se deschide însă neted, curat, fără surprize.

Jaap îşi pune problema dacă însoţitorii lui sunt în stare să guste măreţia clipei. În ceea ce-l priveşte, ar suferi dacă ar trebui să predea comanda. Nici Ainen însă, nici Gror nu ţin să i se substituie. Cei doi contemplă fără cuvinte priveliştea şi nu e chiar atât de sigur că intuiesc sensul ascuns a ceea ce văd. Operatorul este foarte mulţumit. Nu de dragul unor hamali cosmici ca Gror şi Ainen s-a străduit să prefacă trasarea drumului într-o operă de artă. Să pretindă aplauze? Nonsens. Are publicul său credincios: el însuşi.

După cinci ore de drum, tancheta spulberă ultimele resturi de vegetaţie şi frânează în preajma unui luminiş identic până la confundare cu cel părăsit. Jaap opreşte

motorul. Cei trei se instalează în faţa ambrazurilor şi scrutează cu inima strânsă împrejurimile.

Oricât de minuţios este acest prim examen, el nu relevă nimic neobişnuit. Realizată evident cu aceleaşi mijloace ca şi aceea în care tronează propria lor navă, poiana se deschide în faţa lor, un talger zgrunţuros şi rotund. Zidul verde o încercuieşte la fel de strâns ca şi pe sora ei mai tânără, dar, după ceasurile lungi în care au străbătut pădurea fără hiaturi, meterezul nu mai apare atât de ameninţător.

Jaap îi consultă din ochi pe cei doi. Aceştia ridică din umeri. Levierul acţionat în sens invers decât la urcare face să se deschidă blindajul. Ies la lumină privind cercetător în jur. Poartă combinezoane de luptă universale şi căşti sferice de protecţie. În dreapta strâng pistoale cu kaser, în stânga au grenade cu crom.

Pădurea îi întâmpină foşnind calm. Sub arcadele suple ale ramurilor domneşte răcoarea. Liziera poienii este şi ea verde. Urmele pătrunderii brutale a omului s-au vindecat. Arborii din linia întâi, foarte tineri, întind braţe zvelte către golul negru, într-un gest de conciliere. Nici o pasăre, nici o insectă şi nici o aromă care să le îmbie bri să le alunge. Numai pădurea însingurată, superbă.

Echipajul ascultă ordinul fără cuvinte al lui Jaap şi avansează. Sub tălpile de aliaj dur, bulgării calcinaţi scrâşnesc, sfărâmându-se. În prima clipă, zgomotul îi face să se oprească, să adulmece, dar nimic” nu-i îndreptăţeşte să se teamă.

Gror ocoleşte poiana, Ainen studiază centrul. Aici se mai văd urmele celor trei picioare de mamut ale navei, iar la mijloc, între ele, amprenta jetului reactiv. Aici a staţionat „Fabulos” înainte de a porni spre locul în care a fost identificată.

Un semnal: adunarea! În câteva clipe, cei trei se află iarăşi la bordul tanchetei. Ainen îşi face de lucru cu aparatele sale, raportându-i lui Urun roadele primei

cercetări. Jaap nu aşteaptă sfârşitul comunicării. Ascultând îndemnul secret al unui sentiment de urgenţă, trage la refuz manşa vehiculului, înfigându-l în trupul moale al pădurii.

4

Fermecător şi dezolant – aşa se înfăţişează peisajul Aixei în ochii tereştrilor. Au uitat viziunile sumbre ale nopţii lăsate la mii de kilometri în urmă. Impresiile proaspete îi solicită integral.

Văzută de la nivelul solului, pădurea ciclopică şi neîntreruptă impresionează şi convinge. Asemenea cascade de viaţă nu s-ar fi putut dezvolta decât în lipsa factorilor perturbatori. Un puternic argument pentru absenţa oricărei civilizaţii, ba chiar a oricărei specii înzestrate cu inteligenţă.

Dar cu un raţionament nu se spulberă o îngrijorare de mare calibru. Insolitul planetei verzi asociat enigmei care planează asupra expediţiei „Fabulos” face ca sosirea pe Aixa a noului echipaj să fie un act de zece ori temerar.

Comportamentul individual merită aprecieri la fel de generoase. Premisele oferite de negurile unei nopţi de tensiune sunt infirmate, aşa cum era de aşteptat din partea unor încercaţi navigatori astrali. Dar impresionează stilul, simplitatea şi reţinerea, pudoarea manifestărilor, demnitatea cu care au pornit să înfrunte forţele malefice.

Sunt conştienţi că pădurea, despre care nu ştiu nimic, dispune de un arsenal de mijloace pentru a reteza în faşă intenţiile lor. Primul arbore mai şubred, clintit dintr-un echilibru precar, ar putea strivi tancheta care îşi face drum prin ţesătura verde a codrului, tăind pentru vecie firul nevăzut care îi leagă pe intruşi de lumea lor aflată dincolo de soarele alb. Prima prăpastie bine ascunsă ochiului, prima mlaştină deghizată astfel încât să nu fie detectată de aparatura de ghidare, prima stâncă prăvălită asupra lor din

înălţimi nemăsurate ori primul plafon carstic prăbuşindu-se sub acţiunea vibraţiilor produse de trecerea lor poate deveni o capcană.

Înaintarea continuă însă şi nimic nu se întâmplă. Mai mult: pe măsură ce kilometri noi se adaugă celor parcurşi, iar privirea se familiarizează cu lumina zgârcită din tunelul verde, în ochii celor trei pădurea îşi pierde atribuţiile extraordinare, identificându-se treptat cu vechea, binecunoscuta, universala pădure de acasă şi de pretutindeni. Trebuie ca la fiecare pas raţiunea să le aducă aminte că, departe de a-şi încredinţa soarta vastului codru străin, au datoria să suspecteze fiecare siluetă şi fiecare umbră pentru a nu cădea pradă răului care i-a lovit pe predecesori.

Sentimentul acesta de comuniune cu pădurea, ţinut în frâu, dar imposibil de spulberat, explică mişcarea retractilă a lui Jaap şi a oamenilor din subordinea lui în momentul în care, îndreptându-se către a doua poiană artificială înregistrată pe hărţi, dau peste zonele distruse. Pare că o putere imbatabilă, cu care nimic nu se poate măsura, însă dementă, a ciopârţit pădurea. Nici o urmă nu indică intenţia unei tăieri raţionale, şi de altfel înzestrarea unei expediţii cosmice nu poate decât să excludă folosirea lemnului ca mijloc de procurare a energiei sau ca materie primă. Stricăciunile atât de haotice lasă mai degrabă impresia că nu au alt rost decât amuzamentul pur, dacă nu sunt rodul unei crize de beţie a puterii căreia i-a sucombat un spirit slab, copleşit de grandoarea spaţiilor împădurite, atunci când s-a trezit în mâini cu un instrument de tipul celui care taie şi astăzi drum tanchetei.

Descinzând fără veste într-o imensă peşteră verde, presărată cu arbori frânţi, Jaap a tras instinctiv manşa, oprind înaintarea. Locul e ideal pentru o ambuscadă. Încercatul exploatator nu ar fi trebuit pentru nimic în lume să facă o asemenea manevră. Ainen şi Gror sunt însă departe de a-l cenzura, fie şi mental. Panorama e

descurajantă, dar atât de convingătoare! Pornirea pe care o simt cu toţii este să coboare, să-şi treacă palmele peste rănile fără îndoială încă pline de sevă, să se convingă de veracitatea imaginii pe care şi-au format-o despre modul în care s-a produs incidentul şi să aducă celui lovit o consolare problematică.

Nu părăsesc însă tancheta. Îşi lipesc de ambrazuri căştile, iar atingerea ţine locul unui contact omenesc.

Apoi Jaap îşi aminteşte că el are o funcţie, iar grupul o misiune şi smuceşte furios manşa. Micul blindat face un salt peste obstacolele din calea sa şi lovind, la rândul lui, în cel căzut, îşi reia mersul.

Sunt vizitate astfel câteva circuri artificiale defrişate inutil, prea aproape unele de altele şi complet nefolositoare. Devine limpede într-un fel că explorării cu miniaparatele de zbor, cu tancheta şi pe jos predecesorii i-au preferat marile incizii, nu întotdeauna cele mai profitabile pentru ştiinţă, dar la prima vedere mai puţin periculoase. Rămâne de văzut în ce măsură s-au înşelat.

E după-amiază târziu când, în sfârşit, grupul ajunge în pragul poienii pe care o domină turnul de catedrală al lui „Fabulos”. Bine disimulat, şocul întâlnirii rămâne violent. O copie fidelă a „Abisalului”, încremenită, fără viaţă, într-un spaţiu mort. Un braţ întins către cer, un strigăt, un avertisment. Aşa simte Jaap, aşa simt Gror şi Ainen, fiecare în izolarea lui.

Câteva minute de pândă la marginea luminişului. Trei perechi de ochi cercetează aspectul cabanei care se ridică faţă în faţă cu astronava. Edificiul, pe deplin familiar noilor veniţi, este baraca prefabricată, multifuncţională, aflată şi în dotarea lor. Analizarea pereţilor metalici, a pantei acoperişului, a ferestrelor, a terenului înconjurător nu relevă niciun element alarmant în afară de absenţa, menită să ridice oricui părul măciucă, fie şi a celei mai neînsemnate urme de viaţă. În lipsa oamenilor, locuinţa e un cuvânt gol, o formă fără conţinut, ceva monstruos. Şi

dacă nu astfel este înregistrat spectacolul pe care-l oferă această a cincea sau a şasea poiană vizitată pe Aixa, cauza rezidă în sănătatea de invidiat a membrilor avangărzii. Chiar şi aşa, atunci când, considerând că prelungirea observaţiilor nu poate duce la nimic, cercetaşii îşi părăsesc ascunzişul, fiecare dintre ei trage cu ochiul către semnul de exclamare pe care îl reprezintă nava, ce pare că, privind în urma lor, se roteşte în jurul axului său.

Sub acoperirea lui Jaap, Ainen şi Gror se apropie de cabană, ferindu-se din dreptul ferestrelor. Dar sunt numai ei şi scrâşnetul încălţămintei pe zgura care podeşte luminişul.

Se opresc de o parte şi de alta a intrării. Aşteaptă. Niciun sunet, nici o mişcare. Atunci trag, cu bruscheţe, uşa de metal a barăcii. Muchia se izbeşte de perete. Braţe puternice se întind ca tot atâtea săbii. Degetele crispate pe arme strâng nervos trăgaciul, gata să declanşeze un foc mortal asupra oricărui nepoftit care s-ar fi aflat înăuntru.

Însă baraca e goală. Sasul scos din uz, prezenţa ferestrelor arată că ocupanţii se considerau în deplină siguranţă. Altminteri ar fi montat o altă variantă a cabanei ori ar fi modificat-o pe aceasta.

Baraca nu spune mare lucru. Aspectul ei este atât de liniştitor! Înconjurată de dulapuri încastrate în structura de rezistenţă a construcţiei şi care formează un adevărat blindaj suplimentar, cu plafonul etajat, menit să izoleze interiorul de excesele de temperatură, e o construcţie de tip tradiţional, croită pe gustul pionierilor Cosmosului, care întotdeauna au pus nevoia de societate înaintea confortului. Locatarii au preferat să trăiască într-o încăpere unică şi mare, semn că se simţeau bine împreună şi că, mărturisit sau nu, sufereau de singurătate.

Jaap şi oamenii lui se împrăştie prin căminul spaţial. Gror deschide un dulap. De pe un raft priveşte cu orbite goale o cască identică celei pe care o poartă el însuşi. Dedesubt – combinezonul respectiv. Pe piept în stânga, o etichetă:

Lars. În alte dulapuri, costumele celorlalţi.

Ainen trage un pled. Aşternutul este uşor îngălbenit. Ridică o pernă şi extrage de sub ea un tricou de dimensiuni neverosimile şi un pantalon de aceleaşi proporţii. Le arată celorlalţi. Aceştia se apropie. O monogramă înlătură orice confuzie: aici a dormit Kox.

Flegmaticul Jaap îşi pierde sângele rece. Zvârle în primul pat arma nefolositoare şi-şi smulge casca.

Gâfâie, cu părul vâlvoi, într-o revoltă fără obiect. Deşi uimiţi, ceilalţi îl imită. Jaap trage aer în piept şi profită de clipa de confuzie ca să-şi vină în fire.

5

Dormitorul e tocmai atât de mare cât să vezi dintr-o ochire dacă înăuntru se află sau nu cineva. Desigur, au răscolit paturile, au deschis dulapurile, însă au făcut-o în căutare de indicii.

E mai mult decât limpede că nu există niciun supravieţuitor. Dar Ainen nu a terminat să desfacă paturile. Meticulos, el strânge metodic fiecare pled electric şi ridică fiecare saltea pneumatică. Dacă nu desfundă pernele este numai pentru că, privite în transparenţă, niciuna nu pare să ascundă ceva. Gror s-ar afla în deplină legitimitate dacă ar lua peste picior apucăturile lui Ainen şi poate că ar face-o dacă aceasta nu ar implica oarecare primejdie. Cât despre Jaap, ar avea tot dreptul să-şi iasă din minţi, dar în ultimele ore nervii lui au fost solicitaţi prea intens ca să mai aibă reacţii. Ajuns la capătul puterilor, preferă să ignoreze obtuza insistenţă a scandinavului şi să-i întoarcă spatele. Ceea. Ce şi face. Dar numai pentru o clipă. Gesturile mecanice ale lui Ainen, el însuşi lipsit de orice iluzie, exercită o anume fascinaţie, căreia Jaap nu i se poate sustrage. Şi astfel e martor la surpriza camaradului său, care, dislocând ultimul pled, rămâne cu mâna în aer, incapabil să articuleze un cuvânt.

— Ce-i? Şopteşte, sufocat, Jaap.

— Ai găsit ceva?

Nici glasul lui Gror nu este mai muzical. Tăcerea lui Ainen sugerează un răspuns. Colericul şi sanguinicul se apropie de flegmatic.

Şi văd: în colţul cel mai ferit se află un schelet, mai exact – un cadavru. Dar atât de descărnat, în asemenea hal de epuizare că, aşa cum zace, fără viaţă, în patul a cărui curăţenie lasă de dorit, pare mai curând un vrej adus de vânt. Măsurând arătarea îngropată în cearşaf, au înţeles de ce pledul care-l acoperise nu-i trăda în niciun fel prezenţa.

Ainen dezgoleşte corpul necunoscutului. Asistenţii întorc a dezgust capul. Mortul nu e frumos, Nu se ostenesc să-l întrebe pe Ainen ce are de gând. Cu un cap pătrat nu discuţi decât strictul necesar.

S-ar părea că rezervele voinicului sunt departe de a se epuiza. Omul gheţurilor îşi vâră braţele adânc sub corpul celui găsit, îl ridică uşor, ca pe un fulg, şi-l depune pe un pat situat în vecinătatea unei ferestre. Apoi, fără să trădeze nici o repulsie, îşi lipeşte urechea de pieptul străinului şi ascultă.

Ceilalţi nu mai pot suporta. E prea mult. Ainen dă locului şi orei o coloratură prea extravagantă ca să nu rişte sancţiuni. Jaap şi Gror nu mai sunt în stare să se stăpânească. Protestează printr-un hohot de râs cel puţin deplasat.

Ainen se ridică imperturbabil. Camarazii îl cunosc îndestul ca să prevină o mişcare de natură să-i pună pe amândoi la podea în cincisprezece secunde. Se trag înapoi, trecând instinctiv în apărare.

— Ce-i cu tine, bravează Gror, vrei să-l înviezi?

— Nu se ştie niciodată, spune Ainen, obscur ca Pitia.

Cei doi luptători în gardă simt ace de gheaţă pe şira spinării. Strângând pumnii în continuare, întreabă stupid:

— Cum aşa?

Dar septentrionalul nu le mai acordă nici o atenţie.

Revine asupra celui întins. Acesta nu oferă nici o bază optimismului său, dar cuvântul lui Ainen nu este dintre cele care pot fi puse la îndoială.

Sub ochii neîncrezători ai celorlalţi, temerarul Ainen începe o dificilă operaţie de reanimare. Un instinct îl face să aleagă nu aparatura de salvare de pe tanchetă, nici pe a gazdelor, ci o veche tehnică a strămoşilor să-i din tundră, care asociază masajul unui boxer de categorie grea cu gimnastica unui dansator de samba, totul condimentat cu palme energice şi duşuri scoţiene.

Rezultatele nu sunt din cale-afară de strălucite. Perseverent şi egal, Ainen se dovedeşte însă inepuizabil şi de nedescurajat. Ore lungi trec fără să se înregistreze niciun progres. Gror, apoi Jaap ies la aer, făcându-şi de lucru. Conducătorul grupului cheamă baza şi raportează. Între timp Gror vizitează nava care i-a precedat, sperând zadarnic să afle o cheie dispariţiei echipajului.

Pe Aixa se înserează. Gror nu a găsit pe „Fabulos" decât cele necesare pentru pregătirea cinei. Acţionează în consecinţă. Îi aduce şi lui Ainen o gustare copioasă şi o cafea fierbinte. Corpul neînsufleţit nu arată mai bine ca la început, dimpotrivă, tratamentul violent l-a desfigurat definitiv, în orice caz i-a învineţit figura. Dar Gror nu ţine în mod special să-l contemple şi nici nu tânjeşte după un schimb de amabilităţi cu masivul atlet. Acesta a lepădat el însuşi cea mai mare parte a îmbrăcămintei şi pentru prima oară arată istovit. Cu atât mai grăbit părăseşte Gror cabana. Ştie din experienţă că oboseala nu face decât să ascută susceptibilităţile.

Pe Ainen îl aşteaptă o noapte grea. Dar ceilalţi nu au niciun motiv să vegheze. Urcă pe nava părăsită. Jaap ia din nou legătura cu „Abisal" şi îl cere la aparat pe Urun. Acesta se prezintă. Ascultă veştile fără să comenteze. Ia notă de găsirea cadavrului, întâlnire radio a doua zi. Jaap îşi azvârle cât colo costumul şi se trânteşte într-o cuşetă. Gror i-a luat-o înainte. Pleoape de plumb le obturează privirea, înainte

ca încercaţii expediţionari să-şi dea seama, cad într-un somn adânc şi binefăcător. Nu au luat niciuna dintre măsurile de securitate obligatorii într-o împrejurare ca aceasta. Dezarmaţi şi neputincioşi, sunt la cheremul forţelor obscure care bântuie planeta. Ele îi ignoră însă, din cine ştie ce tainice motive, şi astfel noaptea se scurge lin, fără evenimente.

Nava luceşte stins în ceaţa alburie a stelelor. Cei doi au revenit pe Terra. Planeta natală îşi exercită inflexibil monopolul asupra viselor celor care au părăsit-o.

S-a luminat. Jaap sare în picioare, îl trezeşte pe Gror, dar nu aşteaptă ca acesta să fie gata, ci coboară de pe navă, îndreptându-se către cabană.

Nici o mişcare, niciun semn de viaţă, Jaap trage uşa, intră şi-i caută din ochi pe cei doi. Aceştia zac, două cadavre, pe două paturi identice. Jaap este izbit de izul de asemănare care uneşte cele două corpuri. Ce anume a putut face ca strigoiul aproape imponderabil şi atletul de clasă, care până ieri cu greu ar fi fost admişi în acelaşi spaţiu logic ca fiinţe cu drepturi egale, să aibă un aer atât de înrudit? Sfrijitul nu arată să-şi fi revenit. Mai curând s-ar putea crede că neaşteptatul tratament l-a ajutat pe Ainen să dea jos câteva kilograme bune. Contrastul ar fi rămas considerabil dacă Jaap s-ar fi rezumat la compararea ponderii lor. Ceea ce-i apropie este altceva. Pe Jaap evidenţa îl izbeşte ca un pumn: cei doi au în aceeaşi măsură aerul că dorm.

E prea mult. Jaap năvăleşte asupra lui Ainen, scuturându-l cu violenţă. Acesta se deşteaptă cu greu. Este morocănos şi are cearcăne vinete. Înţelegând, în sfârşit, cine şi de ce îl trezeşte, cască îndelung, apoi întinde mâna spre patul alăturat.

— Îl cheamă Stracco.

Şi se întoarce pe partea cealaltă.

— De unde ştii?!

Jaap are buzele albe şi genunchii moi.

— L-am întrebat, încheie Ainen discuţia, cu tonul unuia

care nu vede ce ar mai fi de adăugat.

Noutatea nu poate fi trecută sub tăcere. Dar Jaap nu are curajul s-o comunice. Curând Stracco deschide ochii. Este prea slab ca să coboare din pat.

Dar e cât se poate de viu. Luat prin surprindere, Gror, care vine cu de-ale gurii, e cât pe ce să scape proviziile pe jos.

Necunoscutul este unicul supravieţuitor al primei expediţii. Greu de recunoscut, fireşte. Prin câte nu a trecut! Boală, nebunie, izolare, a gustat din ele până la saţiu. A rezistat însă, ceea ce este o minune.

Cum au pierit ceilalţi? Unde se află cadavrele lor? Şi ce s-a întâmplat la urma urmei? Imposibil de aflat. Pur şi simplu, la un moment dat au început să dispară. Unul câte unul. Apoi nu mai ştie. A fost extrem de bolnav. Fotografia din carnetul de zbor nu are nimic comun cu stafia palidă care abia îşi trage sufletul.

Jaap meditează cu glas tare:

— Ar trebui urcat în rachetă şi trimis pe Pământ.

Ochii lui Stracco lucesc. Dar proiectul este irealizabil. Ar fi extrem de imprudent să supună un organism atât de traumatizat la suprasolicitările inerente unui zbor cosmic îndelungat. Şi, chiar dacă ar aştepta să se întremeze, să-şi revină în puteri, cine şi-ar asuma riscul de a reduce echipa tocmai acum, când ies la iveală pericole necunoscute? Decizia o va lua comandantul expediţiei, dar opinia celor trei e formată: Stracco trebuie să se încadreze în grup.

Jaap s-a împăcat cu ideea, ba chiar îi va face plăcere să-i comunice lui Urun vestea resuscitării lui Stracco. Un laconic mesaj radio este lansat către „Abisal” cu intenţia expresă de a provoca senzaţie. Cum operator de serviciu este Hay, în mai puţin de două minute toată suflarea de pe Aixa e la curent. Formulările lui Jaap îşi fac efectul. Sute de întrebări bombardează aparatura de pe „Abisal”. Jaap se prăpădeşte de râs.

— Nu, isteţilor, nu e o farsă. Eu unul mă laud cu o

imaginaţie mai puţin macabră. Ar fi trebuit să băgaţi de seamă, bombăneşte în chip de încheiere şi suceşte butonul aparatului. „S-a zis cu liniştea de pe Aixa” – îşi spune. A uitat că ieri încă, la aceeaşi oră, numele planetei era Teroare.

6

Vestea că există un supravieţuitor a electrizat expediţia. Măsuratul Urun se dovedeşte incapabil să opună rezistenţă nevoii oamenilor de a-l vedea pe Stracco şi a sta de vorbă cu el. Hay este pentru transmiterea unui mesaj către Pământ, dar Urun consideră că ar fi mai util s-o facă după ce vor fi în posesia răspunsurilor la întrebările rămase în suspensie.

Se înghesuie cu toţii în cea de-a doua tanchetă şi pătrund în tunelul croit în ajun. Peir ţine cu mâini ferme comenzile jetului de aer, gata să intervină dacă ar apărea fie şi cea mai neînsemnată mişcare suspectă. Dar tunelul e pustiu. Farurile puternice nu izbutesc să spulbere penumbra de sub arbori, însă niciun obstacol nu se opune înaintării.

Vizitează astfel, în goană, locurile a căror privelişte i-a zguduit pe camarazii lor. Cum însă astăzi dominanta e alta, impresia diferă. Privesc distrugerile fără sens, dar nu le înregistrează ca atare şi sunt departe de a simţi în carnea lor tăişul absurd care a ciopârţit pădurea.

Ajunşi în poiana cea neagră, tresar, pătrunşi cu bruscheţe de realitate. Măsoară o clipă silueta lui „Fabulos”, tulburaţi, la rându-le, de asemănarea cu propria lor navă şi trec mai departe.

În pragul barăcii a ieşit să-i întâmpine Jaap.

— Unde e? întreabă Urun.

— Înăuntru.

— L-aţi pus pe picioare? Jaap e primul care se miră:

— S-ar părea că da!

Grupul intră fără ceremonie. Stracco a părăsit patul. Şade

la masă înconjurat de băieţi. Jaap face prezentările:

— El e. Îl cheamă Stracco.

— Omule, se minunează Peir, eşti tu sau umbra ta?

Râsul expediţionarilor e zgomotos.

— Ehei, exclamă Gror, să-l fi văzut ieri pe vremea asta…

Urun pune întrebările cele mai raţionale cu putinţă, iar Stracco dă lămuriri.

Hay, Gror şi ceilalţi comentează în şoaptă evenimentul. Sunt impresionaţi, dar nu peste poate. Ceea ce îi mişcă mai mult ca orice pare a fi starea fizică a lui Stracco. Punctul lor de vedere debordează de bun simţ; prea firav pentru a face vreo ispravă pe Aixa.

Aspectul lui Stracco pare să le dea dreptate. Arată întocmai ca tipii aceia a căror simplă prezenţă te face să te simţi mătăhălos şi deplasat. „Încă unul care o să trăiască pe seama noastră” – îşi spun cei mai vindicativi dintre titularii echipei, ca şi cum printre ei s-ar mai afla vreun asemenea specimen. O sentinţă fără drept de apel, întărită de autoritatea experienţei unor veterani ai spaţiului.

Urun ar vrea grozav să-l aibă pe Stracco numai pentru el măcar o jumătate de oră. Dar mai curând ar putea să pretindă o coridă pe Aixa.

— Eu sunt şeful, precizează pentru lămurirea străinului. Cum ziceai că te cheamă?

— Stracco.

— Ce ştii să faci când ai greutatea normală?

— Montez case. Dar mă pricep şi la instalaţii. Dacă aveţi o baie de oxigen, v-o pun pe picioare cât ai bate din palme.

Întrebările sunt lipsite de sens, arhiva de pe „Fabulos” conţine, desigur, datele complete ale omului, până la testele private ale bunicilor. Dar benzile nu au niciun haz când poţi să te informezi direct de la sursă. Dacă întâlneşti un om, se cade să afli chiar din gura lui ce hram poartă.

— Eşti însurat? Ai copii?

Stupid. În acest caz ar fi căzut de la prima selecţie. Stracco răspunde însă cu simplitate: nu, e celibatar, de

altfel nu are pe nimeni, îşi poartă singur de grijă, nu i-ar plăcea să trăiască pe seama altuia, nici dădăcit prea îndeaproape.

Asistenţa schimbă priviri nerăbdătoare: până când o să mai batem câmpii? Urun e impenetrabil.

— Eşti singurul supravieţuitor de pe „Fabulos”. Ce s-a petrecut aici?

Forfota a încetat brusc. Fiecare încremeneşte pe locul unde se află, să nu scape un cuvânt.

Stracco închide ochii. Se reculege o clipă. Vorbeşte:

— E îngrozitor. Nu am ce să vă spun. Nu ştiu aproape nimic. Într-o zi, Lars a dispărut. Pur şi simplu. Am crezut că s-a rătăcit. L-am căutat, l-am aşteptat. Nu s-a mai întors. A urmat Kox. Apoi altul şi altul. Au pierit fără urmă, rând pe rând. Nu s-a găsit niciun indiciu, nici măcar corpul vreunuia dintre ei.

— Cum aşa? întreabă Hay. Glasul lui exprimă revoltă. Adică s-au evaporat?

Urun intervine:

— Lasă-l să vorbească. Omule, te ascultăm.

— Eram derutaţi. Nu ştiam ce să credem, încotro să ne îndreptăm. Am căutat la întâmplare. N-am găsit nimic. Apoi am vrut să anunţăm Pământul. Însă radioul amuţise. Când am rămas patru, am vrut să plecăm. Dar „Fabulos” nu mai răspundea la comenzi. Eram condamnaţi.

— Şi nimeni nu a văzut ceva suspect niciodată?

— Ne-am gândit la nişte fiinţe agile. Un fel de cimpanzei. Dar pe Aixa nu există aşa ceva sau nu am descoperit noi. De oameni, nici vorbă. Am ocolit de zeci de ori planeta cu „sfârleaza”. Aşa îi spunea Kox bilocului nostru.

— Aşa îi spunem şi noi, precizează Urun. Şi continuă: Aixa asta e numai pădure, aşa cum pare? Nimic altceva? Nici animale, nici păsări?

— Nici măcar insecte. O pădure şi atât. Slăbănogul se gândeşte un moment şi rectifică:

— Nu e o pădure oarecare. Arborii ăştia nemaipomeniţi

comunică între ei printr-un sistem comun de rădăcini atât de complex că nu poate fi descris. Fiecare copac e un individ, însă pădurea e un întreg. Nu am pretenţia să înţeleg, dar e măreţ.

— Şi înfricoşător, completează Neal. – într-un fel.

— Dar tu? Cum ai plecat?

— Eu? Ce s-a întâmplat cu mine? De ce sunt aici, aşa prăpădit cum sunt, şi nu acolo unde zac ceilalţi? Frumoasă întrebare! De unde vreţi să ştiu? Habar n-am. Tot ce pot să vă spun este că într-o bună zi m-am trezit singur. Atunci mi-am adus în cabană proviziile, armele şi am început să aştept. Pe urmă m-am îmbolnăvit şi nu mai ştiu nici atât. Dacă nu veneaţi voi...

Stracco striveşte în pumn adversari nevăzuţi. O face furiş, cu o violenţă abstractă, vrând parcă, în acelaşi timp, să şteargă orice urmă a ei, ca şi ruşinea de a fi cedat.

— Dacă v-aţi fi grăbit, dacă veneaţi mai devreme...

Ascultătorii tac. Tace şi Urun. Să-i aducă aminte că nu au făcut decât să urmeze programul stabilit, că nimeni pe Pământ nu bănuieşte ce se petrece pe Aixa, că atunci când tăcerea lor i-a neliniştit se aflau de multă vreme pe drum şi că, pregătindu-se în vederea întâlnirii de azi, şi-au perindat prin minte sute de explicaţii, care de care mai fanteziste? N-ar avea niciun rost. Urun se preface a nu fi observat clipa de slăbiciune a lui Stracco.

— Eu sunt şi medicul expediţiei, reia cu tonul cel mai neutru. Aş vrea să te consult. De acord?

Pe Stracco schimbarea subiectului îl bucură.

— Băieţi, zice Peir, şi un pigment de ironie alterează firescul scenei, medicul vrea să fie singur cu pacientul. Haideţi afară, să admirăm peisajul.

7

În timpul interogatoriului, Ainen a stat deoparte, absent. Urun îl cunoaşte destul de bine pentru a nu-l jigni prin vreo

remarcă nelalocul ei la adresa generoasei sale încăpăţânări. De altfel, herculeanul personaj a ieşit împreună cu grosul expediţiei.

Odată încheiată vizita medicală, comandantul se retrage. Consultaţia nu a dezvăluit nimic ireversibil. În cazul dat, epuizarea fizică nu prezintă importanţă. Iar dacă Ainen se consideră implicat în recuperarea lui Stracco ar fi de-a dreptul deplasat să-şi facă griji. Iar să dai sfaturi ursului polar e chiar mai puţin recomandabil decât să-i mulţumeşti. Ainen are vocaţia răspunderii. Ştirbindu-i iniţiativa, nu ai face decât să-i retezi elanul. Un tact înnăscut îl fereşte pe Urun de una ca asta.

Atitudinea prevenitoare faţă de pacient merge până la detaliu. Bolnavul refuză sucul de fructe natural, scos din rezervele cele mai preţioase ale echipajului, şi cere o insipidă apă minerală? Preferă, de asemenea, fripturii în sânge pe care i-o recomandă Ainen proteinele fade din frigiderul cabanei, pe care l-a garnisit el însuşi? Cuvântul celui aflat în suferinţă e ordin. Halterofilul se execută fără a clipi. Ceremonia mesei are şi ea loc fără martori, Ainen preferând să nu fie stânjenit de spectatori atunci când are de lucru.

Câteva zile trec astfel fără ca vreunul dintre, „abisali” să se apropie de Stracco dincolo de invizibila barieră pe care a ridicat-o, inconştient, Ainen. Şi numai Stracco este în măsură să nu ţină seama de ea.

Evenimentul are loc de îndată ce omul se reface suficient ca să iasă la soare. Deşiratul supravieţuitor de pe „Fabulos” închide ochii, orbit de lumină. După ce trage cu voluptate aer în piept, porneşte alene către un accident de teren ascuns între arbori. Peste câteva minute revine ducând un fel de sac de voiaj format dublu. Şi l-a ridicat pe umăr şi îl poartă vitejeşte spre baracă.

De pe acoperiş, căruia îi întăresc legăturile, Peir şi Hay privesc în urma lui: Asta şi-a cărat după el o adevărată zestre, o garderobă de teatru, are de gând să dea gata

frumoasele ţinutului. Ba nu, trebuie să aibă romane, baloturi întregi de romane, capsulă lângă capsulă. Aşa arată numai un tip care nu se desparte de biblioteca lui, pentru ca după lucru să se retragă într-o splendidă izolare populată de vise romantice. Un pariu se încheie într-un timp record.

— Amice, ia iniţiativa Peir, care s-a lăsat să lunece jos, dă-ncoace pacheţelul, să nu-l scapi.

Stracco se opreşte, se întoarce spre cei doi. Să protesteze? Să mulţumească? Peir se apropie decis. Hay, care l-a urmat, îl sprijină din flanc.

— Ce căşti ochii? O mână de ajutor – n-ai mai văzut aşa ceva?

A văzut. Peir saltă pe umăr sacul. E al dracului de greu. Sub povară, se îndoaie ca trestia. Pe deasupra e zadarnic: nici cântărit în mâini, nici pipăit fără ocolişuri, sucit în fel şi chip, coletul nu-şi trădează conţinutul. Stracco şi Hay vin pe urmele lui Peir, care se poticneşte de mai multe ori. În sfârşit hamalul voluntar se opreşte, pune sacul jos şi întreabă, cu fruntea umedă de transpiraţie:

— Ce naiba ai înăuntru? Stracco preia sacul fără efort.

— Nimic deosebit. Mâncare.

— Zău? Pufneşte în râs blondul. După greutate, s-ar zice că mănânci bolovani!

Nici o reacţie. Spirit prea diluat.

„Omul ăsta strică preţurile” – îşi spun cei doi, în consens. E bine stabilit că aprovizionarea rămâne treaba administraţiei. În ce priveşte bagajul unui muncitor spaţial, din el nu vor lipsi, desigur, nişte haine care să ţină la tăvăleală, o pereche de foiţe, un set de fotografii „speciale” şi, bineînţeles, unicul articol interzis cu desăvârşire. În Cosmos – ceva tare. Or, naivul ăsta a cărat după el un magazin de conserve.

În baracă, Stracco, mereu însoţit de umbrele sale, desface coletul. Nicicând un fluierat de admiraţie nu a sunat mai convingător.

— Afurisitul! Sare în sus Hay. Numai delicatese! Într-adevăr, nu în fiecare zi se întâlnesc pe Aixa

Icrele negre, fie şi sintetice, şi somonul afumat, chiar dacă produs din gaz metan.

— Aşa se trăieşte, băiete, joacă Peir comedia convertirii, nu cu galeţi şi apă rece!

Stracco întrerupe o clipă aşezarea cutiilor în frigiderul barăcii ca să arate într-o direcţie neclară:

— Este pentru toată lumea.

Un minut mai târziu fac împreună cale întoarsă. Urmându-l pe Stracco, pătrund într-o peşteră artificială nu prea înaltă, în schimb adâncă şi rece. Pe zid, o perdea de cristale de gheaţă răspunde cu miriade de focuri lanternei lui Stracco. Pretutindeni, baloturi masive cu alimente clădite ordonat.

— O parte din proviziile de pe „Fabulos”, precizează Stracco. După scoaterea din funcţiune a navei, am hotărât să ascundem alimentele în mai multe locuri. Erau suficiente pentru cincisprezece ani. N-o să se supere nimeni dacă vă invit la masă.

— Aici, pe loc? se miră cei doi, încântaţi totuşi.

— De ce nu? Doar dacă nu vă e frig…

Mândria unor lupi ai spaţiului nu admite una ca asta. Un mic festin este improvizat. Cu gura plină şi ochii sclipitori, Hay şi Peir privesc plini de admiraţie către Stracco.

— E dat naibii, nu crezi?

— Categoric!

Peir ţine să guste şi o felie de jambon. Se serveşte singur, oferind şi celorlalţi. Stracco refuză. Hay ridică din umeri. Peir însă porneşte o pledoarie în favoarea proteinelor superioare.

— Inutil, întrerupe Stracco. Nu te contrazic. Dar eu nu mănânc niciodată carne.

Comesenii rămân cu îmbucătura în gât. Cum adică?! Ce vrea să spună? De ce? În ce scop?

Abundenţa întrebărilor nu duce la clarificarea lucrurilor.

Nu există niciun motiv special: pur şi simplu, ca un om liber ce se află, Stacco refuză acest aliment. Fără comentarii.

Teorii? Argumente? Câte poftiţi. Orice vegetarian vi le poate repeta până la intoxicare. Nici Hay, nici Peir nu duc ideile lor despre cumpătarea filosofică până la abolirea biftecului, dar nimic nu-l poate împiedica pe Stracco s-o facă.

— Lasă omul în pace, îşi revine Peir. E dreptul lui.

Vorbeşte în fraze scurte. Între timp îşi linge degetele. Şterge de haine ce a mai rămas şi întinde braţele către Stracco.

— Bate laba, slăbănogule! Eşti un aiurit, dar îmi place ideologia ta!

Stracco zâmbeşte pe sub mustaţă. Peştera orbitoare e un loc foarte potrivit pentru spargerea gheţii.

8

Până la un punct e firesc: după zborul atât de lung, orice figură nouă ar fi binecuvântată. Un chip căruia să nu-i cunoşti fiecare trăsătură şi fiecare grimasă. Un temperament capabil să-ţi rezerve surpriza unei reacţii neprevăzute. Un caracter care să-ţi ofere o enigmă de descifrat. Un om căruia să nu-i ştii pe dinafară ticurile şi anecdotele, căruia să nu-i poţi ghici opiniile, ba şi cuvintele în care îşi vor găsi expresie, şi asta înainte ca el să deschidă gura. Stracco a picat într-o sahară însetată de inedit. Nesperat de original, cuceritor de simpatic, necontenit activ, niciodată posac, reprezintă însuşi tipul camaradului. Este compania preferată a fiecăruia şi muritorul cel mai lipsit de fasoane.

Urun încă nu i-a stabilit un program rigid, însă omul se alătură fără invitaţie grupelor de lucru şi nu are nevoie de îndemn ca să arate ce este în stare

În orele libere, îşi face viaţa mai frumoasă. Supranumerar în dormitor, de îndată ce s-a văzut pe picioare,

expediţionarul nr. 9 şi-a amenajat o cuşetă suplimentară.

De când a ieşit din refacere, forţa şi îndemânarea lui Stracco au stârnit admiraţia camarazilor săi, îndeobşte puţin aplecaţi spre idilism. Discreţia şi firescul slăbănogului se asociază în chip fericit calităţilor amintite. Un om care nu se vâră în sufletul nimănui, dar nici nu evită pe nimeni. Nu ţine să fie vioara întâi în necurmata competiţie în care se transformă până la urmă orice tip de convieţuire între bărbaţi, dar nu din slăbiciune de caracter, nici din lipsă de personalitate. Timpul care pe Aixa trece la fel de repede ca pretutindeni în veacul acesta vertiginos a şi oferit destule prilejuri pentru a o demonstra.

Fiecare dintre „abisali” a înţeles că reticenţele faţă de Stracco nu au nici o noimă. La lucru valorează cât oricare din ei, cu un plus de ingeniozitate şi supleţe. Adevărul este că, să se ia la trântă, nici Ainen, cât e el de impunător, nu l-ar doborî cu una, cu două. După ce au lucrat vreme de o lună la punerea în funcţiune a sondelor de explorare a subsolului, după ce au instalat minicentrala energetică, între cei nouă s-a încheiat o alianţă de cea mai bună calitate.

Unicul domeniu în care Stracco îşi păstrează ideile este hrana. Nimic nu-l convinge să pună gura pe carne ori peşte.

Vegetarianul e un animal destul de rar în Cosmos. Totuşi specia a fost omologată.

Cum poate fi însă calificată evitarea vegetalelor? Căci şi acestea lipsesc de pe masa lui Stracco.

Desigur, în cămara omului modern mineralele ocupă un spaţiu aproape egal cu al celorlalte regnuri. Opozanţii la introducerea largă în hrana oamenilor a preparatelor minerale sunt nişte conservatori. Ultimii disidenţi, adversarii alimentaţiei bazate pe triunghiul regnurilor, au un statut special, de curiozităţi amuzante, pitoreşti. Mulţi îi ascultă, dar nimeni nu-i ia în serios.

Ridicolul acestor inşi plini de prejudecăţi nu-i saltă în mod automat într-un plan superior pe partizanii exclusivi ai

preparatelor minerale. De altfel, inconsecvenţi, aceştia din urmă împrumută paleta gusturilor de la hrana patriarhală. Neînţeleşi sau extravaganţi? Stracco ne-ar putea lămuri dacă nu ar fi atât de tranşant. Dar este.

— Mi-ar fi mult mai uşor să vorbesc despre asta, zice, dacă aş avea talentul oratorilor de odinioară. Numai că nu simt nevoia să mă justific în faţa nimănui, nici să fac prozeliţi.

Echipa sfidată astfel ar fi în drept să se supere. Ar face-o dacă Stracco nu i-ar fi cucerit de mult. Argumentele împotriva interpretării greşite a mofturilor lui Stracco sunt la fel de inconsistente ca problema însăşi.

— Cu ce ai de gând să trăieşti? îl apostrofează Gror. Aici, pe Aixa, nu e grădină de copii. La intrare scrie, chiar dacă n-ai băgat de seamă: rezervat pentru bărbaţi! Asta înseamnă o mulţime de lucruri, dintre care nu lipseşte o friptură de două palme cel puţin o dată pe zi.

— Şi eu care voiam să vă invit la un vin mineral primit în ultima clipă! replică Stracco. Anticii ziceau că gusturile nu se discută. Sau asta era pe altă planetă?

Asemenea dispute joacă însă mai curând rolul de divertisment. S-au convins de mult că blândul Stracco este inflexibil. Şi apoi detaliile de acest fel nu sunt de competenţa nimănui.

Slăbănogul se alimentează numai cu lucruri bune, de calitate superioară, deşi sintetice. Faptul că nu mănâncă aceleaşi feluri îi poate jigni pe unii, dar omul e prea de treabă ca să i se poarte pică. În definitiv, dacă s-a adaptat atât de bine alimentelor sintetice, nu e decât în avantajul lui. Pentru un vagabond al şantierelor cosmice este capital să aibă un stomac de struţ.

9

Stracco şi-a improvizat un culcuş sub cerul liber şi în unele seri înnoptează afară. Urun a fost destul de

nemulţumit. Isprava e împotriva instrucţiunilor, dar, cum Stracco este veteranul grupului, nimeni nu are destulă autoritate ca să i se opună şi nici nu încearcă s-o facă.

Vrala, cel mai tânăr de pe planeta verde, e cucerit de idee. Admonestat în fel şi chip, în seara asta profită de o inspecţie a comandantului pe „Abisal” pentru a se furişa afară din cabină. La drept vorbind, sub acoperişul ei aerul climatizat e mai răcoros, dar nu orice plăcere se împacă şi cu logica.

Stracco nu este singur. Alături de el tace Ainen. Vrala e uşor intimidat. Forţa pe care o emană scandinavul are întotdeauna darul să-l impresioneze. În secret a făcut mari eforturi să-şi dezvolte musculatura, sperând să devină un Ainen, dar nu a reuşit decât să crească mare şi voinic, un adolescent mărit la scară. Arcticul a rămas un ideal intangibil.

Tac în trei. Pe cerul fără lună al Aixei au răsărit stelele, fiecare înconjurată de un halo violet. Privesc fără cuvinte constelaţiile necunoscute, încercând să improvizeze o mitologie.

— În ce parte e Pământul? întreabă Stracco.

Vrala tresare. Dincolo de un anume prag, neobişnuitul însuşi ajunge familiar. Sub aştri cu cearcăne vinete s-a instaurat intimitatea unui cămin. Întrebarea a provocat o fisură. În contextul insolit, şocant este numele Terrei.

Ainen pare să nu fi auzit, Vrala însă e un tânăr ager.

— Tocmai în cealaltă jumătate a cerului. Dar nu se vede, vă daţi seama, e atât de departe!…

Continuă astfel câtăva vreme, apoi cedează iarăşi tăcerii.

— Pe vremea asta la noi, pe Pământ…

E Stracco. Se întrerupe. Rămâne pe gânduri. Şi iarăşi Vrala se simte obligat să întreţină conversaţia.

— Sunteţi european, aşa e? Mi-a spus Hay. Din peninsula italică. Ce vreme splendidă trebuie să fie acolo! Au înflorit portocalii, iar pe plajele care se ţin lanţ oameni de pretutindeni se bucură de soare…

Fraze stereotipe, vibrând însă de substanţă emotivă. Căci Vrala e un sensibil.

Nu îndestul pentru a-şi da seama că începe să-l calce pe nervi chiar pe adoratul său Ainen. Acesta i-a iertat infidelitatea, dar pare hotărât să nu tolereze o insomnie. Se întoarce demonstrativ cu spatele la vorbitor. Operaţia presupune deplasarea celor aproape o sută de kilograme cu dislocarea unui volum de aer corespunzător. Ceea ce sfârşeşte prin a atrage atenţia până şi unei fiinţe eterice ca Vrala.

Liniştea nu e pe Aixa mai puţin sonoră ca în altă parte: un echilibru delicat între zgomotele nopţii şi absenţa unor sunete specifice zilei. Cuvintele au murit. Ainen doarme profund. Stracco şi Vrala sunt numai urechi. Are cuvântul pădurea.

De pretutindeni se aude foşnetul aspru al vegetaţiei. Nu e o şoaptă. Nimic moale, catifelat în atingerea frunzelor cu schelet viguros, elastic. Un fâşâit ca de mătase, mai curând neplăcut, înmulţit de mii şi mii de ori, împletit şi suprapus, întrerupt şi reluat după legile întâmplării. Când şi când, un trosnet uşor. Un nod care se destinde. Un ram care se dezmorţeşte. O rădăcină care iese la iveală pentru a se întoarce în adânc. Un trunchi care se răsuceşte din mijloc pentru a-şi contempla steaua preferată. Într-un cuvânt: viaţă.

Stracco a adormit şi el, fără îndoială. Vrala e singur. Întins pe spate, se simte căzând în marele gol al cerului. Vede gonind spre el, din ce în ce mai accelerat, galaxiile pierdute în imensitatea Cosmosului şi e copleşit de conştiinţa nimicniciei sale. Părăsit în spaţiu, lipsit de substanţă şi realitate, imponderabil interior, e la cheremul tuturor monştrilor care bântuie Universul. Pradă acestei stări, nu se poate opune senzaţiilor scăpate de sub control. Pădurea încetează de a mai fi o prozaică alcătuire forestieră, dimensionată oricât de generos, şi capătă proporţii metafizice. Sunetele vagi, zgomotele

nesemnificative prin care se delimitează de neființă devin manifestări voluntare al căror sens pare cu atât mai profund cu cât scapă înţelegerii. Fosforescenţa nopţii trasează o graniţă fluidă între pădurea ca un perete de suliţe negre şi oaza inversă a locului pârjolit în care tânărul Vrala stă de veghe. Lumina dozată subtil favorizează jocul de umbre. Cercul care înconjură luminişul pare că palpită, gata să sucombe tentaţiei de a da năvală, de a ocupa teritoriul răpit, de a-i goni pe intruşi. O raţiune obscură se opune gestului pe cale de înfăptuire. Arborii au şi ridicat un picior noduros, dar şi-l înfig înapoi în sol, neîmpăcaţi. Senzaţia e atât de puternică, de materială, că pe Vrala îl trec năduşelile.

Adierea nopţii îl aduce la realitate. Ca să se încredinţeze că lumea e la locul ei, se ridică din aşternut şi, temerar, porneşte spre meterezul de arbori.

Ajuns la el, tresare. Ar putea să jure că l-a atins înainte de vreme. Pentru el faptul că pădurea înaintează e demonstrat. Aşadar să cheme, să avertizeze, să dea alarma!

„Nu suntem doriţi pe Aixa!” – strigă cu fiecare por. În acelaşi timp dinţii îi sunt încleştaţi. Un singur sunet şi va fi mai părăsit ca niciodată, sub duşul îngheţat al ironiei celor surzi şi orbi. Năprasnicul Ainen, capabil de cele mai demente isprăvi, nu va putea să accepte că există ceva care i se opune. Nici mlădiosul Stracco nu e atât de fin încât să citească semnele înainte de a se arăta. Cât despre ceilalţi… Vrala ar fi în stare să reziste, cu mâinile goale, presiunii continentului de arbori în mişcare, dar nu vrea să plonjeze într-un ocean de ridicol.

Soarta lui e pecetluită. Nimic de făcut. Prăbuşit, revine spre cei doi camarazi şi se trânteşte cu faţa în jos pe aşternutul tare.

— Nu-ţi fie teamă de Aixa, aude ca prin vis glasul stins al slăbănogului.

Ori i s-a părut? Se întoarce brusc spre acesta, dar omul

doarme cu braţul stâng abandonat pe solul negru.

10

Stracco le-a promis lui Neal şi Hay să-i însoţească în patrulă. Aşa numesc „abisalii” misiunea care le revine periodic de a face incursiuni în pădure. Cei trei sunt bucuroşi. Înarmat fiecare cu kaserul său, trec pe sub construcţiile sofisticate în care se împletesc aerian pilonii şi traversele vegetale plasate ca după un calcul ingineresc.

Aceste însărcinări s-au prefăcut cu vremea în ore de relaxare. După excesul de prudenţă din primele zile, când, aflaţi încă sub impresia inexplicabilei dispariţii a celor şapte predecesori, li se părea că văd sub fiecare creangă o ceată de năvălitori şi în fiecare umbră un animal mitic, a urmat destinderea. Stracco nu a întâlnit niciodată pe Aixa o fiinţă vie? Cu atât mai bine pentru noua expediţie. Treptat, pasul atent, privirea ageră, alarma trupului, gata, la cel mai mic indiciu, să sară, să se întoarcă fulgerător, să se ascundă, au fost înlocuite de o promenadă semituristică, semiştiinţifică, în care gustarea pitorescului alternează cu observaţia mai mult sau mai puţin pertinentă. Ţinute la început în poziţie de bătaie, armele au încetat să mai fie în orice moment pregătite să tragă, sfârşind prin a nu mai ieşi din toc.

Aerul de vacanţă binemeritată îl stimulează pe Neal. Fără a fi un limbut, acesta are momente în care îi place să dezvolte un subiect sau altul. Fire contemplativă, apt de asociaţii neaşteptate, e un vorbitor plăcut. Un motiv în plus pentru a-l prefera ca tovarăş de patrulă pe Stracco.

Ceea ce îl intrigă este prezenţa pe Aixa a unei singure forme de viaţă. Tema are oarecare stagiu, dar Neal ştie s-o prezinte cu prospeţime.

— Pădurea asta e mai exclusivistă decât un club englezesc.

Valoarea remarcii stă mai ales în extravaganţa ei, şi Neal o ştie. De altfel, cluburile închise au supravieţuit numai în

romane.

Dar Stracco nu face obstrucţie. Onorează provocarea:

— Simt clătinându-se monopolul uman asupra snobismului. Dar asta nu mă îngrijorează…

Hay apreciază mai puţin păsăreasca lui Neal. Pentru care nutreşte un dispreţ ascuns. Datorită zelului său, patrula nu slăbeşte alura, deşi solul e frământat la tot pasul de rădăcini care torturează încălţămintea.

— Este posibil, reia Neal, ca pădurea să fi trebuit să reziste unei presiuni din partea altor forme de existenţă.

— Posibil este şi, contrarul, replică Stracco. Neal se încălzeşte.

— Fără îndoială. Totuşi, în mod spontan viaţa e anarhică. Ştiu, sună paradoxal, nimic mai organizat în natură ca viaţa. Dar, odată declanşat, fenomenul vital urmează un itinerar care desfide orice regulă.

Principiul ordinii naturale este forţa, iar agentul ei – selecţia. Ce nu rezistă va fi înlăturat. Neîndoielnic, regnurile depind enorm unul de celălalt, însă relaţia lor e o luptă, de acord? Iar această luptă nu pare deloc facilă. Victoria categorică a unei părţi, nimicirea fără urme a celeilalte ar ţine mai degrabă de insolit.

— Şi dacă ceea ce pare anormal unui fiu al Pământului în Cosmos nu e decât cel mai obişnuit lucru?

Stracco are o replică vie şi promptă. Fără să fie un spirit universal, omul demonstrează o inteligenţă foarte ascuţită. Neal o apreciază în mod special.

— Desigur, ideile noastre despre normal poartă pecetea educaţiei pământene. E o realitate.

— Optica terestră ne-a jucat atâtea renghiuri! Aminteşte Stracco. Fiecare pas în pădure a fost pentru noi un prilej de uimire. Faptul că acoperă întreaga planetă, că e alcătuită dintr-o singură esenţă arată limpede că avem de-a face cu un caz de excepţie.

— Asta nu ne-a împiedicat să ne facem loc, râde cu toţi dinţii Hay. Fiuuu – bum!

Evocă onomatopeic primul gest al omului pe Aixa. Soţii lui Hay se simt stânjeniţi, de parcă ar putea să-i audă cineva, dar tânărul bărbat nu bagă de seamă. Încântat de sine, e mereu cu un pas înainte, veritabil deschizător de drumuri în junglele Aixei.

— De fapt, mare lucru nu ştim despre planeta asta, recunoaşte Neal.

— De acord, adaugă Hay clipind şmechereşte. Nu se va lăsa intimidat.

— Cu atât mai liberi suntem s-o percepem, s-o inventăm fiecare în felul său, reia Stracco. Pentru mine, pădurea e o imensă fiinţă solidară, unică, practic fără limite. Legată de sol, e mai liberă decât noi şi mai mobilă, pentru că se află pretutindeni în acelaşi timp. E invincibilă, pentru că se hrăneşte printr-o infinitate de canale, imposibil de distrus. Ce ar putea-o desfiinţa?

— Nimic, dacă nu te înşeli, ceea ce nu avem cum să aflăm, recunoaşte Neal. Dar ipoteza ta, dacă se confirmă, îmi dă dreptate. Într-o pădure de tipul celei pe care o descrii, chiar dacă fiecare arbore e normal, ansamblul nu mai este. Mai-mult-ca-nor-malul e o anomalie.

Hay nu-şi poate stăpâni o strâmbătură văzând cum strălucesc ochii lui Neal. Caraghiosul: parcă ar fi la un meci!

— Noi considerăm că acolo unde e loc pentru viaţa vegetală pot să apară nenumărate forme de viaţă. Ei bine, de ce nu ar fi aşa? E drept, nu ştim dacă bacteriile sunt admise pe Aixa. Dar fără ele cum se hrăneşte pădurea asta? Aşadar, există? Atunci de ce nu păsări şi animale? De ce nu râme şi cârtiţe? De ce nu cari şi ciocănitoare, veveriţe şi pantere? Nu ştiu dacă e legic ca formele existenţei să se ia una după alta. O sare în minus în compoziţia solului, o radiaţie minoră în plus, una inofensivă pentru noi, pot împiedica dezvoltarea unor forme de viaţă şi îndruma evoluţia pe cele mai neaşteptate căi. O modificare în sol, în aer, în compoziţia luminii, şi procesele de pe Aixa îşi pot schimba sensul. Depindem de un fir de păr.

— În condiţiile astea, natura poate înnebuni în orice clipă!

— Da şi nu. În ochii noştri poate oricând să pară că şi-a ieşit din minţi. Dar dacă am şti cum şi de ce…

— Nu ştim…

— Din păcate. Nu putem decât să constatăm o stare de fapt. Să fotografiem Aixa la diferite adâncimi. N-o să aflăm nimic esenţial. Ne lipseşte istoria ei.

Un răstimp de mers în tăcere. Apoi o iniţiativă a lui Hay, dornic să se distingă.

— Eu nu înţeleg. O junglă în care nici măcar nu miroase a mucegai. Doi-trei arbori prăbuşiţi, ca nişte fire de păr căzute, care nu putrezesc şi nu împut locul. Nici o floare. Nici măcar o ciupercă.

— Într-adevăr, continuă Stracco. Nici regnul vegetal nu e reprezentat fără cusur. Unde sunt plantele de toată mâna?

— Le-a înghiţit pădurea. Cu o asemenea vitalitate, nu e de mirare că a pus stăpânire pe tot spaţiul, pe toată apa şi lumina şi a înăbuşit restul.

— Dar adaptarea? Dar plantele de întuneric? Dar fauna peşterilor?

Întrebări fără răspuns.

— Nu ştiu ce să spun, reia Neal. În orice caz, impresia pe care o lasă pădurea este că a gonit celelalte forme de viaţă. Dacă vreodată au apărut păsări, pomii au întins mii de capcane ca să le distrugă. Dacă au apărut insecte, au secretat sucuri otrăvitoare care le-au stârpit. Cât despre animale…

— Ei bine?

— Ca să reuşească, ar fi trebuit să pătrundă ca noi, forţând uşa. Nu e simplu. Absenţa oceanului suprimă dintr-o lovitură clasicul leagăn al vieţii.

— Şi dacă a existat?

— Cu atât mai tulburător. Dacă a fost, cine atunci l-a umplut cu sedimente, l-a nivelat, l-a desfiinţat? Codrul acesta de basm? Să-şi fi prelucrat el însuşi planeta, străpungând solul spre a croi conducte de irigaţie şi a

distribui apa în mod egal pe suprafaţa Aixei, mai exact în subsolul ei? Să fie oare posibil ca o fiinţă colectivă de asemenea proporţii, fie şi dispunând de o energie incomensurabilă şi de un timp nelimitat, să întreprindă o astfel de operă? Nu, categoric nu, în afară de cazul în care adăugăm calităţilor înşirate încă una, care ar face ca hidra cu miliardele ei de braţe să aibă un sens al acţiunii, orientare, voinţă. Asta forţează, într-adevăr, incredibilul. Să fiu partizanul unei astfel de ipoteze, nu ştiu dacă aş mai rămâne o zi pe Aixa!

Stracco se opreşte o clipă şi aruncă o privire în jur.

— Facem un popas? Ştiu că e împotriva regulamentului, dar altfel ce haz ar avea?

11

— Ce s-a întâmplat?

Întrebarea e provocată de faptul că Hay a scos un strigăt şi s-a oprit din mestecat. Cei trei, rămaşi la jumătatea câte unui gest, privesc în sus, în direcţia indicată de vigilentul tânăr. Acolo unde arată Hay, nu se vede nimic.

Neal şi Stracco sunt în picioare, cu mâinile pe arme.

— Ce-a fost?

— Habar n-am, gâfâie Hay, foarte excitat. Dar nu m-aş mira să fie o pasăre.

— De ce nu un leu?! ironizează Neal.

— Unde, în ce parte? se interesează Stracco. Hay e încurcat.

— Parcă în direcţia asta. Am văzut ceva galben. Ca o aripă. Ca un steag.

Jur-împrejur, pe sol, gustările împrăştiate decorează în mod nedorit locul. Stracco se apleacă şi începe să adune resturile într-un ambalaj.

— Dacă a fost ceva, nu se mai vede, constată Neal, flegmatic, şi urmează pilda lui Stracco.

— Sunt sigur că nu mă înşel, strigă Hay ultragiat. N-oi fi

eu învăţat ca alţii, dar ştiu să deosebesc o culoare de alta!

— Omule, intervine Stracco, nu e cazul să pui la inimă. Nu te ia nimeni peste picior.

— Cât despre culori, explică Neal cât se poate de neutru, intoxicaţi de verdele Aixei ochii noştri ar avea tot dreptul să se revolte. O picătură de galben în oceanul pădurii ar fi tipic pentru o clipă de refuz al verdelui.

Cel de dragul căruia se ridică eşafodajul acestei teorii este numai venin.

— Credeţi că bat câmpii… Vă jur că am văzut!

— E-n regulă, i-o taie Stracco, punându-i mâna, familiar, pe umăr. Ne vedem de drum, ce zici?

Hay se consideră jignit. Scutură jos mâna lui Stracco.

— Asta n-o să rămână aşa, declară el răguşit de mânie.

Îşi smulge cu violenţă tunica, făcând să sară fermoarele magnetice.

— Hay, e o copilărie! încearcă Neal să-l potolească.

În ciuda protestelor, tânărul bine legat, rămas într-o bluză subţire, a şi făcut un mic salt, prinzându-se de un ram gros de două palme. O figură învăţată în sala de gimnastică şi iată-l deasupra. Din ram în ram, urcă vioi, deşi întreprinderea nu e deloc uşoară. În curând piere în penumbra coroanelor verzi. Numai zgomotul pe care îl face şi câteva frunze coborând uşor, ca nişte paraşute, să se aştearnă pe sol, arată că ascensiunea continuă. Rămaşi în aşteptare, Neal şi Stracco înalţă din umeri. Tinereţe zvăpăiată sau încăpăţânare şi suficienţă? Se feresc să formuleze dilema în asemenea termeni, deşi sunt convinşi că ar avea destule motive s-o facă.

— Nu-i nimic, se resemnează Stracco. Să aşteptăm.

Cei doi îşi reiau locurile pe torsadele rădăcinilor pe care şedeau când s-a declanşat incidentul. Neal priveşte cu admiraţie spre camaradul său.

— Sunt un om norocos, zice. Am vrut să ajung pe Aixa şi am reuşit. Am ţinut ca nici aventura cosmică să nu mă abrutizeze. Nu mă plâng. Cu dumneata, Stracco, soarta mi-

a făcut însă un dar pentru care îi voi rămâne îndatorat.

— De ce vorbeşti aşa? Se bâlbâie Stracco. Nu sunt decât un salahor. Dumneata însă eşti un savant în haine de împrumut. Nu e frumos să mă faci să roşesc.

— Ba e foarte frumos, izbucneşte Neal în hohote de râs. Cine mai roşeşte astăzi? Dintre atâtea trăsături care îmi plac la dumneata, asta e cea mai frumoasă.

Ascultă un timp în tăcere. De sus, de unde a dispărut Hay, nu vine niciun semn.

— Ştii, Stracco? Era să fiu comandantul expediţiei.

Slăbănogul rămâne cu înghiţitura în gât.

— Nu te speria, surâde Neal. Am refuzat. Le-am explicat că până şi o expediţie ştiinţifică trebuie condusă de un organizator de carieră. Iar aceasta nu e de fel o expediţie ştiinţifică. M-au ascultat. Atunci l-au numit pe Peir.

— Serios? Habar n-am avut…

— Da. E un bărbat plin de energie. Poate puţin cam voluntar. În ultima săptămână l-au înlocuit.

— Urun?

— Da. Un om foarte sobru. Nici o fisură. Oţel. Profunzime şi neînduplecare. Greu de iubit, dar imposibil să nu-l respecţi.

Stracco tace, făcându-şi de lucru cu echipamentul. Strânge o curea, încheie o cataramă, şi nu putem şti dacă era cu adevărat necesar.

Neal nu are vreme să adulmece nuanţa tăcerii lui Stracco, deoarece urmează catastrofa. Un strigăt pătrunzător însoţit de un trosnet puternic îi face să tresară. Din cer cade, izbindu-se de ramurile din calea lui, temerarul care a încercat să aducă lumină în tainele Aixei. Se prăbuşeşte inert şi numai un reflex fără egal îl face pe Stracco să-l prindă în braţe şi să se rostogolească odată cu el, ferindu-l astfel de un ultim şi poate fatal impact cu solul din care ies noduri de rădăcini de tăria pietrei.

Accidentatul este întins pe jos. Hay tace, livid. Stracco îi atinge picioarele. Un răcnet îngrozitor confirmă fractura.

Una sau mai multe.

Neal pune în funcţiune microemiţătorul şi cere ajutor. Distanţa până la bază nu e prea mare, dar fără o brancardă pneumatică ar fi cu neputinţă să-l scoată pe Hay din pădure. Din fericire, mesajul e recepţionat de îndată şi o echipă de salvare se alcătuieşte pe loc. Neal orientează prin radio micul echipaj, care altminteri ar putea rătăci zile întregi în căutarea lor.

Unul dintre brancardieri e Urun însuşi. A venit în calitate de medic. Celălalt este Peir. Comandantul ascultă ursuz raportul încurcat al lui Neal, care încearcă să prezinte circumstanţele psihologice ale întâmplării. În acelaşi timp îi administrează lui Hay un drog. Accidentatul arată ca un cadavru. După câteva secunde, victima poate fi ridicată şi depusă pe brancardă, în structura căreia Peir a golit între timp o capsulă de gaz.

Cu aerul cel mai firesc, Stracco îşi trece pe după umeri unul dintre hamurile fixate central pe brancardă, în vreme ce prinde în palme cele două braţe dinainte ale acesteia.

— Nu e pentru dumneata, Stracco, intervine Urun. Hay are peste nouăzeci de kilograme.

— Aş putea să jur că e imponderabil, glumeşte scheletul în chip de răspuns. De fapt, spune, de astă dată fără surâs, e vina noastră. Ar fi trebuit să fim ceva mai convingători.

— Hm, îşi drege glasul Urun drept orice comentariu.

Peir însă pufneşte în râs.

— Ar fi ceva de văzut: o repriză de botch între Hay şi Stracco!

— Recunosc, admite candidatul involuntar la o evoluţie pe ring, nu am veleităţi de sportiv, dar şi eu am învăţat la şcoală apărarea individuală. Cred că m-aş descurca.

— De unde morala, conchide Neal parodiindu-şi propriul stil doctoral: nu-l pune la încercare pe cel slab – s-ar putea să ai o revelaţie!

Micul cortegiu se pune în mişcare. Trece pe sub cetatea suspendată a pădurii, traversează nesfârşitele ei structuri

de rezistenţă. Au ales drumul cel mai scurt către cabană. De la distanţa aceasta poiana lor pare o adevărată fortăreaţă. Odată ajunşi, se vor simţi la adăpost de orice pericol, închipuit sau nu. O demnitate despre care nu se ştie cât valorează îi împiedică s-o ia pur şi simplu la fugă. Aşa ar trebui să procedeze dacă şi-ar permite să-şi ia în seamă impulsurile sufleteşti.

Hay nu dă niciun semn de viaţă. Peir, Neal, Stracco trag cu coada ochiului spre medic. Acesta e impenetrabil. Întrebările mute ricoşează pe faţa lui.

Reconstituirile nu pot oferi nici o lămurire. Nimeni nu ştie dacă trista întâmplare a fost urmarea nefericită a unei porniri de moment sau Hay nu e decât primul căzut din seria cea nouă. Nimeni nu pune întrebarea capitală. În aerul încărcat de ameninţări vagi, simpla ei formulare ar putea fi primejdioasă.

Cortegiul se îndepărtează fără a mai privi măcar o dată spre locul nenorocirii. Poate pentru a nu surprinde acolo confirmarea unor presimţiri care nu s-au agregat încă.

12

Prin ce contorsionată legătură de idei va fi ajuns Peir să-l învinovăţească pe Urun pentru accidentul din pădure nu se poate afla. Esenţial este faptul că încă pe când se grăbeau în ajutorul impetuosului căţărător în copaci Peir se simţea gata să explodeze. Se stăpânise din răsputeri, încercând să coopereze, să se dovedească eficient şi la locul său într-un moment atât de grav. Dar efortul de a se alinia în frontul uniform al grupului începea să-i fie nesuferit. Prea multă vreme acumulase în tăcere dovezile irefutabile ale incompetenţei comandantului şi îi suportase cu stoicism ifosele aristocratice. Se apropia de punctul de fierbere.

Îşi aminti că înainte de plecare psihologul bazei îl întrebase pe când se mai afla încă branşat la testomat dacă se simte în stare să accepte situaţia ori crede că, mai

devreme sau mai târziu, va claca. Orgoliul îl determinase să proclame cu o convingere interioară care nu scăpase aparatelor că este plin de încredere în echilibrul său şi că, bun sportiv, dacă nu a învins, recunoaşte cu inima uşoară victoria celuilalt. Circuitele logice nu descifraseră mecanismul, ci se mulţumiseră să cântărească sinceritatea şi intensitatea sentimentului. Cu atât mai bine. Peir nu avea de gând să rateze voiajul spre Aixa. Debarcat din echipaj, ar fi suferit ca un câine. Orice amic ar fi putut gândi la tot ce e mai rău, iar el nu ar fi putut explica situaţia decât rareori, niciodată complet, nicidecum convingător.

Lungul exerciţiu al convieţuirii la bordul navei, în monotonia strivitoare a marşului cosmic sau în cele câteva perioade critice, când individul pierea în faţa primejdiei impersonale, a fost încununat de succes. În definitiv ce a fost mai greu a trecut. Pe Aixa este mai mult loc. Să-şi revină, să se reconcilieze cu sine înainte de a se dizolva definitiv în executantul amorf pe care l-a întruchipat cu efort.

Un singur prieten la bordul navei: Hay. Poate nu chiar un prieten. Un ins apropiat. Un om care, în înţelesul cel mai propriu al cuvântului, ignorează tensiunea dintre el şi Urun. O figură destul de oarecare. Prea şters ca să fie un adept. Prea redus ca să reprezinte un aliat. Un băiat de treabă, foarte necesar în spaţiu, întrucât expediţiile nu sunt nişte plimbări academice. Fără să fie un blazon, lipsa de strălucire nu figurează pe lista defectelor care duc la infamantul „inapt pentru Cosmos”. Un mâncău relativ bonom, nu atât de lichea încât să-l compromită pe cel care-i adresează cuvântul. Destul de onest atunci când e interesat şi neîntrecut în arta de a încasa. Comod, nu-i aşa? Un acolit ideal, fără pretenţii.

Şi iată că, din senin, omul fără imaginaţie vede culori care nu există şi simte imboldul de a pune mâna pe o aripă de fantezie. Mai mult: pradă unui adevărat puseu de personalitate, se aruncă pe urmele iluziei, o caută ca un

erou romantic, în sfârşit cade în bătălia cu intangibilul.

Destul ca să te scoată din minţi de vreme ce ai crezut că ştii ce e în stare şi, în mod abstract, fără niciun obiectiv, dar nu mai puţin hotărât, ai contat pe el. Nu e deloc liniştitor să-ţi dai seama că de fapt nu cunoşti nimic despre unica persoană în care ai avut încredere deplină.

Tulburarea şi nesiguranţa, întrebarea capitală: Hay va trăi sau…? Nu sunt de natură să facă din perechea de brancardieri Urun-Peir, alcătuită după capriciul întâmplării, o echipă. Şi dacă în ziua tristului eveniment şi în cele care i-au urmat grija pentru starea bolnavului a ocupat locul central în preocupările „abisalilor”, odată Hay în afară de pericol, prietenul şi seniorul său a realizat că accidentul îl atinge întrucâtva pe el însuşi. La prima ocazie, nervii prea încercaţi au cedat şi ceea ce a rămas nespus de-a lungul întregii existenţe a expediţiei a fost rostit într-o dimineaţă de proastă inspiraţie.

Criza lui Peir era încă în toi, acuzaţiile mai plouau în dezordine asupra demnului Urun, care, oprit în vreme ce traversa poiana, asculta cu aerul că ia notă de un raport de rutină, când procurorul de ocazie şi-a dat seama de situaţia sa fără ieşire. Se afla mai dureros ca oricând la cheremul superiorului său. Cu un Urun te cerţi numai dacă acceptă şi adversarul. Prelungirea clipei de ezitare, în care comandantul părea să mediteze, cu o linişte asasină, dacă să dea sau nu curs iniţiativei atât de lipsite de sens, a făcut ca pe colericul Peir să-l treacă toate năduşelile. Cele mai negre presimţiri i-au fost confirmate. Atacul violent, zgomotos a rămas fără niciun răspuns. După un suspens teatral, Urun a întins către Gror mâna lui elegantă, distinsă şi nesuferită, indicând subalternului o însărcinare minoră, după care şi-a urmat drumul. Ignorat public, lipsit de sprijinul celorlalţi, care nu uitaseră substanţa incidentului, voise din răsputeri să se atomizeze acolo, pe loc. Din păcate, dorinţa nu i-a fost îndeplinită. Tremurând de furie şi neputinţă, umilit, făcut una cu pământul, Peir a proferat, de

formă, câteva ameninţări şi s-a grăbit să piară din ochii expediţionarilor. Martorii au rămas o secundă sau două locului, după care, clătinând a nedumerire din cap, s-au împrăştiat la treburile lor.

În aceste condiţii rămâne inexplicabil cum de nu a fost mai curând observată absenţa îndelungată a lui Peir. Departe de a fi uitat, era mai prezent ca niciodată în mintea „abisalilor”. Dorinţa oamenilor de a nu da însă, cel puţin deocamdată, faţă cu el a ţinut locul amneziei. Dacă adăugăm că Hay, supus unui tratament intensiv, care de altfel progresa uimitor, se afla mai toată vremea sub drog, devine poate şi mai limpede cum de au trecut două zile întregi până să se observe că Peir nu a mai fost văzut de nimeni din ceasul de tristă memorie al scandalului.

Dacă descoperirea a aparţinut iscoditorului Neal, bunul Ainen este cel care şi-a luat sarcina de a-l pune în temă pe Urun. Spre mirarea lui, comandantul i-a declarat nu numai că este la curent cu isprava lui Peir, dar că intuieşte şi mobilurile care îl determină pe camaradul lor să se ţină un timp la distanţă. Fără îndoială că omul dă târcoale la două-trei sute de metri în pădure, fără a îndrăzni să se îndepărteze. Nu înţelege pentru ce l-ar incita s-o facă pornind cercetări cu surle şi trâmbiţe. Într-o zi sau două îl vor vedea revenind cu simplitate printre ei. Cel mai potrivit ar fi să se treacă peste o întâmplare atât de nesemnificativă.

Omul zăpezilor a rămas destul de încurcat. Prea multă politică atunci când e vorba de un om. Jaap însă şi, alături de el, persoane atât de diferite ca Neal şi Gror l-au liniştit, exprimându-şi, dimpotrivă, admiraţia faţă de tactul şefului.

La căpătâiul lui Hay, Stracco dovedeşte o răbdare incredibilă. Robustul acrobat este departe de a fi un bolnav comod. Intre două doze de tranchilizant, care-i asigură liniştea necesară pentru ca vindecarea să decurgă rapid, iar sudarea femurului dublu fracturat să se desfăşoare corect, voinicul se alintă neistovit, alternând plăcerile

gastronomice cu alte capricii. Preocupat de buna digestie, nu a sesizat decât într-un târziu vaga confuzie a îngrijitorului său atunci când este întrebat de Peir. De altfel, imaginea bunului său prieten şi sfătuitor pare să se fi estompat odată cu trecerea zilelor, vidul fiind ocupat de calmul acestui Stracco, slăbănogul care, fără să fie obligat s-o facă, l-a cărat prin toată pădurea şi îl veghează ca o mamă.

Sfârşeşte totuşi prin a afla, şi nu numai că Peir evită tabăra, ci şi pentru ce. Lăsat de Stracco de planton la căpătâiul bolnavului, Vrala îşi dă seama prea târziu că a vorbit mai mult decât ar fi fost indicat. Atunci când aude cele întâmplate, Hay sare literalmente din pat. Înţelege, în sfârşit, atât absenţa protectorului său cât şi aerul încurcat, semifarsor-semicomplotist al celor pe care i-a interpelat în legătură cu acesta.

E limpede, mândrul Peir nu putea să ierte o asemenea impertinenţă. Iar el, Hay, are o datorie. Vociferând indefinit pe această temă, îl scoate din minţi pe bietul Vrala, prea neexperimentat pentru a calma o criză de nervi. Aceluiaşi Ainen îi revine sarcina de a-l aduce la sentimente mai bune. Lângă cuşetă a rămas, neatinsă, copioasa gustare a lui Hay.

13

Lovitură de teatru: când, a doua zi, Vrala, chestionat prin radio de Stracco asupra stării sănătăţii lui Hay, se apropie de cuşeta „bolnavului, o găseşte goală.

De astă dată e alarmant. Piciorul lui Hay s-a vindecat, dar o prudenţă elementară cere să nu fie solicitat prea tare. Pornind fără veste în căutarea lui Peir, Hay nu a putut decât să-şi improvizeze un baston.

Obştea e tulburată. Urun vede, neîndoios, în dezertarea lui Hay o continuare a conflictului în care este parte. Că

acesta a plecat după amicul său Peir. Că a făcut-o din loialitate e mai mult ca sigur. Dar se află oare grupul expediţionar în situaţia de a-şi permite luxul unei înfruntări care să-l împartă în fracţiuni? Oferă oare Aixa mijloacele de subzistenţă şi adăpost care să facă posibilă o despărţire?

— Cum, se indignează Neal, am şi uitat că ne aflăm pe planeta unde au dispărut şapte din cei opt predecesori ai noştri? Până la proba contrară, putem considera că Aixa pur şi simplu i-a devorat. Şi atunci noi, preveniţi, cum procedăm? Ne dispersăm, dăm curs pornirilor elementare, ne lăsăm conduşi de ieşiri temperamentale, făcând astfel jocul forţelor care ne înconjură şi ne pândesc! În acest caz nu merităm decât blamul celor care ne-au încredinţat misiunea de a poposi pe Aixa.

Alţi „abisali” nu au talentul retoric al lui Neal, dar aceasta nu-i împiedică să fie îngrijoraţi. Jaap nu oboseşte să propună cui stă să-l asculte un raid pe urmele fugarilor. Urun însă e inflexibil. O nouă divizare a grupului nu poate servi nimănui. Ainen îşi descleştează şi el fălcile. Costumul lui Peir cuprinde şi un aparat de radio. Să fie lansat un mesaj. Propunerea se aprobă, se aplică. Inutil.

Stracco ascultă, reîntors din misiunea sa, detaliile afacerii. E limpede că istoria nu-i place deloc.

Modest şi în definitiv tolerat într-o comunitate care se conduce după legile ei, nu-şi face public punctul de vedere decât dacă e solicitat. Atunci însă tremurul glasului său, mai convingător decât logica celor spuse, transmite o nelinişte insuportabilă.

Intervenţia îşi face efectul. „Abisalii” se trezesc dintr-odată smulşi din lumea obişnuinţelor pe care le-au purtat după ei de-a lungul spaţiului şi părăsiţi în singurătatea cu adevărat cosmică a planetei necunoscute. Aici, unde toate legendele, toate vorbele de clacă, toate absurdităţile şi superstiţiile pot în fiecare clipă să se dovedească realităţi îngrozitoare, aici şi-au găsit să se dezbine, să plece urechea la glasul micilor vanităţi, de o sută de ori puerile, aici, unde

numai un echilibru extrem de precar dă omului posibilitatea de a supravieţui, aici, la graniţele imposibilului, unde numai nebunia lui congenitală l-a putut face să se hazardeze?

În cursul nopţii, ferestrele sunt blindate, intrarea blocată, un planton înarmat stă la pândă. Măsurile par cu atât mai lipsite de sens cu cât nu sunt îndreptate împotriva unui duşman declarat. Nimeni nu a îndrăznit să se opună însă, atât e de necesară pentru liniştea celor din cabana de metal ideea că există cineva care veghează.

Lucrările în curs au fost abandonate. Abia dacă mai ies în poiană, şi atunci ochii fulgeră bănuitor spre desişul de un verde adânc.

Doar Stracco a mai trecut graniţa poienii. A făcut-o. Într-un fel, cu acordul comandantului. Acesta s-a opus, desigur, dar nu atât de ferm încât veteranul tereştrilor de pe Aixa să nu înţeleagă că, dacă se simte ispitit să încalce consemnul, are libertatea s-o facă. Slăbănogul a făcut înconjurul taberei la un kilometru de fruntariile ei fără a găsi niciun indiciu asupra celor dispăruţi.

Starea de asediu se prelungeşte vreme de cinci sau şase zile. În cele din urmă învinge nerăbdarea. Inactivitatea e un virus la fel de sâcâitor ca oricare altul. Mai întâi Ainen, apoi Jaap şi-au reluat obligaţiile. În a şaptea zi de la dispariţia lui Peir, lucrurile au revenit la normal, deşi la fiecare foşnet suspect mâinile se încleştează pe kaser.

Lipsa celor doi nu este de natură să fie uitată pur şi simplu. Revenind în baracă, expediţionarii tresar văzând iarăşi cuşetele părăsite şi nu o dată se trezesc adresându-se, din obişnuinţă, celor absenţi.

O cercetare cu „sfârleaza” pe o rază mare în jurul cabanei rezidenţiale, precum şi în celelalte luminişuri nu s-a dovedit mai edificatoare. A făcut-o Urun fără niciun însoţitor la bord, în permanent contact radio cu Ainen, pe care-l înconjura toată suflarea de pe Aixa. Glasul lui Urun descria cu precizie şi răceală peisajul binecunoscut care se perinda pe sub aparatul de zbor. Tradusă în limbaj de cifre şi

unghiuri, priveliştea de o expresivitate fără egal se prefăcea în anatomia unui schelet. Pe ascultători nu i-a frapat însă estetica singulară a reportajului, iar fiorul în şira spinării pe care l-au simţit la încheierea lui puţin încurajatoare a fost pus pe seama eşecului misiunii. Concluzia se impunea de la sine: voluntară sau nu, plecarea celor doi era definitivă.

14

Fără această calitate, Urun ar fi un ins oarecare, foarte bine pregătit pentru misiuni spaţiale de tipul expediţiei pe Aixa, capabil să conducă o namilă ca „Abisal" oriîncotro şi s-o pună pe orice planetă care are o palmă de uscat, dar nimic mai mult. Urun are însă un al şaselea simţ. Prevenit de el, ştie atât de bine ce se petrece în mintea oamenilor încât niciodată nu rosteşte un cuvânt nepotrivit, care să rănească felul de a gândi ori de a simţi al celorlalţi.

Datorită lui, revenirea la normal a vieţii pe Aixa s-a putut întreprinde fără declaraţii solemne. O înţelegere subterană i-a unit pe cei şapte în singura hotărâre indicată de bunul simţ.

Înfăţişându-se astfel, în toată vulnerabilitatea lor, acolo unde îi solicită activităţile începute, rămân în alertă: nu e deloc sigur că nu se află pe un câmp de luptă. O indispensabilă dedublare facilitează această performanţă. Sub haina cercetătorului paşnic, netulburat, fiecare poartă, ca pe o căptuşeală, un războinic decis, dacă va fi nevoie, să-şi apere pielea şi să nu-l menajeze pe inamic.

Mai multe zile, reluarea forajelor va pretinde un efort general. În consecinţă, cabana a fost lăsată fără pază, brigada cosmică deplasându-se şi lucrând laolaltă. Lipsa unei santinele face necesară, la întoarcere, cercetarea minuţioasă atât a barăcii cât şi a terenului înconjurător. Aceste manevre nu au scos la iveală nimic neliniştitor, transformându-se după două-trei zile în exerciţii de rutină.

Iată însă că, într-o pauză de masă, Vrala, care şade pe sol sprijinit de trunchiul unui arbore, înalţă braţul drept, arătând fără o vorbă un punct la limita dintre pădure şi cer. Ceea ce îi determină pe cei prezenţi să ridice privirea spre zona indicată este expresia feţei lui Vrala. Tânărul pare că a văzut un demon.

Locul se află împotriva luminii, încât observarea lui nu este de la început edificatoare. Câteva clipe mai târziu însă, obştea a încremenit. Undeva, la douăzeci-treizeci de metri înălţime, în vântul uşor al amiezii flutură, la capătul unei crengi răşchirate, o zdreanţă de culoarea apusului de soare.

Neal a uitat să respire. Se simte smuls cu brutalitate din prezent, proiectat, fără veste, înapoi în ceasul nefast în care un spectacol identic a declanşat nenorocirile lui Hay. Un instinct îl îndeamnă să privească spre Stracco, tovarăşul şi martorul său. Acesta îşi muşcă buzele, copleşit, fără doar şi poate, de acelaşi stupid sentiment de vină. Nimic nu sugerează ce semnificaţie poate să aibă fâşia de ţesătură sfâşiată de vânt şi nimic nu vine să alunge ideea că, dacă ei ar fi fost mai receptivi, sărmanul Hay ar fi avut altă soartă.

De altfel este inexact că nu se ştie ce reprezintă mica flamură portocalie. O uniformă de aceeaşi culoare apare în inventarul fiecăruia. Încă nu se poate preciza cui a aparţinut combinezonul din care s-a desprins peticul descoperit şi ce caută acesta acolo unde se află. Pentru aşa ceva există însă oameni de acţiune. În două sau trei minute, Jaap şi Ainen doboară arborele cu pricina şi, totodată, obiectul incriminat. Este, într-adevăr, un fragment de costum, grav atacat de soare şi vânt, pe care se vede monograma lui Kox, al doilea om în echipajul „fabuloşilor”.

Toţi sunt impresionaţi, dar paloarea lui Stracco bate recordul. Unicul supravieţuitor al nefericitului echipaj abia se ţine pe picioare. În curând nu o mai poate face şi se lasă, discret, să alunece pe sol, căzând, neaşteptat, într-un leşin. Din fericire nu l-a observat decât Vrala, pe care o inexplicabilă repulsie îl împiedică să se alăture cercului din

jurul crâmpeiului de material. Călcându-şi pe inimă, se apropie totuşi de Stracco. Acesta îşi revine. Vrala nu e surprins de slăbiciunea lui. Înţelege sentimentele celui care a scăpat, deşi ar fi putut să se afle în locul lui Kox.

Îl ajută să se ridice. Stracco primeşte sprijinul fără un cuvânt şi se apropie de ceilalţi. La apariţia lui, toţi se dau deoparte. Cu degete uscate, omul apucă bucata de ţesătură pe care nimeni nu a atins-o încă şi pe care iniţialele camaradului pierit strălucesc discret. Orice întrebare ar fi de prisos. Zdreanţă portocalie refuză să-şi facă datoria de corp delict, refuză să vorbească. Sau mai degrabă vorbeşte într-o limbă pe care nimeni nu o înţelege.

Un văl se ridică însă de pe ochii „abisalilor”. Dacă până acum cele întâmplate recent pe Aixa puteau să pară cuiva urmarea prozaică a vreunui conflict mai mult sau mai puţin personal, a unor împrejurări în limitele normalului, a devenit dintr-odată limpede că aceasta a fost cu putinţă numai datorită complicităţii inconştiente a martorilor. Simpla prezenţă a bucăţii de mânecă pune deodată în lumina crudă a adevărului inconsistenţa oricăror subterfugii. Grupul de pe „Abisal” simte strânsoarea unui pumn de fier. Acum e limpede că Peir şi Hay sunt victimele aceloraşi forţe obscure care i-au exterminat pe „fabuloşi”. Mai este limpede că ştiau asta dintotdeauna, că nici o clipă nu au făcut abstracţie de ameninţarea pe care o ascund cerul fără pată al planetei, candoarea pădurii nemărginite. Şi panica, o panică grea ca un beton lichid coboară în ei, înţepenindu-le membrele, împiedicându-i să fugă, să strige, să cheme în ajutor.

15

Rămas de pază, Gror şi-a expediat micile obligaţii matinale şi a ieşit la aer. Astăzi va rămâne singur până târziu. Ordinea a fost instaurată. Cabana beneficiază de pază armată. Duşmanul, oricine ar fi, nu are decât să

poftească dacă ţine să primească o lecţie.

Cu mâinile în buzunare, Gror priveşte poiana ca un stăpân. Tihnă şi pace. Omul ascultă liniştea duminicală animată de vântul uşor, de viaţa nevăzută a vegetaţiei. În arbori suie ritmul senin al sevei care i-a făcut pe savanţii grupului să cadă pe gânduri. Pădurea pare un animal imens, dar blând, supus, un urs domesticit, un gigantic urs cu blana verde, naiv şi neajutorat. Un tovarăş ideal pentru o zi de calmă destindere, binemeritată după atâtea emoţii. Perdelele verzi ale frunzişului, aproape opace, mari suprafeţe de globuri verzi taie în două, înconjură aria în centrul căreia sclipeşte baraca. Un tunel vertical, generos croit în substanţa pădurii, se îndreaptă, ca un obiectiv de lunetă, spre cerul alb-albăstrui.

Fără treabă, Gror simte imboldul de a lua legătura prin emiţătorul de buzunar cu grupurile de lucru. Din păcate nu are nimic de transmis.

— Ainen, tu eşti? Aţi luat probele alea sau nici n-aţi început încă? Nu-l lăsa pe Jaap să te ţină de vorbă, că ăsta când începe…

Râde imaginându-şi mutra pe care ar face-o scandinavul dacă ar primi un asemenea mesaj.

— Hay? Aici centrala intergalactică. Ia spune tu: ce mâncăm astăzi? Să nu spui că nu mesteci ceva! Am ghicit? …

Din păcate, Hay se află în imposibilitate de a aprecia un spirit.

Nu are pe cine să sune. Revine spre baracă. Intră. Iese din nou cu gustarea pe care şi-a preparat-o din timp. Mănâncă şi bea fără să se aşeze. Când a terminat, zvârle ambalajul în cutia de lângă uşă. Apoi îşi freacă palmele una de alta, mulţumit de ceea ce are de gând, şi se îndreaptă spre garajul gospodăreşte întocmit. Gror are aerul paşnic al unui fermier de odinioară. Cu gesturi molcome, fără grabă, ridică aripile tanchetei rămase acasă şi eliberează de sub elitrele impenetrabile terminalul maşinii de defrişat. Aduce

din magazie o conductă flexibilă de metal şi o adaptează la ieşire. Lucrează îndelung, migălos, plin de răbdare. După care apasă butonul galben. Jetul de aer, ca o lamă de ghilotină, muşcă o felie adâncă în zidul pădurii, spre care este orientat. Retezătura cade plat, fără graţie. Gror aruncă o privire în jur, se propteşte zdravăn pe picioare în mijlocul poienii şi acţionează maşina. Deplasându-se circular, decupează în masivul forestier un motiv geometric. Jumătăţi de arbore se prăbuşesc în aşchii, nori de frunze bat aerul înainte de a se aşterne la pământ.

O vreme, zgomotul trunchiurilor care se frâng, trosnetul crengilor spulberate acoperă şuierul aerului comprimat. Apoi vaierul pădurii se stinge. Tăcere. Dar un nou impuls înfige tăişul nevăzut în uriaşul gard viu. Cu un talent pe care nu şi l-a bănuit, Gror tunde artistic pădurea de pe Aixa. Făcând această operaţie, este atât de fericit că-i vine să zburde. În focul inspiraţiei mai găseşte o clipă să se întrebe cum de nu a descoperit mai devreme plăcerea pe care o poate ascunde o asemenea ocupaţie nevinovată.

După o simplă combinaţie de drepte, Gror a trecut la o linie mai liberă. În curând e destul de expert ca să încerce o broderie complicată. Îndrăzneşte. Insistă. Ratează. Dar nu se supără. Jocul e mult prea încântător. Materia verde în care ţine să se exprime se arată la fel de ascultătoare ca lutul. Admiratorii micilor lui modelări din vremea şcolii erau puţini, dar constanţi. Poate în el a murit un artist.

Din păcate, căzăturile se aglomerează, împiedicând realizarea finală a operei. Sunt necesare măsuri energice de curăţire a poienii. Gror le ia. Nu e omul care să lase lucrurile la mijloc.

Acum ştie ce vrea: o să facă o sculptură. O să ia arborele acela care se remarcă prin masivitate şi o să-i dea înfăţişarea lui Stracco! Nu e prea greu, slăbănogul e croit din câteva linii. Ce mutră o să facă atunci când se va întoarce văzându-se reprodus la scară!

Lucrul începe. Fără proiect. Fără o schiţă măcar. De-a

dreptul în marmură. Aşa, deşirat, rigid şi dezarticulat, cu capul prelung şi urechile infinite. Uşor stilizat, simplificat, caricaturizat. Mâna artistului nu e chiar atât de sigură. Totuşi opera prinde contur, încă o linie. Un retuş. Un punct pe i. Sfârşit.

Dar figura se pierde în haosul dimprejur. Îndrăzneţ, Gror eliberează fundalul. Decupează un semicerc vast. În centru apare totemul creat de el, o statuie într-o nişă. Terminalul jetului este animat de o mişcare ondulatorie. Tunse, crestele pădurii înfăţişează creneluri de cetate, binecunoscute amatorilor de capsule cu poveşti pentru copii.

Revenind la prânz, Urun, apoi Jaap sunt izbiţi de aspectul jalnic al poienii. Frumoasa linie care o delimita nu mai este decât o bâlbâială aberantă. O crestătură stângace de ferăstrău vrea să amintească zidul de apărare al unei fortăreţe. Lateral, într-un gol inform, o sperietoare scheletică zgârie cerul. Munţi albi de spărturi şi rumeguş blochează accesul.

— Gror, exclamă Urun, ce-i asta? Niciun răspuns.

— Gror, nu face pe nebunu'! strigă Jaap, contând pe forţa convingătoare a limbajului familiar.

Urun escaladează movilele care depăşesc un stat de om şi se apropie de cabană. Pare intactă. Dar e pustie.

— Să aşteptăm, zice Urun. Nu poate să fie prea departe.

— Numai dacă nu a înnebunit, gândeşte cu glas tare Jaap. Nu-mi place deloc ce a făcut aici.

Peste un timp, grupul e complet, dar Gror nu a apărut. Începe o muncă grea. Sfărâmăturile de lemn sunt scoase din luminiş. Un dispozitiv simplu le depune la vreo zece metri în pădure. Dislocarea se face cu mâna: s-ar putea ca Gror să fie dedesubt. Sunt mutate astfel câteva tone de material lemnos. Nici urmă de Gror. Cei şase gâfâie, frânţi de osteneală, cu umerii distruşi de neobişnuitul exerciţiu, cu palmele îndurerate. Dar mai ales furioşi de neputinţă. Nu le place să se simtă depăşiţi. Şi încă de ceva care se

ascunde.

Urun îşi păstrează cumpătul. Împarte oamenii în echipe care pornesc prin pădure. Iarăşi. După o zi de muncă. Pe jos. Pe nedefrişate. Lanternele puternice şi armele de buzunar li se lipesc de palmele asudate. Ainen cu Neal. Jaap cu Stracco. Urun a suit la bordul lui „Abisal*”. Face un control fulger. Nava e neatinsă. Revine la cabană, de unde va dirija cercetările.

Şase ore de căutări. Printre rădăcinile groase de un metru ieşind la suprafaţă numai ca să se întoarcă în sol. Pe sub ramurile joase ale arborilor care nu au avut şansa de a cuceri înălţimile şi s-au consolat cu spaţiul orizontal de sub coroanele celor mari. Puternice, încâlcite. De neclintit. Peste trunchiurile celor căzuţi. Fiecare pas cere un antrenament de alpinist. Din fiecare loc se deschid zeci de unghere care ar putea să-l adăpostească pe Gror, viu sau mort. Lămpile de buzunar cotrobăiesc atent, îndelung, obositor înainte de a se resemna.

E noapte târzie când Urun dă semnalul de încetare. Cele câteva tentative de a pune capăt cercetării în mod unilateral au fost reprimate cu hotărâre. Dacă la prima încercare grupul se descompune, nu rămâne decât să plece. Învinşi. Stigmatizaţi. Nu e cazul. De altfel, Urun nu va permite.

Revin pe rând, frânţi, traşi la faţă, cu îmbrăcămintea sfâşiată. Când nu privesc în gol, cântăresc pe furiş starea de spirit a comandantului. Impenetrabil, Urun tace. Nu e nimic de spus. Dacă Gror a plecat şi ţine să rămână ascuns, cine îl va putea găsi în pădurea de dimensiunile unei planete? Aşteptarea este singura ieşire. O antisoluţie.

Oamenii îşi trag sufletul. Încep să se schimbe, dornici de un ceai fierbinte şi un somn fără vise.

— Trei, se aude într-un timp glasul uscat al lui Neal.

Ainen ridică ochii de pe încălţămintea desfigurată.

— Ce spui? îl chestionează placid.

— Număr, îi răspunde Neal în vreme ce se luptă cu o

capsă înţepenită.

16

De astă dată nu mai este niciun dubiu. Dacă orgoliul unui Peir şi loialitatea unui Hav au putut să pară un timp, în ochii naivilor, motive destul de solide pentru ca numiţii s-o ia razna, la întâmplare, pe o planetă ostilă, zilele care s-au scurs de atunci, absenţa oricăror indicii şi, în sfârşit, dispariţia lui Gror au spulberat orice iluzie. Indiferent cum este interpretată devastarea poienii, ca o dovadă peremptorie a faptului că aici s-a petrecut o adevărată bătălie, în cursul căreia Gror s-a apărat cu ajutorul jetului, după încheierea ostilităţilor unul dintre învingători încercându-şi talentul de sculptor, sau ca efect al unei crize demenţiale, nimic nu sugerează dorinţa omului de a părăsi tabăra. Şi pare neverosimil ca prozaicul Gror, altminteri un camarad cumsecade, să fi pierit în cursul unei dezlănţuiri temperamentale, fie ea sau nu artistică.

Să fi pierit? Foarte probabil. Ce altă soartă putea să-i rezerve misteriosul adversar, care se disimulează atât de bine, este atât de iscusit şi prudent că scapă oricărei observaţii? Nenumăratele ocoluri ale planetei în „sfârleaza” zburătoare, la bord cu zestrea electronică necesară pentru a detecta orice sursă de energie, s-au soldat cu o ridicare din umeri. Dacă ar fi existat undeva pe Aixa o baterie de buzunar, aparatele ar fi înregistrat-o.

Răpitorii să fie persoane care nu folosesc energia? Atunci nu au o civilizaţie şi poate nici oameni nu sunt. Primitivi? Posibil. Dar atunci ignoră focul, uneltele, locuinţa şi nu văd soarele niciodată decât dacă se caţără în vârful marilor arbori. Dificil de acceptat.

Să fie animale? Posibil iarăşi. Dar parcă stabilisem că pe Aixa nu există niciun fel de faună. Şi apoi ce inteligenţă e aceea care permite unui animal să vâneze fără a lăsa niciun fel de urme, făcând să dispară zece tereştri, dar nu se

dovedeşte capabilă să-l ridice pe purtătorul ei la o condiţie superioară?

Mai rămân pădurea, planeta etc.

Desigur, nimic nu trebuie exclus apriori. Dar, dacă sprintenele animale prezumate sunt excluse din lipsă de urme, cum ar putea fi mai subtilă pădurea, prin definiţie de o mie de ori mai greoaie?

Cât despre Aixa... O planetă carnivoră? De ce nu! Doar că structura solului, aspectul suprafeţei de la poli la ecuator şi jur-împrejurul acestuia nu încurajează avansarea ipotezei altfel decât în glumă. Un sol în limitele normalului, ape subterane, incapabile să formeze râuri şi fluvii, să aibă ele voinţă, personalitate? Haida de!

Altceva? Nimic. Rareori o planetă a fost mai pauperă. Nici mări, nici gheizere, nici vulcani. O grădină bine întreţinută, fără buruieni, fără bolovani, întreţinută de cine? Tăcere.

În acest văl de tăcere a intrat Vrala într-un ceas de neatenţie a grupului. Vinovaţii sunt ecranul de zgomot al forezelor, uitarea sub farmecul înşelător al luminii generoase, al verdelui universal.

Au trecut ore până ce „abisalii” au realizat că veşnicul adolescent nu se mai află printre ei. Prea fin, prea modest, nu se număra printre aceia care te obligă să le suporţi prezenţa corporală, olfactivă, acustică în fiecare moment. Avea delicateţea de a te lăsa uneori să uiţi că există, că respiră, lucrează, trăieşte în preajma ta. De obicei, aceştia cad primii. S-a întâmplat altfel. Dar s-a întâmplat.

Nu se poate stabili nici măcar cu aproximaţie când s-a petrecut nenorocirea. În pauza de masă, când maşinile au stat, iar oamenii s-au apropiat unii de alţii, aşezându-se direct pe solul negru al poienii, una dintre cele defrişate cândva, la începuturi, cineva observă absenţa unei tanchete. Până să-şi formuleze cu glas tare nedumerirea mai durează o vreme. Poate că vehiculul a fost trimis undeva cu Vrala cu tot. Ia cele din urmă, omul riscă o întrebare. Stupoare generală. Prânzul a rămas neterminat.

Pare incontestabil că băiatul a şters-o cu ajutorul tanchetei.

Din poiană încep două tuneluri. În ce direcţie să caute? Folosind cea de-a doua tanchetă, Jaap şi Ainen inspectează mai întâi calea tubulară care duce spre baracă. Destul de lung, drumul nu relevă nimic, înaintează cu viteză redusă, concentraţi, să nu scape niciun indiciu.

Baraca e pustie, aşa cum au lăsat-o. Ştergerea lui Gror de pe listele „abisalilor” a făcut ca luxul unui planton la cabană să devină inacceptabil.

Reîntorşi la ceilalţi, pornesc de îndată pe ruta către „Abisal”. La circa zece kilometri au surpriza să vadă tunelul bifurcându-se. După o clipă de şovăire, o apucă pe drumul abia defrişat. Nu au mult de mers. După câteva cotituri fără sens, tunelul se înfundă. Ultimii metri sunt ocupaţi de tancheta pierdută.

Jaap a stopat brusc. Lipiţi de ambrazuri, cei doi ascultă şi privesc amurgul de sub copaci. Nici o mişcare. Atunci părăsesc, la rându-le, tancheta şi se apropie, observând pas cu pas terenul, pe care îl scormonesc cu lumina crudă a lanternelor. În jur, curăţenia de pretutindeni a pădurii fără pădurari de pe Aixa, tulburată de reziduurile pătrunderii tanchetei lui Vrala, ele înşele, proaspete şi curate.

O privire în interiorul maşinii îi lămureşte: nici urmă de tânărul lor camarad. În jur nici atât. Nu se vede nici măcar urma unui pas. Instinctiv, Ainen priveşte în sus: doar nu s-o fi căţărat într-un copac?! Nu, desigur. Pădurea, cel puţin, este perfect normală.

Şi atunci cum rămâne cu Vrala? De ce a oprit, de ce a părăsit vehiculul? Şi pe urmă? A făcut un pas în cer? A pornit agale prin aer, la umbra codrului, să se plimbe?

Să se întoarcă atât de slab edificaţi ar fi exclus.

Jaap şi Ainen pornesc să cerceteze desişurile din jurul punctului în care se află tancheta părăsită. Caută o amprentă cât de uşoară, o mănuşă pierdută, o frunză strivită de un pas neatent, orice pentru a ieşi de sub imperiul imposibilului.

Zadarnic. Revin la tanchetă istoviţi, descurajaţi. Jaap urcă în maşina lui Vrala. Probează comenzile. Sunt în perfectă stare. Ainen suie în tancheta cu care au venit. Un mic viraj şi iată-i. Trist cortegiu lipsit de elan, făcându-şi intrarea în poiana în care Urun, Neal, Stracco se macină fără sens. Un schimb de priviri ţine loc de raport. Comandantul strânge pumnii. Nu a fost pregătit pentru neputinţă. Lucrul nu mai este reluat. Cei cinci suie în tanchete şi pornesc înspre cabană.

Dispariţia lui Vrala îi afectează mai mult decât ar fi fost de aşteptat. Băiatul nu era simpatizat în mod special. Astronauţii cu pedigree îl priveau ca pe o dulce calamitate, care prin cine ştie ce manevre a obţinut să fie admis la bord. „Abisalii” mai cumsecade erau sensibili la fragilitatea lui şi astfel în măsură să-i surprindă forţa interioară, pasiunea discretă, personalitatea. Tuturora le-a fost însă uşor indiferent.

Asta ţine însă de trecut. Mâniei lui Urun i se adaugă acum revolta lui Neal, tulburarea vizibilă a lui Ainen şi durerea sinceră a celorlalţi. Desigur, acest sentiment e străbătut de o bună doză de îngrijorare, legitimă de altfel, pentru soarta proprie. Totuşi omagiul, fie şi tardiv, rămâne valabil.

17

Cabana de metal şi-a pierdut strălucirea iniţială. De parcă un agent chimic necunoscut atacă plăcile inoxidabile. De parcă soarele Aixei şi-ar fi schimbat gama de radiaţii. De parcă limpezimea aerului nu ar fi aceeaşi ca în prima zi. Atunci febra începutului, simţurile ascuţite de iminenţa primejdiei i-au făcut pe „abisali” să perceapă formele şi culorile cu o acuitate neobişnuită. Au urmat o linişte dulce, o pace trecătoare, care au înlocuit înregistrarea primă, acută a frumuseţii locurilor cu o placidă obişnuinţă. Acum însă, din grandoarea priveliştii nu a mai rămas decât apăsarea. Creasta ciopârţită a pădurii închipuie o gură

ştirbă în care luceşte rece şi desperecheat metalul calp al barăcii.

Sub acoperişul ei, cinci oameni stau pe gânduri. Au întors de prea multe ori lucrurile pe o faţă şi pe alta ca să nu epuizeze tot ce ar fi putut fi spus. Nu mai e nimic de aşteptat: nici o idee nouă, nici o soluţie salvatoare.

— Şefule, de ce nu plecăm?

Nici aceste îngrijorătoare cuvinte nu sunt rostite pentru întâia oară. Cu o altă intonaţie, mai timidă, în faţa altui public, mai eterogen, într-o situaţie mai puţin disperată, întrebarea s-a mai făcut auzită, iar scandalosul ei mesaj, îndemnul de a se lua în considerare şi eventualitatea abandonării a ceea ce nu se lasă cucerit, a dezertării, a supravieţuirii, a mai cutremurat inimile.

— De ce nu ne îmbarcăm şi nu ne ducem de aici?

Vorbeşte Ainen. Un om căruia trebuie să i se răspundă. Urun îşi asumă riscul:

— Unde să plecăm?

— Acasă. Oriunde. Pe Aixa nu e de noi.

— Crezi?

Întrebarea nu e o întrebare, nici o exclamaţie ironică. E doar o clipă de meditaţie, una în plus, la fel de inutilă ca vremea irosită pe planeta aceasta.

Jaap începe să-şi piardă răbdarea. Nu este diplomat, nici savant, nu are de pierdut prea multe pene. Aşa că formulează mai energic, mai bărbăteşte:

— Urun, de ce nu vrei să vorbim ca oamenii? Hai să renunţăm la tactici şi manevre. Ce mai sperăm? Pe ai noştri n-o să-i mai găsim. Pe „fabuloşi” cu atât mai puţin. Şi atunci? Aşteptăm să ne decimeze pe toţi?

Vine un moment în care şi cel mai tare se dă bătut. Urun a suportat asalturi mai violente şi mai greu de respins. De astă dată însă cedează. Poate din pricină că nevoia de a vorbi a devenit imperioasă. Poate din cauză că omul care a redeschis discuţia e Ainen. Atunci când până şi descendentul vânătorilor polari susţine retragerea,

conducătorul nu trebuie să tacă. Poate şi deoarece problema a fost pusă în termeni dezarmant de simpli, şi asta în anumite împrejurări obligă.

— Am să-ţi răspund, Ainen, spune Urun cu glasul său neutru de zile mari. Am să vă spun tuturora. Nu e mult de zis: nu avem cu ce ne întoarce pe Pământ.

— Cum? strigă Jaap şi sare de la locul său, dând buzna spre Urun. Avem două rachete, nu una!

Informaţia nu pare să-l tulbure pe comandant.

— Din păcate, amândouă sunt impracticabile. Uluire. Jaap îşi revine însă cât ai clipi.

— Ţi le pun eu pe picioare într-un timp record! se agită mecanicul atât de talentat. E ceva la motoare? La comenzi?

— Nimic din ce ai putea să remediezi, Jaap. Nu mai avem combustibil. Deloc.

Se privesc între ei, palizi, pierduţi.

— Cine a făcut asta?

Încă o întrebare menită să rămână fără un răspuns.

Neal încearcă să reinstaureze tonul academic.

— Suntem condamnaţi?

— Probabil.

Deşi rostit cu degajare, cuvântul lui Urun e axiomatic. Ultimele iluzii, oricât de vagi, se spulberă, ultimele incertitudini, oricât de puţin încurajatoare, se topesc. Rămâne, dură, ineluctabilă, ideea că zilele pe care le trăiesc reprezintă finalul.

Straniu şi paradoxal e mecanismul care ne animă. Pierderea ultimelor nădejdi să aibă urmări atât de neprevăzute! O adâncă tristeţe a coborât în toate sufletele. Gândul că sunt legaţi cu lanţuri indestructibile de arborii Aixei, că planeta, refuzând să-i primească, le taie în acelaşi timp retragerea, după cele mai încercate reţete strategice, îi scoate din minţi. Dorul de Pământ, de cei dragi, unii stinşi între timp, alţii într-o aşteptare care le va fi înşelată, le topeşte inimile.

Şi totuşi ceea ce domină în starea de spirit a celor cinci

supravieţuitori nu este deprimarea. Să fie de vină iminenţa morţii? Căci, iată, la fel ca odinioară, la începuturi, fiecare percepe mai viu peisajul, culorile. Sensibilitatea pupilei transformă vederea într-o simţire dinăuntru a materiei, de la porozitatea insesizabilă a frunzei la structura celulelor şi mai departe. Fiecare pată de verde picură tinereţe în suflet şi în fiecare umbră palpită răcoarea şi prospeţimea. Cerul e iarăşi adânc şi se deschide generos la zborul privirii. Însuşi soarele alb pare mai accesibil.

Fraţilor, dragii mei, dar asta e speranţa! Cea mai neaşteptată, dar şi cea mai dementă reacţie în faţa tirului strâns de nenorociri a căror ţintă sunteţi. Oameni buni, nu vă minţiţi cu bună-ştiinţă! Nu vă lăsaţi induşi în eroare, amăgiţi, scoşi din minţi, pradă nălucirilor, traşi pe sfoară, orbiţi, legănaţi de himere, mistificaţi. Mai ales nu vă înşelaţi singuri!

Înţeleg, vă simţiţi sănătoşi, integri, plini de forţă. Puşi în faţa unui duşman, i-aţi suci gâtul cu mâinile goale. Dar tocmai asta e – inamicul nu se arată. Aşadar este cazul să deznădăjduiţi, să renunţaţi, să vă întindeţi la pământ în aşteptarea morţii. Şi nu se ştie dacă sinuciderea nu ar fi o ieşire mai onorabilă.

Ei bine, toate astea şi le-a spus, într-o formă sau alta, fiecare dintre oamenii care stau pe gânduri în cabana metalică. S-au pătruns până în adâncul inimii de tragedia destinului lor, au gustat întreagă amărăciunea de a pieri neştiut, inutil, poate şi uitat pe o planetă mizerabilă, victimă a unui adversar nu numai nedrept, ci şi laş. După această baie de suferinţă, iată-i însă ridicându-se, rând pe rând, greoi, încurcaţi, dar hotărâţi, şi ieşind la aer, la soare, în mijlocul vieţii, al vieţii ostile de pe Aixa, desigur, al Vieţii totuşi, binecuvântat fie numele ei. Şi iată-i, fără să revină la un optimism absurd, fără să nege iminenţa sorţii, fără chiar să reia lucrul în numele vreunei îndatoriri supraomeneşti, lungindu-se pur şi simplu la soare, cât mai comod, pentru a se bucura, ca odată într-o lume pe care nu o vor mai întâlni,

de razele şi căldura unui astru al zilei, de adierea curată şi limpede a vântului, de ritmul sonor al sângelui de-a lungul corpurilor dăruite luminii.

Dacă există ceva viu pe Aixa, dacă există o singură fiinţă, ba nu: un suflet, atunci nu se poate să nu intuiască, să nu înţeleagă să nu fie zguduit. Dar se află oare pe Aixa ceva de felul acesta? Impenetrabilă, pădurea fără sfârşit îşi clatină demn coroanele, refuzând să-şi trădeze taina.

18

Neal se lansează în ipoteze. O ocupaţie cum nu se poate mai potrivită pe Aixa.

Să acceptăm premisa că avem de-a face cu un asasinat. De ce nu? Nimic nu contrazice un asemenea punct de pornire. De unde se vede că lipsa de probe are şi avantaje.

Aşadar, cine-i asasinul? Neîndoios, unul dintre cei de pe Aixa. Titluri de arhaice romane poliţiste se ciocnesc în memorie:

„Asasinul era în grup”;

„Ucişi în spaţiu”;

„Moartea în pădure”.

Să vedem cine. Să vedem de ce.

Eliminat prin definiţie sunt numai eu. Ştiu că nu eu am făcut-o. Pozitiv. Dacă nu cumva am făcut-o fără să ştiu…

Mai sigur e că nu aveam de ce s-o fac. Pentru mine Vrala nu există. Nu sufăr de complexe de îmbătrânire. Gelos pe vârsta şi agilitatea lui nu puteam fi câtă vreme bietul băiat era departe de a fi un efeb.

Atunci Urun? Cel ce răspunde pentru vieţile noastre? N-ar fi prea elegant din partea lui. Nici prea comod.

Totuşi Urun e cel mai singuratic dintre noi, iar ucigaşul, în cazul în care există, acţionează numai când este singur cu victima.

Bine, dar nu ştim cum acţionează!

Câte ceva ştim totuşi. Să judecăm prin prisma a ceea ce

ştim.

Urun e destul de subtil ca să nu lase urme. Poate şi destul de ferm ca să ucidă în caz de nevoie. De unde această nevoie? Mister. Dar nu este organic incapabil de violenţă cum era, de pildă, Vrala. În schimb nu pare destul de puternic ca să-şi transporte victima pe sus, în braţe, în spinare. Apoi Urun e un om intoxicat de tehnică modernă, nu-l văd acţionând cu mâinile goale, plecând spre ascunzătoarea pregătită din vreme cu un cadavru pe umăr.

Autoritatea nativă însumată cu a funcţiei sale ar putea fi suficientă pentru ca victima să-l urmeze de bunăvoie, dacă i se cere. Valabil mai ales în cazul lui Vrala, destul de probabil în al lui Hay, dar aproape imposibil într-al lui Peir dacă nu a fost invocat un motiv absolut indiscutabil. Ei bine, nu avem nici o dovadă că un asemenea motiv nu a fost inventat. Aşadar, suspect. Fără mobil? Fără. Nu suntem într-un roman poliţist, ci pe o nenorocită de planetă de care nimeni nu are nevoie.

Ainen? Prea calm, prea cumpătat pentru o acţiune atât de gravă. Numai în caz de forţă majoră. Ce poate justifica un omor în ochii unui lup al gheţurilor? O ameninţare care i-ar pune viaţa sub semnul întrebării. În ce fel putea veni răul din partea lui Vrala, care îşi făcuse din Ainen un ideal? În niciun fel.

Ce e drept, în ultima vreme se pare că Vrala îl descoperise pe Stracco. Ainen gelos? Într-atât de gelos încât să înlăture un fir de trestie nevinovat? Flegmaticul duh al Nordului să poarte o mască?

Exclus. După atâta amar de convieţuire forţată mai avem oare secrete? Şi, dacă nu ne-am ucis între noi în primele trei luni, mai poate fi vorba îndeobşte de vreun asasinat?

Premisa noastră este însă afirmativă. Ei bine, Ainen e destul de bărbat ca să poată face şi moarte de om. O grozăvie de asemenea proporţii ar pretinde numai o fracţiune din perseverenţa şi tenacitatea demonstrate atunci când l-a smuls pe Stracco tenebrelor cărora aproape

că le aparţinea. Ar putea s-o facă. Rămâne de văzut ce l-ar determina la aceasta, încă un suspect. La fel de lipsit de mobil ca fiecare. Cel puţin în aparenţă.

Steaua lui Stracco e în plină ascensiune. Creştea în ochii lui Vrala. De prea puţină vreme ca să se fi săturat, admiţând că în această situaţie îţi înlături admiratorii... De astă dată, forţa fizică e dublată de fineţe.

De ce mi se pare că nu ştim totul despre Stracco? Nu-i putem ierta că ne-a tras o spaimă nemaipomenită atunci când l-am găsit? Prostii. Cel puţin aşa sper. De altfel nu a fost cu noi întotdeauna? Nu a lipsit niciodată atât de mult încât să intrăm la idei. Interesant: aş vrea să văd cum arată un asasin care nu este nici măcar vegetarian, într-atât pare de pătruns de respect pentru tot ce e viu!

Jaap? Sigur că da, el este! Vampirul setos de sânge, dar înnebunit după maşinării. Scos din minţi de indiferenţa lui Vrala faţă de mecanică, îl ucide! Asta ar fi singura legătură între ei, altminteri se ignorau reciproc. Cel puţin Gror i-a fost prieten! Dar în această relaţie cuvântul hotărâtor îl avea Jaap. Situaţie în care loveşti în oricine, mai puţin în discipol.

Neal, băiete, sau îţi lipseşte cu desăvârşire talentul de investigator, sau eşti vinovat. Altminteri, dacă nu eşti tu, cine poate să fie?

19

Dar Neal nu e singurul care caută. Suspiciunea reprezintă ocupaţia principală a locuitorilor de pe salata asta verde care se dă de-a dura prin spaţiu.

Jaap nu are nimic de-a face cu fineţea de spirit şi gândirea speculativă a lui Neal. Fire dramatică, ia în serios trei sferturi din ceea ce îi apare în faţă.

Procedând prin eliminare, s-a oprit la Stracco. Tot ce i-a părut straniu la acest personaj supra-numerar devine astăzi neliniştitor. În ochii lui, ciudăţeniile cele mai inocente

capătă un sens ascuns: apariţia lui neaşteptată; comportamentul ieşit din comun; obiceiurile rare. În loc să-l inhibe, lipsa probelor şi a oricărei motivaţii temeinice îi oferă lui Jaap ocazia de a broda liber. Cum are nevoie de un auditoriu, l-a ales pe Ainen. Acesta urmăreşte ideile lui Jaap cu o atenţie înşelătoare. Când agerul mecanic a terminat, nordicul îi declară cu hotărâre că nu crede o iotă din cele auzite. Jaap se înfierbântă, argumentează, îşi susţine cu putere teza, care în fiecare moment i se pare mai demnă de crezare.

Ai zice că Ainen moţăie, dar în curând se va vedea nu numai că a ascultat şi a doua repriză a actului de acuzare, dar că a făcut-o foarte atent. Implacabil şi cu metodă ca o maree în creştere, el respinge ipoteza lui Jaap. Pledoaria lui se bazează pe sentimente. Jaap nu se lasă convins. Nici Ainen însă nu este un copil. Date fiind împrejurările, consideră şi el că toate opiniile merită să fie luate în seamă. Nu crede că vinovatul ar putea fi unul dintre ei, dar e de acord că grupul nu are dreptul să rişte mai mult. Nu se mulţumeşte cu vorbe: propune un experiment. Periculos? Nu pentru Jaap. Cu atât mai puţin pentru Ainen însuşi. Dear el este salvatorul, omul căruia Stracco îi poartă un devotament nedezminţit. Şi dacă nu e aşa? Ei bine, cu o sfrijitură ca Stracco nu-l sperii pe un Ainen.

Esenţa punerii în scenă se reduce la plasarea lui Stracco într-o situaţie favorabilă pentru a lovi. Dacă el e ucigaşul, o să profite. Şi astfel se va face lumină. Cât despre Ainen, încă nu s-a născut omul care să doboare un urs ca el. Naiv? Poate. Până la un punct.

Complotul a fost regizat de minune. Iar dacă a doua zi Jaap nu mai e chiar atât de sigur că cele hotărâte reprezintă o culme a înţelepciunii, atunci când prinde el de veste, Ainen şi Stracco au părăsit baraca de două ore.

Conformându-se celor stabilite în ajun, dar şi unui secret îndemn al inimii, Jaap dă de îndată alarma. Urun se stăpâneşte cu greu să nu izbucnească: încă un experiment

sau două ca acesta şi opera distructivă a adversarului va fi fost desăvârşită!

Din fericire, Jaap ştie încotro au pornit cei doi. Cu kaserele în mâini, Neal şi Urun îl secondează. Impracticabil pentru o tanchetă, drumul pe care nimic nu-l marchează e plin de accidente istovitoare. Defrişarea ar tăia nodul gordian, însă numai ştergând orice urmă, alarmându-l pe criminal şi împiedicându-i pe detectivii de ocazie să se orienteze după auz.

Străbătând itinerarul fixat de Ainen, tereştrii păşesc pe vârfuri, cu Jaap în frunte, încordat ca o ureche ciulită. Nu o singură dată, o alarmă falsă îl determină să ordone celorlalţi cu un gest să se ascundă în zgârcitele cute ale terenului. Cu o emoţie dublată de suspens, Urun şi Neal execută supus cazona gimnastică la care îi obligă clipa. Fruntea lor e umedă de transpiraţie, iar costumele de culoarea solului arată ca vai de lume. Din când în când înaintează târâş, ceea ce pentru lipsa lor de antrenament este o tortură. Deasupra capetelor, frunzişul agaţă draperii rare, de o graţie deplasată.

Lumina filtrată, vizibilitatea slabă, tracul sunt cât pe ce să-i facă să treacă pe lângă Stracco fără a băga de seamă. Cadaveric, inert, „fabulosul” zace în despicătura dintre două rădăcini uriaşe, pe jumătate îngropat între ele şi numai printr-o adevărată minune lovitura care aproape i-a fracturat craniul nu l-a ucis. Cercetaşii se cutremură de oroare şi aruncă în jur priviri îngrozite. Dar pădurea e la fel de liniştită şi egală cu sine ca pretutindeni. Ainen nu se vede nicăieri. Unde să fie?

Cei trei ar continua înaintarea, dar Jaap comunică pe şoptite însoţitorilor să-i: cele convenite cu Ainen prevedeau că în niciun caz nu vor depăşi locul în care tocmai au ajuns.

Urun rămâne pe gânduri. Tentaţia de a dispersa forţele este mare – cineva trebuie să vadă de Stracco, alţii ar putea urma traseul prezumtiv al lui Ainen –, dar îi rezistă. Dacă au de ales, rămân să încerce salvarea rănitului. Prin el

vor fi în măsură să afle ce s-a întâmplat. Mai rezonabil decât să bâjbâie în continuare. Şi mai uman.

Cortegiul avansează spre cabană. Uscat ca o arătare, Stracco e mai degrabă uşor. Nu şi-a revenit, iar camarazii săi nu dispun de cele necesare pentru a-l aduce în simţiri. Bandajul rigid contra fracturii craniene îl face să pară o fiinţă astrală. Dar principalul este că omul trăieşte.

Au pentru prima oară în faţă o persoană atacată pe Aixa. Se confirmă astfel ipoteza atentatului sângeros. Cine e autorul, cum a procedat şi de ce sunt întrebări al căror răspuns nu se cunoaşte. Îl vor afla prin Stracco sau rănitul îşi va da sufletul înainte de a aduce lumină?

Urun îl îngrijeşte personal. După ce aplică fără scoaterea bandajului o sterilizare prin radiaţii, trece la stimularea refacerii ţesuturilor. În mai puţin de o oră rana este ca şi închisă, dar Stracco va mai păstra casca vreme de câteva zile.

Se poate trece la reanimare. Câteva minute sub influenţa unei combinaţii alese cu grijă, şi bolnavul deschide ochii. Asistenţa respiră uşurată. Unul cel puţin a scăpat.

Câteva ore de odihnă şi refacere sub o atentă supraveghere, şi primul supravieţuitor al unui atac pe Aixa poate să explice cum s-a produs agresiunea. Totul aminteşte într-un chip neplăcut prima lui resuscitare. Din păcate, lipseşte Ainen, omul datorită căruia cadavrul descărnat al lui Stracco a regăsit scânteia vieţii.

Povestea celui salvat aduce mai puţină lumină decât ar fi de dorit. Se pare că Ainen bănuia ceva. În orice caz, ţinea să-i arate un loc anume în pădure. L-a convins să-l urmeze, iar Stracco a făcut-o fără nici o reţinere. Ainen i-a cerut discreţie. S-a conformat. După ce a identificat cu grijă locul, Ainen i-a indicat ascunzătoarea în care l-au găsit, el însuşi plasându-se în alta, pe care Stracco nu o putea vedea. A aşteptat îndelung să se petreacă ceva. Nu ştie când s-a produs atentatul. Fără îndoială că lovitura a fost fulgerătoare. Şi e foarte probabil că el a fost primul lovit,

altminteri ar fi auzit un zgomot cât de mic. Dacă a adormit în cursul aşteptării? Nu crede, totuşi eventualitatea nu poate fi trecută cu vederea. Dar, înainte de a merge mai departe, ce se aude cu Ainen? Se ştie ceva? Vreo ştire?

Întrebarea îi face pe cei trei să se simtă vinovaţi. Stracco înţelege. În ochii lui se citeşte spaima. Nu spune nimic, dar nici nu este nevoie.

Jaap îşi revine primul. Confirmă, cu glasul tăiat, cele spuse de Stracco. Ainen a procedat aşa cum s-au înţeles. Mecanicul evită să amintească ce urmăreau, iar Stracco e prea demoralizat ca să deducă tâlcul subteran al acţiunii.

20

În sfârşit, singur. După o istovitoare zi de trândăvie în grup, fără o clipă de răgaz pentru a-şi aduna gândurile în linişte, Neal deschide ochii în bezna cabanei. Ascultă. Impresia de moment este că locuinţa cosmică e pustie, că au fugit cu toţii undeva, departe, la adăpost şi numai el a rămas aici, prizonier al groazei şi al neputinţei.

Dar nu, respiraţiile celorlalţi, oricât de uşoare, se aud atât de distinct încât ar putea să indice fără greş aşezarea în spaţiu a celor care dorm. Neal îşi adresează lui însuşi cuvinte de îmbărbătare. Să-şi ţină cumpătul. Să-şi calculeze fiecare gest. Nu-şi va tolera nici o greşeală. Niciuna!

Întinzând cu grijă mâna spre un ungher al cuşetei, scoate la iveală, tatonând, bucata de ţesătură pe care a ascuns-o acolo peste zi şi o strecoară sub pledul subţire. Un nou gest în apa neagră a nopţii. Mâna revine cu o lanternă minusculă. Sub pătură, atent să nu lase să scape o rază de lumină, Neal apasă butonul.

Un strigăt imens, de nestăpânit, sufocant se zbate să evadeze din pieptul lui. Neal îşi muşcă buzele până la sânge, dar nu lasă apelul să plece. În lumina zgârcită, la câteva degete de pupilele lui dilatate de frică luceşte stins o bucată de mătase portocalie.

Aşadar, nu s-a înşelat. Aşadar, nu a fost victima unei iluzii optice, a unei halucinaţii. E zdreanţă informă, de o culoare frapantă, pe care a observat-o din mers în cursul ieşirii de astăzi a ultimilor „abisali” – ideea a fost a lui Stracco sau a lui Jaap? Nu-şi mai aduce aminte, e prea tulburat, de altfel nu are importanţă. S-a străduit din răsputeri să nu se trădeze, să nu prilejuiască celorlalţi noi şi dezgustătoare crize de panică. A găsit un pretext să se întoarcă doi-trei paşi, să se aplece şi a cules nevăzut obiectul, vârându-l adânc într-un buzunar, ca să-l examineze mai târziu, la noapte.

Să fie peticul care a fluturat o clipă sub ochii lui Hay, provocând accidentul, veriga de început a tuturor nenorocirilor? Nu se poate şti. Şi dacă ar fi cu putinţă? Bieţii băieţi au apucat-o pe un drum fără întoarcere.

Neal revine asupra descoperirii sale. Este un guler. Când a avut vreme să se deşire? E totuşi destul de nou. Linia croielii se distinge suficient de limpede ca să fie sigur că face parte din costumul unui „abisal”. Cine?

Întoarce peticul pe faţă şi pe dos. Mâinile îi tremură, dau înapoi, refuză atingerea. Neal nu cedează. Trebuie să afle mai mult. Dar fâşia de ţesătură ţine să rămână anonimă.

Îşi cufundă obrajii în gulerul nu prea curat, în porii căruia se ascund praful şi pământul de pe locul de unde l-a cules. Şi deodată, mai vie ca prezentul, amintirea momentului. Refuzul de a recunoaşte obiectul. Imposibilitatea de a-l atinge. Nevoia de a arăta tuturora respingătorul trofeu. Nu era cazul. L-a îngropat adânc în buzunar, sperând să-l uite acolo. Nu l-a uitat.

Cum de nu s-a gândit? Mirosul, iată calea pe care o să-l identifice pe nefericitul proprietar al costumului. Hamalii Cosmosului sunt departe de a fi nişte fiinţe eterice. Ei se mişcă abundent, fac eforturi, transpiră. Ia să vedem. Aspiră îndelung crâmpeiul de mătase, dar se pare că acesta a stat prea mult în aer liber. Are mai curând un iz de umezeală, de clorofilă, decât de om. Renunţă dezamăgit, să mai

adulmece o urmă inexistentă.

Epurarea oricărui miros îl duce cu gândul la faptul că şi purtătorul costumului zace în aer liber. Cine să fie? Peir? Hay însuşi? Simte limba încleştându-i-se în gură. Ca printr-un consens, aceste nume nu au mai fost rostite de multă vreme. Acum însă aerul e plin de ele. Mii de păsări au invadat baraca şi fiecare din ele dă glas celor două nume. Neal îşi astupă urechile.

Şi atunci realizează că în urmă cu numai câteva ore a trecut fără să tresară prin imediata apropiere a unuia dintre ei, poate chiar a călcat peste rămăşiţele lui fără să bage de seamă!

Neal cel raţional, Neal cel ironic simte că-şi pierde minţile. Omul se opune. Nu, încă nu! Strânge pumnii. Strânge pleoapele. Încă o încercare. Încă una. Dar e mai mult decât poate să suporte. Cu ultimele resurse ascunde totul, după care îşi află refugiul într-un somn patologic, bântuit de fantome.

În ce fel sinistra descoperire i-a minat echilibrul nu se poate şti. Cert este că persoana care în urmă cu o săptămână se amuza să facă analiza suspecţilor trăieşte acum sub semnul terorii. Noaptea îi apare populată de umbre agresive. Dar obsesiile nu dispar nici ziua. Uneori îl torturează nevoia de a se baricada în cabană, de a bara intrarea şi a desfiinţa ferestrele. Atunci când nu mai poate rezista, blochează sasul, trage storurile fără să se sinchisească de privirile uimite ale celorlalţi.

Alteori însă celula de metal a barăcii îl apasă, îi strânge pieptul, îi striveşte creierul, părându-i o cursă. În asemenea împrejurări se strecoară afară. De obicei, camarazii prind de veste şi îl însoţesc, cu un pas care se vrea nepăsător, supraveghindu-l însă, gata să intervină. Dacă momentul nu e propice unei promenade, Jaap, Urun, Stracco sunt obligaţi să se opună fie închizând orice cale de comunicare cu exteriorul, fie imobilizându-l pe bolnav, care suferă atroce, strigă, se zbate, cu ochii scoşi din orbite.

Administrarea medicamentelor menite să amelioreze starea lui Neal se izbeşte de greutăţi imense. Urun este numai rareori în stare să-l determine pe suferind să îngurgiteze drogul. Cel mai adesea trebuie introdus în alimente, ceea ce în cazul bucătăriei cosmice nu este prea simplu. Iar ca supliment starea specială a lui Neal i-a ascuţit la maximum şiretenia, drept care, bolnav şi absent, „abisalul” surprinde aproape întotdeauna privirea complice sau manevra suspectă.

În ceasurile de linişte, Neal priveşte în gol, şezând pe marginea cuşetei. Din când în când exclamă cu glasul stins: „Nu se poate!” Dificil de aflat căror viziuni le opune Neal vetoul său, dar precizarea nu ne-ar avansa cu nimic. Filmul degradării unei personalităţi de calibrul lui Neal este patetic, pe măsura tragediei de pe Aixa.

Inactivitatea şi gândurile negre sunt istovitoare. După nopţi de insomnie în ciclu, „abisalii” se refac plonjând într-un somn adânc şi binefăcător. O astfel de stare fericită domneşte astăzi în baracă. Filtrată în vis, catastrofa capătă dimensiuni omeneşti, devine suportabilă. Aşadar să dormim, să visăm.

Unul din cei patru nu doarme însă. Ascultă îndelung contrapunctul respiraţiei celorlalţi, apoi, cu înmiită prudenţă, părăseşte cuşeta, îşi trage combinezonul şi se apropie de ieşire. Străbate sasul mai uşor ca o părere, iar mecanismele bine întreţinute de un Jaap care nu are altceva de făcut funcţionează fără un suspin.

Neal se furişează înspre micul garaj, blindat şi el, care ascunde singura tanchetă rămasă şi micul biloc. Eliberează „sfârleaza”, atent să nu scoată nici măcar un sunet, şi o trage până la extremitatea poienii. Urcă la bord tiptil, face contactul şi, fără să mai stea pe gânduri, porneşte. Aparatul se smulge brusc de pe sol, scoţând un ţipăt prelung şi vibrând asurzitor. Neal nu se mai teme de zgomot, e liber, poate să zboare oriunde, a scăpat! Părăseşte cât mai repede luminişul, înainte ca, treziţi de şuierul motorului, cei

trei să dea năvală în poiană strigând, fluierând, făcându-i semn să coboare, să se întoarcă, să rămână cu ei.

Evadarea lui Neal îi motorizează, într-adevăr, pe camarazii acestuia. E noapte adâncă, dar cei trei „abisali”, echipaţi fulger, sar în tanchetă şi, cu cea mai mare viteză pe care o poate atinge deschizătorul de drumuri terestru, pornesc în direcţia în care a pierit aparatul de zbor. Din când în când se opresc, scot, imprudent, capul pe gura de acces şi ascultă. În tăcerea nocturnă, „sfârleaza” se aude îndelung, dar foarte difuz. Încotro a luat-o? Greu de precizat. Urun îşi dă seama că orice tentativă de a recupera maşina e inutilă. Ce-i de făcut? Să renunţe? Atât de uşor? Inacceptabil. Să continue orbeşte? Să aştepte zorile? Nu se poate decide. Amână. Câştigă timp.

Mai străbat câţiva kilometri, se opresc iarăşi în ascultare, pornesc din nou. Târziu înspre ziuă regăsesc bilocul. Taie contactul şi sar afară din tanchetă, încercând să deducă numai după ureche itinerarul zborului.

Dar zgomotul are ceva neobişnuit. În locul şuierului familiar, „sfârleaza” scoate sunete de orgă, care, prelucrate în cutia de rezonanţă a pădurii, se transformă într-un vaier modulat, bun să zbârlească părul în creştet. Coruri de strigoi se suprapun în cascadă, asociind miorlăitul pisicii sălbatice, urletul şacalului şi răgetele unei turme de bestii neidentificate, înainte ca oamenii să-şi dea seama că dezlănţuirea sonoră este strigătul de moarte al aparatului, acesta, undeva, retezând în cădere câţiva copaci, se sfărâmă de sol.

Martorii nu au văzut nimic, dar nu sunt mai puţin zguduiţi. Pornesc haotic, fiecare în altă direcţie, să caute rămăşiţele, care nu se ştie unde au căzut. Bâjbâiala poticnită în rădăcinile perfid protejate de întuneric şi rău luminate de lămpile de buzunar care joacă în mâinile celor trei durează. Se crapă de ziuă când Stracco semnalizează scurt: „Am găsit!”

Cei trei contemplă un morman de metal contorsionat de

flăcări. Este nucleul „sfârlezei” definitiv distrus. Dezmembrarea s-a produs înainte de atingerea solului. Fragmente întregi sunt risipite în jur. Urun, Jaap, Stracco întorc spatele fierăriei şi pornesc în căutarea lui Neal. Cercetează arbore cu arbore, metru pătrat cu metru pătrat, dar Neal e de negăsit. Se luminează de-a binelea, lămpile de buzunar ajung inutile chiar şi la umbra pădurii, dar niciun progres nu a fost înregistrat. Aixa nu vrea să-şi cedeze prinsul.

21

Urun şi Jaap sunt de nerecunoscut. Unde au rămas tăria lor, unde robusteţea firii, manifeste la primul dincolo de platoşa de gheaţă, căpătând expresie la al doilea în gesturi de inventator boem, dar totdeauna impresionante? Urun are ceva de prinţ al întunericului, e un portret al incertitudinii, fragil şi fără substanţă. Chipul lui Japp aminteşte coşmarurile gotice. Până de curând nedezminţită, energia lor tinde spre zero. Abia târându-şi picioarele de oboseală, au revenit la tanchetă, s-au introdus în vehicul, iar Urun a tras levierul care etanşeizează interiorul. Ceva însă pare să nu fie în regulă. Trec secunde lungi până să-şi clarifice impresia şi să-şi dea seama despre ce-i vorba. E Stracco. Nu s-a întors la tanchetă. Cum, şi el? Imposibil. Trebuie să fi rămas undeva, la locul accidentului. Jaap confirmă presupunerea. De altfel, agitându-se în jurul epavei, cei trei nu au fost niciun moment laolaltă.

Ce-i de făcut? Sprintenul Jaap, ca şi Urun, omul-voinţă, sunt la capătul puterilor. Dacă în clipa de faţă levierul ar fi rotit în sens invers de o mână necunoscută din afară şi pe gura de acces ar intra – sub ce înfăţişare? – vinovatul, asasinul, nu e deloc sigur că „abisalii” ar mai fi în stare să riposteze.

Cu atât mai puţin sunt capabili să pornească după Stracco. Au senzaţia că pur şi simplu i-a părăsit suflul vital.

Ce e drept, slăbănogul nu a fost niciodată preferatul vreunuia dintre ei. Dar frate să le fie şi nici Jaap, nici Urun nu s-ar aventura într-o nouă cercetare destinată eşecului, ca toate cele care le-au măcinat zilele de când au debarcat pe Aixa.

Cu ultimele puteri, Urun lansează un apel radio. Niciun răspuns. O să revină. O să insiste. Mai târziu.

Câtă vreme relaxarea este un proces controlat, lucrurile sunt în ordine. Excesele în cheltuirea forţelor duc însă uneori la blocarea sistemelor. Atunci destinderea se produce de la sine. Iar nevoia de repaus e infamă, trece peste deciziile cele mai ferme ale organismului ruinat şi nimic nu i se poate opune.

Este ceea ce li se întâmplă ultimilor „abisali”. Profitând de prima fisură întâlnită, o istovire definitivă, o lehamite mai presus de datorie şi de onoare câştigă partida. Cei doi se văd în incapacitate de a mai apăsa butonul de pornire al tanchetei, de a controla revenirea ei spre cabană. La urma urmei, acolo nu-i aşteaptă nimic mai bun. Pentru moment filosofia lor se reduce la o ridicare din umeri.

Nu e însă filosofie, ci fiziologie. Asta e pe de o parte încurajator, pe de alta grav. Prezintă poate mai puţină adâncime şi dispune de mai puţine sensuri şi semnificaţii, dar se manifestă rapid, imperios, tiranic. Răzbunarea organismului ultragiat e cât se poate de paradoxală şi de inedită. Refuzul general se traduce printr-o irezistibilă criză de somn. Tensiunea care a scăzut brusc parcă a secat în el însuşi izvorul vieţii, lăsându-i să se prăbuşească inerţi în fotoliile lor. Au adormit ca sub acţiunea celor mai puternice droguri. Dorm profund, fără griji. Nici o evadare nu e mai eficace.

Trec cel puţin zece ore până ce somnul lui Urun se rarefiază destul ca omul să poată înregistra un mesaj din lumea înconjurătoare. Ceaţa mai persistă o vreme, apoi se destramă şi astronautul face ochii mari. Se află în baracă, unde nu ştie cum a ajuns şi, dacă simţurile nu-l înşeală,

ceea ce îl fixează de cuşetă nu este fronda organismului, ci un banal cablu metalic. Întârzie o secundă sau două să precizeze diagnosticul, dar în curând nu mai e loc pentru niciun dubiu. Efectiv, este legat de mâini şi de picioare, iar alături, la o distanţă apreciabilă, cu un kaser la îndemână, veghează Jaap.

Situaţia e destul de bizară. Urun are nevoie de un timp de adaptare înainte de a putea-o lua în considerare în toată gravitatea şi cu toate implicaţiile ei. Cum şi în această postură ţine să facă o bună impresie şi să-şi păstreze demnitatea, prelungeşte răgazul până în momentul în care consideră că nu mai este nici o primejdie ca glasul să-l trădeze.

— Jaap, desfă, te rog, legăturile astea, spune Urun făcând uz de preţioasele sale rezerve de naturaleţe.

Nu ar fi de mirare ca, după atâtea încercări, nervii lui Jaap să cedeze. Singura speranţă în acest caz este declanşarea resorturilor ascultării, în care scop apare ca necesară evitarea oricăror violenţe şi contraziceri.

În chip de răspuns, Jaap îşi trage scaunul înapoi.

— Te-ai deşteptat? se interesează omul înarmat. Urun se suceşte uşor în aşternut, ca pentru a da impresia că legăturile nu-l stânjenesc până într-atât încât să renunţe la mişcarea pe care ar ţine s-o facă.

— N-ai vrea să-mi explici? insistă Urun, cu stăpânirea de sine din zilele lui bune.

Nu e o tactică fericită. Va sfârşi prin a-şi scoate din sărite adversarul. Dar de când adversarul e Jaap?

Şi deodată are o revelaţie: se află în puterea ucigaşului! Deşi prezentă în mintea lui la nivelul vag al unei reprezentări imprecise, ideea e tulburătoare. Jaap, insul capabil să asigure funcţionarea a tot ce e mecanic pe o navă de talia unui „Abisal”, tehnicianul plin de talent, Jaap, băiatul săritor, tipul normal, ajutorul de nădejde, lipsit de ciudăţeniile unui Ainen, de sofisticarea unui Neal, spontan, dar nu naiv, pregătit, dar nu doct, comunicativ, dar fără

excese, camaradul lipsit de ambiţii puerile – Jaap să fie „omul din umbră”?

Există o întrebare pe care nu poate să n-o pună:

— De ce ai făcut asta, Jaap?

— Evident, nu ştii, clatină mustrător din cap cel interogat. Şi cu o vagă intenţie batjocoritoare: E firesc!

— Nu.

Răspunsul lui Urun este cert, simplu, direct. Jaap desface braţele în lături, excedat. Apoi îşi ia seama:

— Ia stai, nu cumva crezi că masacrul ăsta e opera mea?

— Aş avea motive să mă îndoiesc?

Dialogul îngheţat al celor doi are un aer straniu. Între ei se simte întreaga distanţă pe care au străbătut-o de la Pământ şi până aici. Dispariţia lui Neal s-a produs în urmă cu o eră geologică.

— Omule, se indignează Jaap, mai ai tupeul să joci teatru? După ce ai nimicit echipajul nostru, ba pe deasupra ai redus la neant şi un „fabulos” de pripas? Hai, spune drept, ce i-ai făcut lui „Abisal”? Oricât am întors nava pe dos, n-am putut să dau de capsulele de combustibil. Unde le-ai ascuns?

— Nu eu am sustras combustibilul, protestează Urun, dar Jaap începe să se monteze. Îl întrerupe:

— Nu! Şi trebuie să te cred? Ce ţin eu să aflu este nu cum o să pui nava în funcţiune atunci când o să rămâi singur – pentru mine nu-i o problemă, dar pentru tine sunt convins că ar fi; de ce ai făcut-o însă, ce planuri ai, încotro vrei s-o apuci şi prin ce te stânjeneam noi? Şi mai departe: pe cine reprezinţi? Cine eşti?

— Sper că nu te aştepţi să răspund, replică Urun. Cel puţin nu în această postură. Cele înşirate de tine sunt propriile tale închipuiri şi nu au nici o valoare. Socoteşti că, dacă aş fi cel pe care îl cauţi – dar gândeşti oare aceasta cu adevărat? – Ţi-aş destăinui tot ce-mi ceri, acuzându-mă astfel pe mine însumi. Nu-ţi dai seama că ceea ce pretinzi e absurd? Ar trebui să mă întreb pe ce se sprijină eşafodajul

dumitale fantezist şi ce rost are să perseverezi într-o înscenare lipsită de perspective, mai ales acum, când ţi-ai atins ţinta şi-l ai în faţă pe ultimul supravieţuitor într-o situaţie destul de mizerabilă; de ce te mai străduieşti, în ce scop? Dar pentru dumneata mistificarea, probabil, a devenit a doua natură, în cazul acesta ascultă sfatul meu: renunţă. În amintirea vechilor noastre sentimente de stimă – pentru că eu nu am încetat niciodată să te stimez, şi încă mai cred că eşti o persoană înzestrată – fă-mi plăcerea de a fi cel puţin sincer dacă nu poţi fi uman. Jaap soarbe cuvintele lui Urun ca pe o otravă.

— Te ascult, spune el cu glasul sugrumat de iritare, te ascult şi nu înţeleg cum de mai eşti în stare să ţii discursuri. În starea în care te afli, insişti să mă faci să cred că nu ai nimic de-a face cu eşuarea misiunii noastre, cu pieirea oamenilor.

Se ridică şi porneşte să măsoare cabana zbuciumându-se în lung şi în lat, ca un şoarece în cuşcă.

— Înseamnă că mă dispreţuieşti mai grav decât merit. În ce mă priveşte, nu sunt un analist, iar în afara profesiei mele am rămas un ignorant. Uneori însă realitatea îţi oferă date atât de grăitoare aşezate în formaţii atât de logice încât pentru a le citi corect e de ajuns numai să cunoşti alfabetul.

Respiră greu, suferinţa lui e vizibilă, dar aceasta nu îl face cu nimic mai vulnerabil.

— Ai avut un plan cu bătaie lungă. Excelent alcătuit şi splendid executat în toate detaliile. Ce ai urmărit în esenţă nu ştiu. Încă. Dar am s-o aflu. Cu orice preţ.

Astăzi văd mai limpede ca oricând cum s-au petrecut lucrurile. Momentul iniţial: domnul are nevoie de o navă cosmică spre a se îndrepta într-o direcţie necunoscută. Ce-l cheamă acolo? O lume tainică despre care ştie numai el şi pe care ţine să şi-o rezerve? Ce anume îl leagă de colţul acela de spaţiu despre care nu suflă o vorbă? E locul lui de origine sau se află numai în solda acelei civilizaţii care are

agenţi în mijlocul nostru? Nu ştiu nici asta. Încă. Nu e deloc sigur că o să aflu. Dar e neesenţial.

Să continuăm. Pentru a părăsi Terra în urma recepţionării unui mesaj secret ori în conformitate cu planul iniţial, trimisul are nevoie de o rachetă. Nu de orice rachetă, ci de una pulsatilă de mare viteză. Aşa ceva nu se obţine lesne şi nu se dă pe mâna unui singur om. Dar Aixa e la ordinea zilei. Considerente dintre cele mai diverse au adus-o în actualitatea terestră sub o zodie favorabilă. Prin manevre delicate este pusă pe picioare o expediţie. Pregătiri atente, inestimabile investiţii de inteligenţă şi perspicacitate sunt ratate printr-o întâmplare: persoana nu este selecţionată în echipajul prim, ci în al doilea, şi aici ca rezervă. Va mai porni însă o a doua expediţie spre Aixa? Cosmonava „Fabulos” atinge solul planetei, dar membrii echipajului cad, rând pe rând, victimă unei serii de întâmplări stranii. Pământul are de ales între dezonoare şi trimiterea unei noi expediţii. Alege a doua variantă, decizie în obţinerea căreia Urun şi complicii săi investesc imens.

În sfârşit, iată a doua expediţie gata de drum. Blestem! Nici de astă dată individul nu este selecţionat! Nu rămâne decât să recurgă la manevre grele, să ocupe cu orice preţ locul unuia dintre cei opt. Cel mai vulnerabil este comandantul. Împotriva lui se îndreaptă deci atacul principal. Competenţa lui Peir este pusă în discuţie în asemenea termeni încât bietului om i se ia comanda fără explicaţii prea detaliate. Cum nu i se poate reproşa ceva substanţial, i se rezervă totuşi un loc în echipaj.

Drumul e lung? Cu atât mai bine. Urun are timp să studieze oamenii, să pună pe picioare un plan. Unul atât de sigur încât nu numai să nu dea greş, ci şi să nu permită, în cazul acestei triste eventualităţi, înapoierea navei pe Pământ, astfel încât nimeni să nu afle adevărul şi în niciun caz să nu se descopere firele ducând la cine ştie ce astru îndepărtat şi care nu trebuie compromis. Rezerva aristocratică permite o comunicare trucată şi comodă cu

lumea. Te rezervi pentru Aixa. Ajunşi aici, holocaustul poate începe. O clipă de descumpănire: resuscitarea lui Stracco. Asta poate rata totul. Ar trebui înlăturat. Dar nu! Tăcerea lui odată asigurată – prin ce mijloace? Nu ştim – îţi concentrezi atenţia asupra celorlalţi, începi cu Peir din cauză că este un agitat şi o persoană care ar da mult să te bage la apă. Provoci o criză în urma căreia să se considere că este firesc să se ţină la distanţă cel puţin câteva ore. Disputa pe teme de autoritate e salutară. Ea îţi permite să nu porneşti cercetările pe care le presupune un eveniment ca dispariţia unui om. Între timp, undeva în pădure, folosind mijloace despre care nu putem preciza nimic, îl reduci la tăcere. Ce ai făcut cu corpul? Nu vrei să spui. Îngropat sau nu, e de negăsit. Ai lucrat rapid, precis, discret. Bravo!

E atât de logic să urmeze Hay! E şi atât de comod încât nu te opreşte nici măcar împrejurarea că nenorocitul încă nu s-a refăcut după accident.

Complice cu Peir – ai lăsat să se înţeleagă din timp asta, tu care nu eşti deloc flecar! – Hay îl imită, pretinzi şi determini o lume să creadă asta. Iar noi nu vrem decât să ne lăsăm convinşi. Cercetările întârzie şi acum. Nici nu-i de mirare.

Nu vor mai lipsi cu viitoarea ocazie, pe care o oferă – fără voie – Gror. O santinelă imprudentă Gror ăsta. Se lasă surprins, ridicat, azvârlit undeva în pădure ca un lucru neînsufleţit. Căutarea lui e o demonstraţie de bună-credinţă. Trebuie să te răscumperi în faţa tuturora pentru pasivitatea din celelalte cazuri.

Un Vrala, în schimb, e uşor de antrenat oriunde atunci când eşti Urun. Încă o dată scopul scuză mijloacele. Dar intervine o complicaţie, una destul de gravă ca să dea lucrurile peste cap. Cumsecadele Ainen vrea să combată neliniştea mea, neîncrederea mea naivă faţă de Stracco printr-o experienţă menită să aducă lumină. Bănuielile mele neîntemeiate îmi vor da mustrări de conştiinţă până la moarte. Însă iniţiativa lui Ainen face ca, pentru o rundă,

Urun să piardă controlul. Pornind să verifice teoria mea, Ainen şi Stracco se cred la adăpost de orice curiozitate deplasată. Dar Urun ştie tot, el e la curent cu cele mai neînsemnate dintre convorbirile noastre – ştie şi ce gândim, şi ce visăm. Înţelege că dacă Ainen şi Stracco revin la baracă nevătămaţi sunt şanse să fie consideraţi în afara oricăror bănuieli. Şi astfel suspecţi rămân ceilalţi, inclusiv Urun. Ei bine, nu va fi aşa. Cu o îndemânare diabolică, Urun reuşeşte să-l reducă la neputinţă pe unul dintre cei doi şi să-l ucidă pe celălalt. Stracco e adus la cabană, încordare: nu cumva „fabulosul” o să vorbească? Dar nu, mişcarea s-a bucurat de o execuţie măiastră. Stracco nu are habar de nimic.

Urmează Neal, Neal care clădea teorii cât era ziua de mare. Un fel de copil incomod. Scos din minţi, acest imaginativ îşi face singur seama. Umbra catastrofei e atât de generoasă că-l înghite şi pe Stracco. Nefericitul nu e pentru prima oară victimă a unui atentat. De astă dată nu mai scapă.

Încă unul şi gata. Încă unul şi Urun va putea să dezgroape combustibilul de unde l-a ascuns şi să se pregătească de plecare. Dacă vreodată picior de pământean va mai călca pe Aixa şi va găsi rămăşiţele celor două expediţii va avea de ce să se mire văzând că lipseşte una dintre rachete!

Până atunci însă Jaap mai este încă pe picioarele lui. Nu peste mult va porni pe urmele celorlalţi. Dar se întâmplă un mic accident. Târziu, foarte târziu, candidul Jaap înţelege totuşi. Nu e prea greu: când ai rămas în doi şi ştii foarte sigur că nu tu eşti vinovatul, înseamnă că e perechea ta. Corect? Să nu spui nu. Ei bine, iată pe ce mă bazez, domnule comandant şi de şapte ori asasin!

22

Jaap trage cu furie manşa tanchetei. Prea nervos ca să

asiste pasiv cum automatul îşi caută singur drumul spre navă, preferă să conducă manual. Tancheta înaintează ca vai de lume, deviind la tot pasul din tunelul deschis cândva de acelaşi pilot. Jaap accelerează la refuz. Este foarte grăbit. Sau numai agitat, febril, nerăbdător să urce pe „Abisal”? Dacă cel puţin ar fi capabil să rezolve insolubila problemă a combustibilului. Turbează de furie că nu a izbutit să obţină de la Urun datele necesare.

Jaap striveşte pedala acceleratorului. Înseamnă că totuşi se grăbeşte. Nu, se poate preciza dacă ţine să ajungă la navă ori să pună o distanţă cât mai mare între el şi baracă, între el şi Urun, între el cel din baracă şi imaginea sa dintotdeauna despre sine.

E vina lui Urun. Atâta încăpăţânare! Ai zice: un erou, dacă ar apăra o cauză nobilă. Dar să nege la infinit, fără nici o dovadă, că el ar fi vinovatul, să afirme sus şi tare că nu el a sustras combustibilul, că nu ştie nimic de soarta lui!

Hopuri, zdruncinături. Jaap se clatină pe jeţul metalic. A neglijat să ocolească un buştean de peste un metru grosime. Să-l spulbere durează câteva zecimi de secundă în plus, ceea ce duce la tulburarea ritmului de înaintare. Destul ca, în surescitarea lui, Jaap să-şi vâre unghiile în carne.

Urun cel atât de reţinut, elegant ca un aisberg, înmănuşat până şi sub duş, Urun îl priveşte cu pupile imense cum se apropie cu kaserul de tâmpla lui. Încet, hotărât.

O somaţie. Alta. Şi încă una.

Un pas. Mai aproape.

— Jaap, trebuie să înţelegi! Nu ştiu ce se petrece, dar atentatorul nu sunt eu!

Urun vorbeşte ca un robot de lux. Aşa vorbeau pe vremuri lorzii la curtea Angliei: „Domnule şambelan, Regina vă aşteaptă”. „Vă mulţumesc, Sir. Voi încerca să n-o plictisesc prea mult pe Maiestatea Sa”.

Arătătorul vibrează de mânie, de teamă, de neputinţă.

Strâns lipit pe butonul kaserului, apăsând uşor, mereu mai aproape de punctul de declanşare a focului, vibrează. Ochii lui Urun, fixaţi pe degetul care îşi trădează slăbiciunea, par diformi, siniştri, dezgustători. Să şi-i întoarcă, să şi-i închidă!

Foc! O pâlpâire scurtă, aproape nevăzută. O infimă fracţiune de timp. Câteva fire din cablul metalic s-au rupt ca nişte coarde. Urun a răcnit. Sau i s-a părut numai? Nu se poate şti, Jaap era prea concentrat asupra cablului, trebuia să-i bage lui Urun frica în oase, nu să-i facă rău, nu să-l ucidă, e necesar ca Urun să trăiască, să dea indicaţiile vitale asupra combustibilului, iar apoi să-l însoţească, să urce alături de el pe tanchetă, să facă împreună drumul până la navă, să încarce combustibilul, să se îmbarce şi să întoarcă spatele capcanei ăsteia blestemate şi verzi.

Spaima lui Urun e insultătoare. Poate fiindcă e brutală. Când ţipă, gura lui face o strâmbătură care o urâţeşte şi în aceste clipe e atât de hidos că îţi provoacă remuşcări, nu se poate să nu te gândeşti că e vina ta, că tu l-ai sluţit, că tu l-ai mutilat, că tu l-ai coborât din sferele sale.

E de la sine înţeles că asta jigneşte, irită, scoate din minţi.

Doar nu vrei, n-ai vrut niciodată cu adevărat să-l distrugi. Reacţia lui este însă atât de trivială că te murdăreşte, te umple de noroi, un noroi cât oceanele Terrei, asta te face să insişti, să apeşi mai tare pe trăgaci, să apropii mai mult arma de tâmpla lui Urun. Paralel, de undeva, din coşul pieptului, urcă, amară ca fierea, nevoia imperioasă de a şterge orice urmă a scenei oribile, de a şterge de pe faţa pământului acestuia străin chipul schimonosit de groază, de a spulbera ochii ca două faruri supărătoare, glasul ca o sirenă care îţi perforează creierii, de a le nimici!

Şi faptul că neagă orice vină, că încearcă să explice, că se zbuciumă, se roagă, imploră reprezintă o ofensă. Oricine în locul lui Jaap, oricine în această situaţie ar apleca până la pieptul lui Urun linia de foc a kaserului care taie cablul fir

după fir, mergând să se piardă aiurea, decupând în dulapurile de metal figuri stranii, dând foc efectelor uzate, combinezoanelor părăsite, căştilor inutile, deschizând în perete ferestre neavenite, opere de artă ale unor alienaţi.

Dar nu Jaap. El e prea slab şi prea bun, prea omenos. I-a spus lui Urun ce gândeşte despre el şi a plecat să-şi încerce norocul. Combustibilul nu poate fi prea departe de navă. E greu de transportat şi periculos. Cu flerul lui e imposibil să nu-l găsească, înainte!

Tancheta a suferit câteva nu prea grave avarii, ar fi putut să lipsească, desigur, dacă s-ar fi concentrat ca lumea asupra conducerii, dar cine în locul lui n-ar fi întors pe dos? Câteva devieri laterale în zone pe care jetul nu le-a defrişat au izbit vehiculul de arborii masivi, prea solizi ca să se resimtă. Alte greşeli de manevră l-au zguduit din temelii. Blindajele au început să zornăie ameninţător, de parcă la fiecare pas tancheta ar sta să se desfacă în bucăţi. Toate acestea sunt surse de enervare. Dar vine un moment în care tensiunea scade, iar simţurile reintră în matca firească. Jaap respiră adânc, se spală de întreaga mizerie a zilei nenorocite lansând o ghirlandă de înjurături orbitoare ca o rafală de artificii şi trece comanda pilotului automat.

A ajuns. Părăseşte tancheta, care arată destul de jalnic, şi examinează nava. E la fel de impunătoare ca întotdeauna. Masivă. Solidă. O maşină de încredere. Respiră uşurat.

Animat de o nouă speranţă, trece la studierea luminişului, în principiu, prin roca topită de bomba iniţială nu se poate pătrunde fără mijloace potrivite. Exclus ca Urun să fi dispus de ele şi de răgazul necesar pentru a le folosi. Jaap cercetează totuşi. Dar parchetul negru al poienii e neatins.

Perfect. Urmează liziera. Linia de centură ar fi un loc foarte nimerit pentru a ascunde câteva containere nu prea mari. Jaap le cunoaşte la perfecţie forma, de aceea căutarea merge rapid. Liziera e curată. Nici o movilă

suspectă, nici o groapă, niciun tufiş.

Demoralizant. Stă pe gânduri câteva clipe, descumpănit, apoi revine cu privirea la silueta robustă a navei. Se îndreaptă spre ea. Urcă cele câteva trepte. Apropie mâna de orificiul minuscul al „portarului”. Sasul se deschide. Pătrunde în cilindrul elipsoidal, atât de familiar.

Interiorul navei este reconfortant. Ah, barăcile cosmice, caricaturi ale vieţii simple, confortul sportiv, explorările vane pe planete pustii! Sublim e numai zborul însuşi. Cine are tupeul să vadă în vehiculul astral un simplu mijloc de locomoţie nu e numai stupid, e orb!

Jaap face ocolul navei. Trece din cabină în cabină. Pretutindeni în spaţiul prelucrat de un design pe cât de raţional pe atât de abstract a rămas impregnat, printr-o inexplicabilă magie, ceva din personalitatea celor care au trăit aici. Mormanele de înregistrări ale lui Neal, romanele lui Peir, uneltele de grădinărie ale lui Vrala formează un fel de naturi moarte criptice care îşi rezumă stăpânul. Până şi cabinele lui Urun şi Ainen, identice şi aproape în starea în care s-au născut pe ecranul proiectantului, sunt nude fiecare în felul ei.

Numai propria sa cabină îi pare pustie. Normal. Aici s-a desfăşurat vreme lungă întreaga lui existenţă. Contrastul e prea mare ca să nu-l tulbure.

Cabina de comandă, sălile de maşini sunt dezolante în părăsirea lor. Trece cu îndemânare prin îngustele spaţii de vizitare spre motoarele în al căror sunet citea cu atâta precizie. Strânge pumnii: aceste instalaţii vor porni iarăşi, de-ar fi să scotocească sub fiecare arbore de pe Aixa!

Se instalează în fotoliul pilotului. În faţă, Un perete: aparatura de control. Cadrane de cele mai originale forme, dimensiuni şi culori, înconjurând ecranele al căror limbaj îl cunoaşte la perfecţie.

Apasă un buton.

— Ce e nou pe „Abisal”? întreabă. Computerul dă un raport succint şi doct asupra stării navei. Ce ar zice oare

dacă ar fi capabil să priceapă că turuiala lui monotonă şi seacă face ca inima lui Jaap să bată mai repede?

În decursul trecerii sale în revistă nu a omis absenţa combustibilului. Asta este. Jaap se ridică. Trebuie să încheie cele începute. Să le încheie învingător. Să readucă nava în posesia facultăţilor ei şi apoi să facă ceea ce fac toţi băieţii atunci când ceva nu e reuşeşte: să se întoarcă acasă.

A revenit în poiană. Nici o schimbare. Numai soarele, care a început să coboare spre apus. Nu o vreme de pierdut. Jaap respiră adânc şi priveşte în jur. Se simte tânăr, integru, puternic, lucid. Înzestrări cărora nimic nu li se poate împotrivi.

Avansează câţiva paşi în pădure. Va face un cerc la doi-trei metri de lizieră, altul la doi-trei mai departe şi iarăşi, şi iarăşi, până va găsi containerele.

Înainte de a încheia primul cerc se simte obosit. „Nu se poate” – îşi spune, dar îşi aduce aminte că în urmă are o zi grea. Iar căutarea merge mai încet decât era de sperat. Jaap revine la tanchetă, pune în funcţiune motorul, intră în pădure şi începe să taie un drum circular după altul. Codrul este spulberat felie cu felie, metodic, atent, cu grijă, ai zice cu duioşie. Containerele nu apar, se ascund, sunt undeva prin preajmă, nu se poate altfel, o ştie, o simte, dar ele, în perfidia lor, se trag înapoi din faţa lui Jaap, se târăsc la o parte, îşi schimbă locul, trişează. Nu e bine ce fac. Nu e bine că încearcă să se sustragă de la datoria lor firească. Nu e bine că se opun lui Jaap, care a învăţat ceva pe Aixa, nu a făcut degeaba drumul până aici, a învăţat să fie necruţător, să nu cedeze, să insiste până în pânzele albe, să forţeze victoria, s-o smulgă, la nevoie să ucidă pentru ea, dar în final să fie a lui! Va doborî astfel, dacă e nevoie, cerc după cerc, toată pădurea, va curăţa Aixa de pădure ca pe un măr de coajă şi, chiar dacă ceea ce caută se găseşte pe ultimul metru de verdeaţă, tot îl va afla!

Când a apărut oare în faţa lui? Jaap îşi apropie fruntea de ambrazură, în vreme ce frânează dur. Fruntea se izbeşte pe

muchea metalică, dureros, dar Jaap nu dă atenţie. În faţa lui, pe fundalul pădurii în continuă regenerare, inepuizabilă, proteică, e Stracco.

— Eşti chiar tu, omule, sau e umbra ta? strigă, ca odată Peir, dar Stracco nu-l poate auzi.

Cum stă nemişcat în drumul tanchetei, imprecis desenat sub lumina voalată de coroanele arborilor, în prima clipă nu se poate desluşi dacă apariţia e o fiinţă în carne şi oase ori un spirit.

Jaap nu ştie ce e frica, a dovedit-o chiar astăzi, apoi Jaap a ţinut la Stracco, nu s-a numărat şi el printre cei care l-au salvat? Stracco nu-i e străin, nu-i e indiferent, soarta lui îl interesează în gradul cel mai înalt.

Coboară din tanchetă şi se îndreaptă către Stracco, întinde o mână spre el, îl atinge:

— Ei, ce te bagi, omule, în faţa maşinii? Cât pe ce să te fac una cu tocătura asta.

— Dar tu? întreabă Stracco.

E cel mai autentic Stracco, într-o formă excelentă, poate puţin cam tras la faţă, cam solemn, dar când a fost slăbănogul exuberant?

— Pe naiba, ce să caut? Combustibilul pe care l-a dus de pe navă mişelul de Urun.

— Aşa? spuse Stracco. Desigur, combustibilul. Combustibilul.

— Nu cumva eşti la curent? Ei, te pomeneşti că de asta ai dispărut ieri de lângă „sfârleaza” lui Neal. Cred şi eu! Asta a fost! Am ghicit? Ai pornit-o încoace să cauţi combustibilul şi s-o ştergi! Mizerabile! Am ghicit? Spune drept? Am ghicit sau nu? Ba nu, lasă asta, spune-mi dacă ai găsit containerele. Le-ai găsit, nu-i aşa? Unde erau? Unde sunt? Le-ai pus la loc sigur? Unde puteai să le pui?! Stracco, trebuie să-mi spui totul! Îmi spui? Promiţi? Bietul Urun, chiar dacă mi-ar fi spus, ar fi fost inutil! Degeaba l-am mai necăjit. Am pierdut atâta vreme! Încă puţin şi ai fi plecat! Te-ai fi dus şi ne-ai fi lăsat aici! Singuri pe Aixa! Ah, atunci

containerele trebuie să fi fost, trebuie să fie, sunt pe navă, sunt la locul lor, iar nava e gata de drum! Să mergem! Să fugim!

Cu părul vâlvoi, cu paşii împleticiţi, Jaap porneşte alergând spre nava al cărei creştet abia se zăreşte dincolo de grămezile de retezaturi cât omul. Singură tancheta ar putea să se descurce, dar Jaap e prea excitat ca să aleagă o cale ocolită, nu mai suportă decât drumul direct – cu orice risc şi cu orice preţ linia dreaptă!

După doi paşi e la pământ, zbătându-se, gâfâind şi strigând cuvinte neînţelese. Stracco se apropie de el. Se apleacă, îngenunche alături de Jaap, îi pune mâna pe frunte. Jaap se cutremură, ca şi cum l-ar atinge o palmă de foc sau o compresă îngheţată, dar nu o poate îndepărta, mâna îi mângâie fruntea cu mişcări monotone, hipnotice, şi Jaap se linişteşte, zbuciumul încetează, tremurul dispare. Omul cade într-o pace adâncă şi netulburată. De pe solul presărat cu o ploaie de aşchii şi frunze unde s-a rostogolit Jaap, vârful navei nu se mai vede.

23

Cablul metalic refuză să cedeze. Cinci din cele şapte fire au fost retezate de kaserul lui Jaap. Al şaselea, fisurat cu aceeaşi ocazie, a sfârşit prin a se rupe cu un zbârnâit scurt. Ultimul însă, deşi nu are mai mult de două-trei sutimi de milimetru, este destul de solid pentru a-l menţine pe Urun imobilizat. Inerţia metalului contra inteligenţei, valorii şi tenacităţii.

Şi-a venit în simţiri după încercarea lui Jaap de a-i smulge cu forţa un secret în posesia căruia nu se află. Are gura amară şi vederea tulbure. Perfect normal, e din cauza şocului. Nimeni nu i-a adresat vreodată cuvinte atât de grele şi nimeni nu i-a călcat în picioare fiinţa ca Jaap. Cine ar fi bănuit ce mină de violenţă doarme în sufletul acestui om paşnic!

Încă o încercare. Coeziunea dă firului rezistenţă, iar subţirimea îl preface într-un cuţit. Orice mişcare devine periculoasă. În acelaşi timp, nu se poate resemna să putrezească aici, părăsit şi uitat. Încă o dată. Încă un efort. Din altă poziţie, în măsura în care mişcările extrem de reduse la care mai are acces pot să ducă la o veritabilă schimbare a poziţiei.

S-a întors uşor spre intrare, dar nu şi-a dus gestul până la capăt. Acolo, în uşă, e Stracco. Priveşte la sforţările pe care le face Urun fără să intervină, fără să-i sară în ajutor. E Stracco cel de totdeauna şi totuşi are un aer nou, în acelaşi timp neobişnuit şi firesc, de parcă abia acum apare sub înfăţişarea lui adevărată.

Stracco se apropie, trage un scaun lângă cuşeta comandantului, se aşază.

— Aşadar tu, spune Urun.

— Îmi dai voie să desfac legăturile astea? întreabă Stracco.

— Dacă vrei.

Eliberat, Urun se ridică de pe cuşetă, îşi masează braţele şi picioarele amorţite, apoi îşi aranjează ţinuta. Cu gulerul iarăşi impecabil, cu părul pus în ordine, revine către Stracco. Se privesc îndelung, ca şi cum s-ar vedea pentru prima oară.

Curiozitatea lui Urun e legitimă.

— L-ai întâlnit pe Jaap?

— Da, sună răspunsul, solemn ca un gong. Din nou tăcere.

— Bănuiesc că ai multe să-mi spui, reia iniţiativa, fără entuziasm, Urun. Arăţi de parcă nu ai aştepta decât o întrebare ca să porneşti destăinuirea.

Stracco ascultă, foarte rezervat.

— Prefer să nu-ţi dau însă această satisfacţie, continuă comandantul. Pot să-mi răspund eu însumi.

După o nouă tăcere, apăsătoare ca şi cele precedente, Urun concede să-şi expună punctul de vedere asupra celor

întâmplate. Unicul său regret este că nu a putut-o face înaintea desfăşurării evenimentelor sau cel puţin înainte ca grupul care i-a fost încredinţat să piară. Trist lucru să ştii atunci când e prea târziu.

Urun ţine fruntea sus, dar suporturile sale tainice se prăbuşesc. „Cel puţin să cădem elegant – îşi dă curaj comandantul. Să nu se creadă că nici în ceasul al doisprezecelea nu ne-am ridicat la înălţimea situaţiei”.

Aşadar, de ce nici o teorie nu a reuşit până acum să explice întâmplările de pe Aixa? Fiindcă, este Urun de părere, o atenţie disproporţionată a fost acordată mobilului. Într-o situaţie ca a „abisalilor”, mobilul nu este necesar să apară ca evident. O analiză consecventă ar pune în lumină faptul că nimeni nu ar fi putut avea un mobil temeinic pentru asasinarea cuiva din grupul expediţionar.

După conflictul Urun-Peir, oricine ar fi putut crede că al doilea a decis drept răzbunare pentru ofense imaginate de el, nu să-l ucidă pe comandant, ci să pustiască totul în jurul lui, să-l îngroape în singurătate pe o planetă-fantomă. Destul de bine creionat, nu-i aşa? Asocierea lui Hay ar fi o consecinţă firească. Nimic mai simplu apoi ca într-un ceas prielnic să-l convingă pe Gror să li se alăture. Vrala putea fi pur şi simplu răpit. Onestul Ainen ar fi făcut dificultăţi, dar în acest moment ponderea grupului eretic ar fi fost destul de mare pentru a uza de forţă. Dovada ar fi atentatul împotriva lui Stracco însuşi, un soi de ameninţare ascunsă. Din păcate, cel care şi-a pierdut minţile nu a fost Urun, ci sofisticatul Neal. Evadarea lui de sub măsurile de securitate hotărâte de şef i-a fost fatală. Că în momentul accidentului prin preajmă se aflau şi atentatorii se vede după dispariţia aceluiaşi Stracco. Şi nu se ştie dacă defectarea în zbor a „sfârlezei” nu a fost urmarea unui atentat. Urmează pânda la uşa cabanei. Primul a ieşit, definitiv, Jaap. Se pregăteşte Urun.

Ce a obţinut Peir? Regruparea echipajului întreg sau aproape sub ordinele sale. Perfect, nu-i aşa? Dar lipsit de

sens. Ce poate face Peir cu „Abisal” şi cu echipajul acestuia? Cel mult să continue cercetările şi să revină pe Pământ. Risc enorm, deoarece acolo fiecare subaltern l-ar putea nimici numai cu un cuvânt. Să pornească în altă direcţie? Peir nu e un aventurier pur-sânge, un erou de epopee galactică. Atunci? Să se instaleze pe Aixa? Imposibil. Şi-a dat şi el seama că nu se poate rămâne indefinit pe o planetă atât de singulară. Aşadar impas.

E şi normal. Simpla căutare a mobilului unei crime nu poate lămuri esenţa ei. Mobilul trebuie văzut în relaţie cu oamenii, cu locul şi timpul, cu împrejurările. Şi mai trebuie păstrate întotdeauna şi câteva locuri libere pentru necunoscute.

— Mi-am dat seama destul de repede, îşi dezvoltă Urun ideile, că nu Peir este autorul răpirilor şi al eventualelor asasinate. Să-ţi spun când am avut intuiţia că eşti dumneata? Nu atunci când, atât de insolit şi de teatral, ai intrat în viaţa noastră, ci mult mai târziu: când ai scăpat din cursa întinsă cu descurajantă naivitate de Ainen şi Jaap. Rănit pe câmpul de luptă – era prea mult ca să pot crede. Am avut posibilitatea să mă conving de forţa dumitale fizică neobişnuită. Un asemenea om ori învinge, ori piere. Din acel moment am fost cu ochii pe dumneata. Ai simţit şi ai dispărut de îndată. Elementară mişcare, dar suficientă ca să mă faci să şovăi.

Şi acum, cine eşti şi ce scopuri te animă? Proporţiile cazului sunt destul de impresionante ca să ne permitem o viziune mai îndrăzneaţă.

Să vedem: cine e Stracco? Supravieţuitorul inexplicabil al echipajului de pe „Fabulos”. Ce căuta „Fabulos” pe Aixa? Ce caută şi „Abisal”: metale preţioase. Ceea ce promitea cu atâta generozitate radiografierea planetei cu ajutorul razelor cosmice. În special galactitul stabil, ingredientul-cheie al noilor aliaje capabile să dea navelor spaţiale capacitatea de a face un nou salt, hotărâtor, pe scara vitezelor astrale.

De la coborârea lui „Fabulos” pe Aixa, nici o încercare nu a confirmat aşteptările. Trebuie să credem că cercetările au suferit un eşec? O asemenea presupunere nu ne-ar duce prea departe. Să admitem, în schimb, ipoteza că minereul a fost găsit. Din acest moment ar fi cu putinţă să apară o tentaţie. Cineva poate încerca să transforme această inestimabilă comoară într-un bun al său. Ce ar avea de făcut omul acesta? Pentru început ar fi suficient să anuleze orice opoziţie, fie angajându-şi complici devotaţi, fie acceptând riscul să lucreze de unul singur. Stracco alege varianta a doua, mai sigură. Pe o cale sau alta face să dispară grupul de pe „Fabulos”. Întrerupe orice legătură cu Pământul, rămânând însă în alertă pentru cazul în care se iveşte proiectata expediţie „Abisal”. Ceea ce se şi întâmplă.

Cei de pe noua navă trebuie nimiciţi la rândul lor, cu dublul scop de a exclude orice primejdie pentru realizarea intenţiilor lui Stracco şi de a asigura şanse sporite unui şantaj la scară cosmică. Mai multe catastrofe costisitoare în serie vor convinge, neîndoios, Terra că e preferabil să cumpere de la Stracco decât să plătească în oameni şi nave interstelare, fără a mai socoti efectele acestor nenorociri asupra ritmului expansiunii galactice în ansamblu.

Fără îndoială, nimicirea lui „Abisal” putea să aibă loc încă înainte ca nava să se pună pe sol. Aceasta ar fi presupus pierderea ei în mod stupid. Controlând o bogăţie care întrece orice imaginaţie, Stracco e încă prea sărac pentru a-şi permite o asemenea risipă. Nici proviziile, nici combustibilul de pe navă nu sunt de neglijat. În sfârşit, oricât ar fi de hotărât Stracco să acţioneze solitar, undeva în sufletul lui nutreşte speranţa că va descoperi totuşi printre „abisali” ceea ce nu a găsit în rândul „fabuloşilor”: un tovarăş de idei, un camarad şi un subaltern ager, docil, credincios. Dacă ar fi aflat ceea ce căuta pe „Fabulos”, înlăturarea celor de pe „Abisal” s-ar fi făcut mai simplu şi mai rapid. Cum nu aşa s-au petrecut lucrurile, se poate deduce că nava pe care a venit Stracco nu a oferit material

uman pentru o atare întreprindere.

Echipajul de pe „Abisal” este mai eterogen. Mai multe persoane promit să corespundă exigenţelor lui Stracco. Dar înaintea oricărei decizii este nevoie de o perioadă de observare şi studiu. Aceasta este raţiunea pentru care Stracco intră în grupul cel nou. Încadrându-se în structura lui, alege, cântăreşte, verifică.

S-ar putea presupune că fiecare dispariţie a fost urmată de o întâlnire cu Stracco în vederea tratativelor, după care cei cărora oferta le-ar fi surâs ar îi rămas în aşteptare, bine disimulaţi, pe când ceilalţi ar fi pornit pe un drum fără întoarcere.

Dar sunt convins că adevărul e în altă parte. Peir era destul de îndrăzneţ pentru a se lansa într-o aventură de proporţii. Fiind însă foarte personal şi ambiţios, ar fi devenit iute un asociat incomod. Prudenţa îl va fi reţinut pe Stracco să facă o investiţie atât de nesigură. Hay nu prezenta un astfel de inconvenient, dar aportul acestui executant fără gânduri la realizarea scopului acţiunii ar fi fost mai curând modest. Gror, fără să fie o capacitate, părea măcinat de invidii puerile. Jaap, Ainen şi Neal erau prea leali ca să justifice chiar şi cea mai timidă tentativă de a-i corupe, îmi voi permite, în fine, trecând peste orice modestie, să alătur acestora şi numele lui Urun.

Rămânea Vrala. Băiatul, plin de calităţi, nu excela prin tărie de caracter. Dintr-un punct de vedere ar fi fost partenerul ideal – supus, imaginativ, devotat, sensibil. Cum ar fi privit însă Vrala fondul lucrurilor? În faţa dilemei etice, ar fi ales el calea dorită? Şi cum l-ar fi putut Stracco determina să accepte multiplul asasinat şi şantajul? Din păcate, şi Vrala a trebuit să fie şters de pe listă.

Încercarea lui Stracco de a-şi găsi un partener s-a soldat cu un eşec. Nu rămânea decât să-i înlăture pe cei pe care nu izbutise să şi-i ralieze. Dacă ar fi atacat pe faţă, i-ar fi avut pe toţi împotrivă. Dacă ar fi vânat, pe ascuns, câte unul, primejdia i-ar fi ajutat să se apere. Cel mai eficace era

să rămână între „abisali” şi, la curent cu mişcările lor, să profite de elementele noi care apar pentru a-i elimina pe rând şi fără zgomot. Succesul confirmă justeţea calculului. Excelentă premisă pentru reuşita planurilor în ansamblu.

Ce spui, Stracco, în ce măsură m-am apropiat de adevăr? Te declari atins?

24

— Dacă e adevărat că aceia care v-au trimis pe Aixa au şovăit între Peir şi dumneata, nu pot decât să regret pentru ei. Cum însă până la urmă te-au preferat, mă simt obligat să-i reaşez în stima mea. Ce ar fi putut opune un practician de talent, plin de voinţă şi ambiţie ca Peir înzestrărilor superioare ale lui Urun? Ceea ce impresionează la dumneata sunt grandoarea concepţiei, generozitatea ideilor. Un adversar cu adevărat redutabil. Cu niciun preţ aliat, niciodată subaltern. Totul sau nimic. Uşor de ales. Un camarad foarte dificil. Dar, fără nici o intenţie jignitoare, un adversar mai curând lesne de manevrat. Adesea inoperant în probleme concrete. Incapabil de o comunicare activă cu oamenii. Atras în prea mare măsură de construcţiile abstracte şi neglijând carnea vieţii, aşa prozaică şi crudă cum este ea. Trăsături destul de nepotrivite pentru conducător, ca şi pentru medic. Dacă imaginaţia lui Urun acceptă o premisă de joasă extracţie, precum interesul personal, egoismul, setea de înavuţire, în schimb le aduce la proporţii care le conferă măreţie şi, oricât de paradoxal ar părea, frumuseţe. Adevărul însă poate fi cine ştie unde.

Pentru ce ţin să discut cu dumneata înainte că inevitabilul să se producă? Pentru ce primesc să amân ceea ce am de făcut, oferindu-ţi acea umbră de nădejde care doarme în orice aşteptare? Din pură slăbiciune. O recunosc. Şi nu mă laud. O slăbiciune care în general mi-e străină, te vei convinge. Care însă nu e mai puţin manifestă în clipa de faţă.

Toată admiraţia pentru compoziţia dumitale. Mai mult: recunosc, fragmente întregi sunt bine gândite şi rămân valabile aşa cum au fost expuse. Un viciu de fond alterează însă această viziune, anulând construcţia în ansamblu.

În ce constă eroarea fundamentală? În faptul că voi, „abisalii”, aţi considerat că Aixa e un pustiu. Oricine ar fi văzut că planeta geme de viaţă. Voi nu aţi observat-o, fără îndoială, din cauză că acolo, pe Terra, nu socotiţi că vegetaţia reprezintă ceva. Ei bine, cel puţin unul dintre pământeni, şi anume Neal, s-a apropiat de adevăr atunci când a căzut pe gânduri privind structura puţin obişnuită a planetei noastre. O pădure imensă, uniformă, fără capăt, ocupând întreg teritoriul Aixei, fiecare arbore plasat la o distanţă convenabilă de ceilalţi, legat de aceştia atât pe sub pământ cât şi în aer, alimentându-se printr-un sistem unic de canalizare subteran – ce poate fi aceasta dacă nu un gigantic organism, destul de solidar ca să ocupe o planetă, destul de flexibil ca să poată rezista proporţiilor sale?

Pentru a cuceri spaţiul întregului corp ceresc pe care ne aflăm a fost nevoie de prelucrarea integrală a suprafeţei sale, de nivelarea ei, eliminându-se oceanele şi purificându-se apele în folosul vastului sistem de aducţiune, a cărui regularizare o asigură evaporarea controlată şi precipitaţiile.

Ceea ce pare să nu fie admis pe Pământ este natura superioară a vieţii vegetale. De unde ideea că numai ceea ce se zbuciumă şi se agită inutil şi fără preget, cu o nesfârşită cheltuială de energie, ceea ce nu prinde rădăcini este vital şi temeinic, destinat perpetuităţii? O prejudecată, pe care s-ar putea ca realitatea terestră s-o confirme. Cea de pe Aixa o neagă însă cu putere.

După cum ştiţi, personajul central pe planeta noastră este arborele. Pentru protecţia lui a fost îndepărtată orice eroare a naturii din care ar fi putut să evolueze alte forme de viaţă. Pădurea este omnipotentă. Ea îşi ajunge sieşi, se

poate dezvolta şi apăra fără ajutorul nimănui.

Aixa a trăit astfel milenii în şir. Dar întâmplarea face ca în subsolul planetei noastre să fie identificat un minereu foarte rar şi care ar facilita imens traficul în limitele galaxiei. În plus, acesta pare mai lesne de exploatat pe Aixa decât aiurea.

Prima coborâre pe solul nostru a unei nave de pe alt corp ceresc ne-a găsit nepregătiţi. Năvălitorii din Ir au ras pădurea de pe o mare întindere înainte de a-şi porni excavaţiile, care aveau să tulbure grav circulaţia apei. A fost un moment extrem de critic. Lungul răgaz de stabilitate şi pace tocise forţa combativă a celor ce reconstruiseră Aixa din temelii. Viaţa părea condamnată.

Revăd tabloul dezolant al planetei lipsite de apărare. Din cerul ostil coboară stoluri negre de nave spaţiale. Sosesc de pe Ir. De la bordul lor descind câteva sute de fiinţe năucitor de sprintene, amintind vag nişte furnici disproporţionate şi aduse la statura bipedă. În urma lor îşi fac apariţia cohorte întregi de maşini dizgraţioase şi autonome. Un front continuu de monştri metalici sinişti şi neiertători, cu un soi de gură flexibilă şi foarte ageră, în ciuda formei grosolane, înaintează greoi, dar neoprit. Menirea lor e să smulgă din rădăcini arborii seculari, frângându-i ca pe nişte beţe şi azvârlind resturile undeva înapoi. După ce au curăţat locul, maşinile se instalează în cerc şi pornesc să muşte şi să înlăture solul, formând o groapă uriaşă, o carieră de proporţii inimaginabile, pentru a ajunge la zăcământ.

Apeductele naturale sunt distruse, apa se iroseşte în bazinul sterp al pâlniei care se cască mereu mai adânc. Faptul nu pare să stânjenească funcţionarea maşinilor, dar alterarea sistemului circulator poate fi mortală pentru echilibrul vieţii pe planetă.

Numai un efort imens de scuturare a inerţiei poate feri Aixa de nimicire. Acţiunea trebuie întreprinsă prompt, înainte ca primele încărcături să ajungă pe Ir, unde să pledeze pentru continuarea cu orice sacrificii a exploatării.

Unul dintre lucrurile de care pădurea pare incapabilă este să se grăbească. Atunci când nu există o altă ieşire, ea poate atinge însă performanţe incredibile. Braţele înlănţuite ale rădăcinilor se află pretutindeni, aşadar şi sub tălpile maşinilor de defrişat şi săpat, ca şi sub marile nave astrale. Ele acţionează. Într-un timp record pentru mişcarea vegetală şi totodată destul de rapid pentru ca întâiul transport să nu apuce să părăsească Aixa, frământarea secretă a solului de către rădăcinile arborilor seculari îşi atinge scopul: navele încep să se prăbuşească una după alta, frângându-se sub propria lor greutate.

O panică indescriptibilă îi cuprinde pe oaspeţii nesuferiţi. Părăsindu-şi ocupaţiile, aleargă care încotro, asemuindu-se din ce în ce mai mult cu un muşuroi de furnici în panică. După care, dând ascultare unui insesizabil principiu coordonator, năvălesc în direcţia navelor care încă nu au fost doborâte, se înghesuie la bordul acestora şi fug.

Planeta e salvată, dar numai pentru moment. Peste un an-doi, o altă expediţie îşi face apariţia la bordul unor nave de tip nou. Acestea au o stabilitate aproape inatacabilă şi sunt înzestrate cu un sistem foarte ingenios de asigurare. Odată ajunsă nava pe sol, din corpul ei apar un număr de picioare care, telescopate lateral până ating un unghi de 45 de grade, se înfig în pământ, dând întregului soliditatea unei piramide.

Vremea însă a lucrat şi pentru Aixa. Navele perfecţionate pot fi distruse mai lesne, prin simpla slăbire a solului în locuri alese cu inteligenţă. Drept urmare braţele de sprijin sunt prinse ca într-un soclu de beton. La fel şi fundul navelor. Nimic nu le mai poate urni.

Pare limpede că în acest moment al istoriei Aixa a înţeles că singura cale de a se apăra este anihilarea celor care au coborât pe pământul ei. Altminteri, odată întorşi pe planeta lor, aceştia nu vor face decât să-şi perfecţioneze încă o dată mijloacele de distrugere şi să revină, iarăşi şi iarăşi, fără răgaz, îndărătnici, agresorii au ferma convingere că o

trăsătură inalienabilă a vieţii vegetale este absenţa oricărei reacţii, supunerea, pasivitatea. Ideea nu poate fi spulberată decât prin acţiune, chiar dacă aceasta semnifică violenţă şi moarte.

Începând cu a doua debarcare a celor de pe Ir, nimeni nu mai părăseşte Aixa. Străinii mişună înarmaţi prin codri disputându-şi ultimele provizii şi înlăturându-i fără milă pe aceia care încearcă să-şi apere comoara. După care pier, inevitabil, de foame şi disperare.

Eşecul a constituit o lecţie nu numai pentru năvălitori. În perioada următoare, pădurea îşi vindecă rănile, îngroapă resturile maşinilor care zac pretutindeni, ca şi epavele cosmice. În acelaşi timp însă, ciclopii vegetali îşi întind rădăcinile mereu mai adânc, frământând solul care nu a văzut niciodată lumina zilei spre a deplasa mai afund, făcându-le inaccesibile, zăcămintele cele mai avantajoase, plasate prin hazard în apropierea suprafeţei. Este un efort ale cărui proporţii nu pot fi apreciate, dar care va fi justificat de evenimentele ulterioare.

După un lung şir de secole, alte fiinţe inteligente apar pe firmament. Au nave antigravitaţionale, iar pentru a le pune pe sol usucă pădurea cu ajutorul razelor invizibile.

Adversarul e redutabil. Noii căutători de galactit sunt nişte fiinţe cu membre atrofiate de o îndelungată nefolosire şi cranii bombate, în care se deschid orbite imense. Fiecare stârpitură de acest fel reprezintă sâmburele unui soi de robot multifuncţional cu care se află în adevărate relaţii de simbioză, ultimul fiind executantul docil al ordinelor transmise de primul. Creaturile forfotesc pretutindeni, orientându-se de minune pe planeta necunoscută, străbătând-o neobosiţi. O tehnică inedită se însumează forţei fizice ieşite din comun a complexului bioelectro-chimic şi mecanic. Efectul e înspăimântător.

Singurul atu de care dispune Aixa rămâne adâncimea zăcămintelor. Inşii de coşmar trebuie să-şi adapteze mijloacele situaţiei pe care nu au prevăzut-o. Rapiditatea

cu care o fac ar da fiori privitorilor. Pentru a excava fără pierdere de vreme, utilizează exploziile. Foraje adânci, bine calculate, permit plasarea eficientă a unui explozibil de o rară putere. În curând apar veritabile circuri constituind guri de mină comode şi practice. În diferite puncte ale planetei funcţionează staţii de prelucrare a minereului. Nu peste mult, primele cantităţi de galactit sunt încărcate pe nave. Aixa este pe cale să piardă partida. Pare lesne de prevăzut că, după acest succes, agresiunea va creşte în amploare, ducând la ştergerea fără urme a vieţii de pe planetă.

Singura ieşire rămâne violenţa. În mod inexplicabil, câteva încărcături de exploziv au rămas nedetonate. Căutate atunci când a fost cu putinţă, ele sunt de negăsit. E şi normal. Pădurea nu doarme. Fiecare dintre navele atât de sigur invulnerabile stă pe un vulcan. Aruncarea lor în aer produce o stupoare nemărginită în rândul compoziţilor.

Urmează o vânătoare insolită. Orfani de confort, piperniciţii hominizi pier ca muştele. O parte dintre roboţii purtători cad în imobilism şi-şi află treptat odihna veşnică lângă minele pe care le-au deschis. Alţii, rămaşi în funcţiune dintr-o cauză sau alta, pribegesc în neştire, ajungând ia distanţe uimitoare, până la epuizarea pilelor energetice de lungă durată. Uneori, când apare un defect, roboţii pot fi văzuţi încercând să smulgă un arbore, frângându-i ram după ram sau retezându-l din rădăcini, fără ca pădurea să poată interveni. Alteori maşinăriile dereglate încep să se atace reciproc. Spectacolul e cu atât mai grotesc şi lipsit de sens dacă ne amintim că în locul creierului, al motorului comportamentului, acum patrupezii metalici poartă un cadavru mic şi urât mirositor.

Pentru a curăţa terenul, pentru a se izbăvi de aceşti strigoi mecanici, Aixa trebuie să aştepte. O face cu nesfârşita răbdare a corpurilor cereşti, suprem paciente în evoluţia lor discretă. Dar timpul are un capăt. Ziua în care planeta se regăseşte integră şi pură, în care au pierit până şi cicatricele rotunde ale craterelor vine în cele din urmă.

Iarăşi senină, tânără iarăşi, Aixa renaşte.

Dar nu uită încercările prin care a trecut. De altfel, năvălirile se succed în continuare. În vreme însă ce o parte a planetei opune o rezistenţă încăpăţânată, o alta întemeiază un sistem nou de apărare.

Să inventeze sisteme vii, apte să acţioneze cu brio împotriva oricărui adversar este o sarcină dificilă pentru Aixa. Nicicând o armă dată nu va fi absolut superioară tuturor celorlalte arme.

Totuşi absolutul există. L-a descoperit Aixa. Adversarul perfect al fiecărei structuri este o structură identică. De acord? Pentru a obţine această structură este necesară o singură însuşire, foarte rară, infinit de greu de obţinut, dar admisă în natură: mimetismul, cameleonismul. Opune oamenilor-furnici fiinţe identice, cu un plus de forţă, având în spate o întreagă planetă, şi vei învinge. Fă acelaşi lucru atunci când te asediază compoziţii. Niciun duşman, oricât ar fi de înzestrat, nu va rezista.

De la idee la realizare, drumul e dificil. Începutul se prezintă de-a dreptul descurajant. Totul se ridică împotrivă. Până şi gândul de a încerca pare o aberaţie. Dar nu avem de ales.

Taina persistenţei unei păduri ca a noastră este stabilitatea. Numai menţinerea cu grijă a parametrilor optimi, odată atinşi, face ca organismul să poată funcţiona fără greş. Fixismul nu este însă decât rezultanta unor oscilaţii în limitele admise. Prin accident, se mai întâmplă ca veniţii de aiurea să influenţeze, izolat, alcătuirea câtorva segmente ale pădurii. O luptă corp la corp îndelungată poate să aibă şi astfel de urmări.

Pădurea nu avea decât să surprindă tendinţele timide, să le caute, să le încurajeze, să le cultive. Timpul, răbdarea şi perseverenţa – iată materia primă a miracolului de pe Aixa. Pentru a copia structurile care o interesau, pădurea a prelungit dincolo de firesc viaţa unora dintre odioşii săi vizitatori. Aceasta a permis proteicului codru să risipească

milioane de probe, să semene planeta cu eşecuri. După fiecare experienţă, Aixa era mai aproape de adevăr. Cunoaşterea şi în bună parte inventarea mecanismului biologic de preluare a structurilor străine au fost în cele din urmă încununate de succes.

Eu însumi sunt rodul acestei reuşite. Însuşirilor mele moştenite din generaţii li s-au alăturat pe nesimţite trăsături noi.

Şi iată, după un răgaz de milenii, o nouă astronavă ivindu-se dintre stele. O rachetă modestă, informă, pipernicită şi singură, fără îndoială rătăcită, ajunsă în această zonă a cerului dintr-o eroare de calcul. E „Fabulos”. Dă târcoale Aixei, timid şi stângaci. Apoi îşi ia inima în dinţi şi lansează o bombă. O rană face pădurea să sângereze. Totuşi planeta nu simte repulsia obişnuită faţă de musafirii odioşi. Plaga netedă înscrisă pe corpul fără pată al Aixei va permite navei să se plaseze pe sol. Atunci vom vedea ce urmăreşte.

Dar cei de la bordul lui „Fabulos” nu au încredere în lumea verde, nu au încredere în propriile lor mijloace de defrişare. Ei aruncă la întâmplare alte bombe, ciopârţind pădurea inutil şi barbar. Planeta tresare. Aşadar, şi ei?

„Fabuloşii” coboară, în sfârşit, şi-şi încep explorările, în căutarea celor mai comode aglomerări de galactit, bântuie pretutindeni. Fiecare deplasare se face prin sfâşierea materiei vii a pădurii. Fiecare foraj experimental înseamnă distrugeri pe o mare suprafaţă şi tulburarea sistemului circulator subteran. Tatonărilor necesare după optica terestră li se adaugă stricăciuni gratuite: eliminarea a mii de arbori pentru luminarea orizontului, din considerente aşa-zis estetice ori de-a dreptul după bunul plac.

Mecanismele de ripostă ale Aixei erau în alertă. Ele s-au declanşat de îndată ce abuzul a fost dovedit.

Am intrat în acţiune. M-am fixat asupra unuia dintre „fabuloşi”, l-am studiat cu temeinicie, neobservat, punându-mă cu el într-o comunicare continuă, care să-mi

permită să preiau cât mai fidel atributele lui morfologice şi funcţionale, însuşirile lui omeneşti. Atunci când am considerat că operaţia este încheiată, într-o zi, la marginea unei poieni, i-am apărut în faţă. A înlemnit, uluit să afle pe Aixa o fiinţă în plus şi mortificat de inexplicabila noastră asemănare. Am profitat de stupoarea lui pentru a aduce la îndeplinire ceea ce era de datoria mea.

Să-i iau locul în grupul expediţionar, să-i îndeplinesc o vreme însărcinările nu a fost prea greu. Pot să mă laud cu performanţa mea: nimeni nu a ghicit vreodată substituirea. Nici măcar atunci când a ieşit la iveală singura imperfecţiune a izbânzii mele: incapacitatea de a merge cu alimentaţia dincolo de minerale.

Nu mult mai apoi, cei de pe Terra au început să piară unul după altul. Printr-o coincidenţă de care nu sunt străin, sursele de energie de pe „Fabulos" au dispărut şi ele. Nava devenea în felul acesta un morman de fier vechi. Releele automate, posturile de radio de mare putere au fost şi ele iremediabil scoase din funcţiune. Orice retragere era tăiată. Ceea ce trebuia să se întâmple s-a întâmplat.

Atunci când a apărut „Abisal", opera mea era de mult încheiată. Rănile nu apucaseră încă să fie vindecate, nici eliminate urmele invadatorilor. Aixa începe să îmbătrânească. Iarăşi rachete de distrus, de îngropat, iarăşi maşinării şi case de şters de pe faţa planetei. În plus, de înlăturat roca topită care acoperă poienile croite de bombe. Şi din nou de suturat apeductele, de răsădit arbuştii, de legat pe sub pământ şi în aer copac de copac pentru a reface astfel integritatea fiinţei multiple, atotcuprinzătoare a codrului.

Aţi venit înainte să fi fost îndeplinite aceste munci. V-am zărit pe orbită. V-am suportat bombardamentul. Nu era vreme de pierdut. De astă dată eram grăbiţi. Nu aveam de gând să rămânem în expectativă, să vedem cum se comportă noii veniţi. Prezenţa lor includea de la sine condamnarea. Să aşteptăm distrugerile pentru a lovi? Nu

avea niciun sens.

Am preferat deci să fiu „găsit” în cabana aceasta şi să nu vă las răgazul de a adăuga rănilor care brăzdau trupul Aixei altele, noi. Am profitat de statutul special de membru asociat al expediţiei, care îmi permitea o mai mare libertate de mişcare, şi de fiecare eveniment care îmi îngăduia să fiu singur cu vreunul dintre voi. Aşa cum ai spus, o confruntare deschisă cu toţi adversarii uniţi, în mâini cu armele lor distrugătoare, nu mi-ar fi dat nici o şansă. În plus, ea nu ar fi protejat pădurea de atentatele cele mai demente. Nici conspirativitatea mea nu a ferit-o cu desăvârşire de lovituri, dar ele au rămas izolate.

Mulţumită ambiţiei nemăsurate a lui Peir, am putut face cu el începutul. Alegerea inspirată a omului şi a momentului a economisit până şi efortul vostru de a-l căuta. A urmat, firesc, aliatul său credincios, Hay. Aţi putut crede că o fire instabilă, roasă de invidie şi un om încă bolnav sunt în stare s-o rupă astfel cu ai lor şi să fundeze o nouă colonie pe o planetă nepopulată? Nu m-aş fi aşteptat.

Gror a fost o întâmplare. Niciunul dintre voi nu a sesizat şi nici exigentele voastre comisii de pe Pământ nu şi-au dat seama că în omul acesta mocneşte un sâmbure de nebunie. Sunt singurul martor al crizei lui şi mă felicit că i-am pus capăt înainte ca zelul său nemăsurat să prefacă Aixa într-un deşert.

Nici Vrala nu a fost prevăzut. Dispariţia lui poate fi considerată un act de caritate. Acest copil simţea totul. Constrâns la tăcere de autoritatea însumată a atâtor supraoameni, a băut până la fund paharul spaimei, fără să se plângă, fără să ceară ajutor. Din fericire pentru el. Răspunsul ar fi fost încă o dezamăgire şi nu cea din urmă.

Reducerea numărului suspecţilor a agravat bănuielile. Când am înţeles ce cursă îmi întind Ainen şi Jaap, nu am avut de ales. Dacă aş fi dispărut pur şi simplu, nu aş mai fi putut să apar în faţa nici unuia dintre voi fără primejdia de a fi volatilizat pe loc de kaserele voastre. Trebuia să rămân

pe loc. Ocazia era însă prea bună pentru a nu-l scoate din competiţie pe dificilul Ainen. Ceea ce am şi făcut. Stracco rănit nu a fost poate la fel de convingător ca Stracco supravieţuitor de pe „Fabulos”, dar o altă ieşire nu exista. Mişcarea următoare avea, dacă nu să mă reabiliteze, cel puţin să-mi ofere o soluţie.

Neal m-a scutit de iniţiativă. Evadarea lui era cât pe ce să se soldeze cu un cadavru. Am fost însă mai îndemânatic decât voi şi am avut aliaţii mei de nădejde.

Odată cu dispariţia lui prezenţa mea în grup devenea un lux. Rămaşi în doi, nu puteaţi decât să vă acuzaţi unul pe celălalt, să vă scoateţi reciproc din luptă, în final învingătorul apărând în faţa mea singur.

Victoria lui Jaap a fost provizorie. În aceeaşi zi a împărtăşit soarta celorlalţi.

Şi iată-l pe ultimul pământean de pe Aixa. O persoană inteligentă, de o rară capacitate combinatorie, aptă să conducă zece nave ca „Abisal” şi în stare să construiască ipoteze solide, viabile, de anvergură. Comandantul Urun este însă la fel de singur în ceasul din urmă ca un soldat de rând. Nu-mi permit să-l plâng. În forul meu interior, îi acord onorurile maxime rezervate adversarilor.

Şi acum câteva generalităţi. Aixa nu-şi poate permite prea multe fantezii. Experienţe repetate au demonstrat că într-o situaţie ca a ei orice indecizie se plăteşte disproporţionat de scump. Chemarea spaţiului, setea de Cosmos, dorul de Univers reprezintă mobiluri sufleteşti pe cât de frumoase pe atât de nobile. În numele lor, fiinţe de tip uman de formule din cele mai diferite pornesc în necunoscut, cheltuind energie şi vieţi omeneşti. Dulce risipă, de vreme ce rezultatele ei himerice nu-i descurajează pe cei care vin pe urmele lor. Dar adesea planetele vizitate, dacă nu sunt nişte întinderi de piatră, nu au decât de pierdut. Fiecare popas pe Aixa s-a soldat cu durere şi moarte pentru pădurea ei şi nici o satisfacţie nu a venit să compenseze deficitul. Nu există justiţie care să

recomande supunerea la violenţă. Dacă non-agresiunea este definitorie pentru viaţa de pe planeta aceasta, riposta rămâne un drept inalienabil. Aixa înţelege să-l folosească, iar eu sunt o armă din panoplia ei!

A trecut o zi, o noapte şi încă o zi de când durează colocviul ambasadorilor celor două lumi care se exclud. Au fost formulate toate întrebările, au fost date toate răspunsurile. Mai e ceva? Desigur: sfârşitul.

Nici o legătură între o relatare în termeni corecţi şi trăirea directă a unui eveniment. Valabil şi în cazul marii treceri de care au beneficiat „abisalii”. Urun o ştie. Dar nu se opune implacabilului. Nu ar avea niciun rost. De altfel, nici nu este în stare. De câtva timp se simte mereu mai sărac. Mai întâi l-a părăsit voinţa. Treptat pe conştiinţa lui se lasă o umbră. Ar trebui să protesteze, să obţină cel puţin dreptul de a fi martor până la capăt. Dar nu se mai poate. Funcţiile vitale încetinesc, pentru ca în cele din urmă să se oprească.

Atunci vânjosul Stracco ia în spate corpul ţeapăn al catalepticului şi porneşte spre locul stabilit. E un spaţiu liber între câţiva copaci venerabili. Stracco depune uşor, ai zice duios povara pe solul întunecat. Scoţând la iveală o unealtă uşoară, prinde a săpa o groapă în pământul afinat ca un ogor. De astă dată nu se grăbeşte, nu se fereşte de indiscreţi. În câteva minute a săpat un metru şi jumătate. O lovitură abilă cu latul tăişului şi apeductul natural e deschis. Face apoi câteva fine incizii în tălpile desculţe ale lui Urun, îl ia de subsuori şi lasă trunchiul uman să alunece lin în groapă, pe al cărei fund s-au acumulat între timp miraculoasele substanţe care hrănesc pădurea. Picioarele reci cu degete rigide par un simulacru de rădăcini. Câteva clipe de acomodare, de autoreglare a concentraţiei substanţelor componente, şi sângele verde începe a sui în cel care a fost comandantul „Abisalului”. Seva urcă lent, dar neoprit, forţând vasele, curăţându-le, înlocuind sângele mort, înlăturând depunerile impure.

Odată cu ascensiunea vieţii în muşchii picioarelor, aceştia se transformă în ţesuturi noi, cu alte calităţi. Călcâiele, degetele, gleznele aflate în baia nutritivă înfloresc deodată în buchete de radicule tinere şi vioaie, care se agită în toate direcţiile ca nişte pui de şarpe, sorbind cu sete apa vie.

Procesul se accelerează. Picioarele se umflă, îşi schimbă structura, cresc, în vreme ce pielea se preface în scoarţă de copac. Seva urcă, făcându-şi loc, atunci când este nevoie, cu forţa. Sub acţiunea ei, corpul tresare nefiresc, are mişcări ciudate, de mecanism detracat. Între timp nu conteneşte să se înalţe, a ajuns de trei metri, apoi a depăşit cinci, acum circumferinţa trunchiului are dublul taliei lui Urun, hainele au plesnit de mult pe corpul în creştere cvasi-instantanee, la diferite niveluri au început să apară noduri, prin ele răsar minuscule crengi, care se zbuciumă fără preget, lungindu-se, îngroşându-se, biciuind aerul în impacienţa lor de a deveni. Arborele în formare tinde spre zece metri şi aduce destul de bine cu ceea ce sunt cei din jurul său. Nimic în înfăţişarea lui nu mai aminteşte omul, în afară de câteva zdrenţe, o mânecă rămasă inexplicabil pe un vârf de ram, de unde refuză să cadă, un ecuson metalic pe jumătate îngropat în zbârciturile cojii. Baza trunchiului ocupă acum întreaga lărgime a gropii, pe măsură ce prinde puteri, copacul obligă pământul să se retragă, rădăcini solide se înfig adânc, voiniceşte, căutând sprijin şi echilibru. Arborele atinge cu creştetul plafonul neîntrerupt format de coroanele pădurii, înfigându-se ca un berbece în frunzişul întreţesut, îşi face drum spre înalt, spre soarele alb, spre lumină.

Metamorfoza s-a încheiat. Procesul a durat douăzeci de minute. Stracco îşi vâră mâinile în buzunare şi, întorcând spatele celui mai tânăr copac de pe planetă, porneşte într-o direcţie necunoscută.

25

Doi oameni stau la masă. De o parte a ei, către intrare, un bărbat osos, cu faţa brăzdată de riduri adânci, printre care ochii sclipesc furiş. De cealaltă parte, spre fereastră, un tânăr înalt şi bine făcut, cu plete blonde şi chip de înger. Alimentele din cele două gamele nu sunt identice. Dar în vreme ce uscăţivul se străduieşte să pară că mănâncă cu poftă, deşi în realitate habar nu are ce bagă în gură, băiatul cu umeri largi şi talie de fată nu se atinge de nimic, mulţumindu-se să-şi măsoare convivul cu o fascinaţie dublată de neîncredere. Întreaga lui atitudine arată că tânărul este dominat de teroare. Corpul atât de armonios, făcut pentru libertatea stadioanelor şi duioşia îmbrăţişărilor, nu este decât un nedemn receptacol al groazei. Frica ocupă fiecare milimetru cub al acestui produs uman atât de reuşit şi emană prin toţi porii lui, ceea ce, pentru o clipă, anulează farmecul tânărului, aliniindu-l printre fiinţele de rând, care pot fi umilite fără teamă de represalii şi fără sentimentul că prin aceasta viaţa însăşi pierde din strălucire.

Cel dinaintea sa, omul cu faţa ca o scoarţă de copac se apleacă adânc peste gamelă, prelungind masa pentru a nu fi obligat să întâlnească fierul roşu al privirii tânărului. Acesta nu scoate o vorbă, dar nici dacă ar ţine un discurs, dacă ar încerca să uzeze de cuvânt pentru a îndepărta de la sine lucrul acela care îl umple de oroare, nu ar avea nici o şansă de a fi auzit.

Într-adevăr, Stracco – el este cel ce depune atâta zel pentru a se preface foarte înfometat – participă chiar în acest moment la o acerbă dispută asupra comeseanului său Vrala.

Stracco este gata să recunoască, şi o face, spre propria sa mirare, cu un soi de mândrie: periplul printre cei veniţi de pe Terra, încheiat în ansamblu aşa cum se cuvenea, nu s-a consumat fără intervenţia neprevăzutului. Oricât ar părea de ciudat, este purul adevăr că şi-a însuşit cu atâta convingere şi forţă mimetică structurile interioare ale pământenilor încât s-a contaminat de câteva trăsături de o

reală umanitate.

Stracco e conştient că nu va avea niciun avantaj de pe urma lor. Mofturi, capricii, oricum ar fi calificate, prezintă însă pentru el o valoare pe care nu o poate nega, deşi nu e în stare să-i definească izvorul.

Pădurea nu a avut nevoie să discute cu Stracco pentru a şti că acesta a contractat o slăbiciune faţă de Vrala. Termenul just în limba coplanetarilor tânărului ar fi milă.

„Auziţi, arbori venerabili şi cinstite crânguri: milă, compasiune, simpatie pentru unul de-al lor, pentru un ins care ar putea oricând, în cazul în care ar da peste armele culese cu grijă şi îngropate de noi în locuri neştiute, să atenteze la viaţa şi ordinea de pe Aixa! Asemenea defetism ascundea o tendinţă de compromis extrem de periculoasă, care nu a întârziat să se manifeste. Am intuit-o în manevra inabilă prin care, după ce l-a răpit pe Vrala dintre ai săi, în loc să-l facă a împărtăşi cât mai curând soarta celor ce i-au premers, Stracco a insistat ca tânărul să aştepte, sub pază, încheierea misiunii sale. Am văzut-o confirmată de neliniştea şi îndoielile sale.

Înţelegerea adversarului, cunoaşterea mobilurilor lui puteau să pară simple mijloace de surprindere a fisurilor din apărarea inamică şi, nu se poate nega, în unele cazuri acestea au servit de minune scopului nostru. Dar apropierea excesivă, renunţarea la reticenţele fireşti, la repulsia instinctivă faţă de intruşi au făcut ca Stracco să apară dezarmat, influenţabil şi lesne de contaminat.

Astfel, în final, când opera părea încheiată, când năvălitorii au împărtăşit, după merit şi după Legile Pădurii, soarta predecesorilor lor, trecând la o nouă formă de viaţă, Stracco a refuzat să-l predea pe cel de care s-a ataşat, insistând fără noimă ca protejatul său să fie tolerat pe Aixa şi angajându-se că acesta nu va afecta cu nimic întoarcerea planetei noastre la vârsta de aur. O asemenea pretenţie nu putea fi decât respinsă.

Periculos nu este faptul în sine, ci semnificaţia lui. Luând

o asemenea atitudine, Stracco s-a înstrăinat de noi, s-a desolidarizat de interesele noastre, de a căror legitimitate nu se îndoieşte nici el însuşi. El merge mai departe, ajungând să-şi formeze o adevărată opinie personală, un punct de vedere propriu. Deşi înţelege în ce măsură poziţia lui se află în contradicţie cu a noastră, cu necesităţile care ne conduc, aceasta nu-l face să renunţe în mod automat la ideile lui, la reţinerile sale în faţa mijloacelor noastre de apărare, singularizându-se în cele din urmă ca individ autonom!

Ideile lui Stracco nu pot fi admise. De aici până la declararea persoanei ca entitate supremă şi a libertății ca drept inalienabil al individului nu e decât un pas. Asemenea erezii sunt străine de tradiţiile Aixei şi pot fi mortale pentru ea. Consideraţiile lui Stracco asupra avantajelor unei societăţi care să-i asocieze pe membrii săi pe baza interesului comun, a principiilor şi convingerilor, a idealurilor şi aspiraţiilor unanime sunt pure speculaţii. Unica structură capabilă să reziste pentru că are o bază reală şi sigură este spiritul gregar.

Încăpăţânarea lui Stracco, refuzul obstinat de a da ascultare Pădurii, de a se supune, de a-şi desăvârşi opera făcând ca Vrala să împărtăşească soarta alor să-i şi revenind el însuşi la forma şi modul de existenţă anterior, la familia noastră atotcuprinzătoare, pactizarea absurdă şi fără speranţă cu ultimul năvălitor de pe Terra ne îndreptăţesc să-i condamnăm pe amândoi la hăituire şi nimicire.

Dacă intrusul mai poate fi înşelat de ritmurile noastre lente, Stracco ştie în ce superioară măsură ele sunt eficace şi nu se leagănă în iluzii, gândind că va ocoli într-un fel sentinţa noastră. Aceasta arată cât este de viciat. Drept care îl rupem din fiinţa noastră şi-l declarăm străin de Aixa şi mobilizăm împotriva lui toată forţa noastră, a cărei întindere o cunoaşte atât de bine. Aşadar, să se ferească!”

Un ecou pătrunzător prelungeşte impresia covârşitoare a

momentului. Vrala se întreabă dacă scena la care în mod inexplicabil a luat parte are vreo contingenţă cu viaţa ciudată a planetei verzi. Să fie numai o părere, un joc al simţurilor sale rătăcite, ori a fost, într-adevăr, martor involuntar şi neavenit la epilogul unei nebănuite înfruntări între Stracco şi marea fiinţă a pădurii?

Vrala e atât de crispat că o simplă atingere l-ar ucide. Încordarea lui supraomenească este însă de altă natură decât apele negre care îl bântuiau cu câteva minute mai devreme şi-i reface statura morală. Şovăitor, întinde o mână peste masa îngustă şi o lasă peste a lui Stracco. Un gest spontan, de încredere şi comuniune. Stracco tresare, în gardă. Cercetează figura lui Vrala, nădăjduind că nu s-a produs ce e mai de temut, că nu s-a trădat, că omul din faţa lui nu a surprins şi dacă a făcut-o nu a intuit amploarea conflictului a cărui miză a devenit. Dar aerul tânărului îi arată că se înşeală. Pe o cale sau alta, Vrala a înţeles totul.

Stracco lasă ochii în jos, copleşit. Senzaţia pe care o încearcă e bizară. Împotriva voinţei, împotriva datelor sale originare, ba chiar şi a logicii oamenilor, pe care şi-a însuşit-o cu atâta sârguinţă, legătura sufletească dintre el şi băiatul venit de aiurea a devenit realitatea primordială a existenţei sale. Va trăi, va muri cu el, pentru el.

Am spus legătură sufletească? Nu e o scăpare. Poate că din punctul de vedere al pădurii de pe Aixa transformarea lui Stracco s-a dovedit un eşec. Din punctul nostru de vedere, lucrurile stau altfel. În loc să mimeze umanitatea, Stracco şi-a însuşit-o adânc, total, fără întoarcere. O atestă şi căldura pe care o simte urcându-i din stânga pieptului către obraji.

— Frate, spune, şi glasul acestui bărbat fără frică tremură.

Cu mâinile goale, doi oameni înfruntă destinul.

JOC DE SOCIETATE

Mesajul

1

N-au mai vorbit cu Pământul de o veşnicie. Nici n-ar avea rost să încerce. Ar însemna să consume nepermis de multă energie. Niciun mesaj nu ar justifica o asemenea risipă.

Făcându-şi apariţia la micul dejun, Ivins arborează un surâs ştrengăresc. Îl şi uitaseră. Caraghiosul lui de surâs! în reţeaua de încreţituri lungi şi dese ce-i schimonosesc obrajii, surâsul deschide o breşă prin care inamicul s-ar putea strecura lesne. Zâmbetul provoacă o adevărată revoluţie în muşchii faciali ai comandantului. Câmpuri întregi de riduri o iau care încotro, schimbând ca prin minune fizionomia lui Ivins. Întinerit cu douăzeci de ani, acesta pare un adolescent nins de zbârcituri.

— Astăzi vorbim cu Pământul, spune aşezându-se la masă şi făcându-şi de lucru cu tacâmul.

Surâsul îi lăţeşte chipul mai mult ca oricând, iar cârlionţii roşcovani joacă sarabanda în jurul frunţii bombate.

— Cum dracu'! izbucneşte Dog, dar se opreşte ca prin farmec. Ştie că nu se poate, însă ceva îl opreşte să refuze imposibilului o şansă, fie ea cât de firavă.

Reno îşi mai toarnă o ceaşcă de cafea. Tânărul e în asemenea măsură conştient în fiecare clipă de situaţia navei, de rezervele ei de combustibil, de hrană, de oxigen, încât vede lumea numai prin imaginile suprapuse ale tablourilor de bord, ale aparatelor de măsură, ale curbelor înscrise pe ecranele osciloscoapelor, gata să smulgă din panoplie şi să prezinte argumente capabile de a spulbera orice iluzie.

De ce oare ezită s-o facă? Se îndoieşte de autenticitatea datelor sale ori în subconştient pune sub semnul întrebării

cunoaşterea însăşi? Greu de aflat, pentru că nici Reno nu are habar ce anume îl opreşte să deschidă gura. Se mulţumeşte să mormăie trecându-şi degetele prin părul tuns perie:

— Trebuie să pun la punct codorul.

— Până deseară să fii gata, precizează comandantul.

Surâsul rebel nu-l împiedică pe Ivins să fie o întruchipare vie a exigenţei. Un exemplu: pe nava plutind într-un haos fără puncte cardinale se păstrează intactă împărţirea tradiţională a zilei. Cârlionţatul nu vede la ce ar servi să se priveze de aroma inconfundabilă a micului dejun şi a cinei. Desigur, între diviziunile zilei pe Terra şi acolo, în spaţiu, distanţa e proporţională cu depărtarea dintre cele două puncte. Dar cei câţiva ani petrecuţi la bord le-au ascuţit simţul nuanţelor, încât niciunul dintre astronauţi nu ar confunda gustul cafelei de dimineaţă cu al celei de seară.

Trişa e nu numai nedumerită, ci de-a dreptul intrigată. Ideea că vor irosi o cantitate uriaşă de energie pentru a încerca fără sorţi de izbândă să transmită pe Pământ un mesaj i se pare grotescă. Nici nu ar lua-o în serios dacă Reno nu ar fi amintit de codor. E prea concret ca să nu fie convingător. În situaţia lor, utilizarea codorului, capabil să transcrie orice text într-un minim de semne apte să redea la descifrare toate sensurile originalului, e obligatorie, ca în orice zbor extraterestru. Totuşi risipa rămâne imensă, iar în cazul acesta lipsită de sens. Trişa şi vede parcă undele electromagnetice pornind cu forţa unei bombe, măturând spaţiul, făcându-l să oscileze frenetic, depăşind cu o viteză dincolo de imaginaţie zonă după zonă, înghiţind febril distanţele, fără să pară că înaintează câtuşi de puţin, pierzând, în schimb, din intensitate pe măsură ce străbat întinderile, destrămându-se, în cele din urmă, cu mult înainte de ţintă, ca să se piardă în zgomotul de fond al Cosmosului.

— Ce aveţi de gând? întreabă agasată ca de şotiile unor copii.

— Nimic deosebit. Să vorbim cu ai noştri. Ce te supără?

Exasperantă e naturaleţea răspunsului, al cărui absurd Ivins nici nu se osteneşte să-l ascundă.

— Chiar aşa, Trişa, nu ţii deloc să ştii ce se mai aude pe Pământ?

A vorbit Ens. Femeia îi aruncă o privire suspicioasă. Ca timoratul Ens Chulli să i se adreseze pe un asemenea ton, trebuie ca la bordul navei să se fi petrecut un eveniment extraordinar.

— Ce s-a întâmplat? întreabă.

— Pe dracu' s-a-ntâmplat! bombăne Dog foindu-se pe loc.

Singurul care ar putea s-o ajute e Ong, dar el a căzut pe gânduri de la prima replică a comandantului. În cele din urmă, cu un efort, ca şi cum gestul l-ar costa enorm, Ong îşi lasă mâna pe braţul soţiei sale.

— Dog vrea să spună că nu s-a semnalat nimic nou. Nu ne-am trezit iarăşi în preajma lui Cecil 114, nici o altă planetă demnă de interes nu a apărut în drumul nostru, iar Ivins nu a descoperit o mină de cărbuni. Suntem la fel de săraci şi de bogaţi ca şi ieri la aceeaşi oră.

— Şi atunci?

— He-he, chicoteşte Dog. Situaţia nu s-a schimbat, dar ceva s-a schimbat: astăzi vorbim cu Pământul!

Ivins şi-a terminat cafeaua.

— Ens, vorbeşte comandantul ridicându-se de la masă, faci o ciornă a mesajului şi mi-o arăţi astă-seară.

2

Cabina e tapisată cu hărţi ale cerului. Dacă le-ai confrunta cu ceea ce se vede prin hubloul de o palmă, ai avea surpriza să constaţi că imaginile nu corespund nici pe departe. Alături de planşele tipărite elegant pe o peliculă

Indestructibilă spânzură însă foi cartografice pe care Ens a însemnat aştrii după observaţiile proprii. Ele se suprapun perfect cu firmamentul.

De ce a ţinut Ens Chulli să deseneze cu mâna lui bolta cerească de vreme ce automatele telescopului şi radiotelescopului de pe navă au înregistrat, fără îndoială, toate sursele de radiaţii, vizibile sau nu, putând să alcătuiască în orice moment o hartă a stelelor? A făcut-o pur şi simplu ca să nu-şi piardă mâna sau a vrut să transmită un suflu de umanitate celulei de gheaţă în interiorul căreia evoluează?

Navigatorul împinge la o parte calculul ermetic la care lucrează şi trage o filă albă. Trebuie să se gândească la mesajul cerut de Ivins. E puţin probabil să se transmită ceva pe Pământ, dar ordinul e ordin. Şi apoi cine ştie? Poate că Ivins şi Reno au găsit o cale. Deşi cel mai tânăr din expediţie, Reno e departe de a fi un oarecare. Ultimul tip de codor îi poartă numele. Iar dacă astăzi aparatul e scos din funcţiune nu înseamnă decât că isteţul cu ochi albaştri încearcă o perfecţionare de ultimă oră.

Ca de obicei, Ivins îl lasă să se descurce. Şi tot ca de obicei Ens nu găseşte că este cazul să se ducă la comandant şi să-l întrebe ce şanse are mesajul de a fi transmis şi ce ar vrea să cuprindă. Simte că făcând astfel s-ar descalifica în ochii lui.

În definitiv, e la curent, ca toată lumea, cu situaţia navei, iar poziţia ei o cunoaşte la perfecţie. La ce ar servi însă un mesaj prin care să comunice acasă nişte date de o mie de ori inutile? Să fie vorba de o mai exactă localizare a lor, de precizarea direcţiei pe care o urmează „Fotonic” de când a fost abătut din drumul spre Tejas? Inoperant. Cei de pe Terra tot nu ar fi capabili să-i ajungă din urmă. Şi ce ar putea să aştepte din partea celor de acasă? Ce încărcătură miraculoasă ar fi în stare să înlocuiască epuizarea energiei de deplasare a navei? Ce formulă neaşteptată le-ar putea oferi o ieşire, izolaţi cum se află de orice aglomerare de materie?

Dacă ar fi existat o cale şi dacă ar fi fost ceva de comunicat, cei de pe Pământ ar fi acţionat de mult. E

limpede că acest capitol trebuie considerat închis.

Atunci? Nu rămâne decât o singură interpretare: este vorba nu de un mesaj, în sensul propriu al acestui termen, ci de un alt înţeles al lui, cel familiar, de scrisoare către cei dragi.

Un asemenea text nu-i prea lesne de redactat, mai ales ţinând seamă de împrejurări.

Prima tentaţie ar fi aceea de a oferi celor de acasă o imagine a situaţiei lor. Ens ridică din umeri: exclus. Ce să cuprindă un astfel de mesaj? Un strigăt de disperare, un hohot de plâns, la fel de inutil? Curba exactă a unui spasm agonic?

Dar cine vorbeşte de agonie? Din fericire, „Fotonic” are tot ce-i trebuie pentru ca pasagerii lui să moară de bătrâneţe. Desigur, grava deviere care i-a proiectat în spaţiu, departe de ţinta lor, epuizarea resurselor principale de energie

În lupta pentru evitarea catastrofei îi lipsesc nu numai de perspectiva întoarcerii, ci şi de autonomia necesară pentru a-şi încerca norocul în alte zone. Este însă acesta un motiv să lanseze în direcţia Pământului o ploaie de lacrimi? Se imaginează rămas pe Terra şi înregistrând, odată cu cele zece miliarde de coplanetari, un mesaj ca acesta:

„Voi care huzuriţi pe globul de un albastru fără cusur, voi care vă bucuraţi de lumina Soarelui şi respiraţi fără grijă un ozon garantat, nu simţiţi un nod în gât atunci când vă gândiţi la noi? Nu vă grăbiţi să întoarceţi capul! Suportaţi amintirea noastră precum şi noi îndurăm soarta care ne-a fost hărăzită. Copiii voştri se tăvălesc în iarba spălată de rouă, când vin acasă strigă: «Mamă, am luat concursul de cibernetică!». Fiii noştri nu se vor naşte niciodată! De Ziua Eroilor Cosmosului îi luaţi de mână pe ai voştri şi mergeţi să asistaţi la o ceremonie în memoria noastră. Ei bine, nu avem dreptul nici la această satisfacţie, pentru că, vai, nici măcar nu am pierit! Păstraţi-vă, aşadar, bunele sentimente şi forţa sufletească pentru opere mai constructive. De la

distanţa care ne separă, efluviile recunoştinţei noastre nu pot să adauge nici o cuantă de energie celei produse de centralele voastre suprasolicitate”.

Se scutură, traversat de un fior. Nu i-ar plăcea să recepţioneze un asemenea text inutil şi nedrept.

Atunci? Poate ceva în genul: „Dragii noştri, noi suntem foarte bine. Habar n-avem încotro ne îndreptăm şi unde o să ajungem, dar nu ne pierdem cu firea pentru atâta lucru. Ce mai e nou pe la voi? Cine a câştigat campionatul de hopping? Dog ţine să-şi parieze toţi banii pe Patrulater şi descendenţii lui. Reno transmite spre brevetare următoarea formulă…”

Sprinţar, optimist, aproape monden. Problema e că Ivins n-ar transmite aşa ceva.

Ens şterge mânios cele câteva semne pe care le-a mâzgălit.

— Afurisit să fiu dacă sunt în stare să ghicesc ce gândeşte Ivins!

Afurisit sau nu, trebuie să ia o decizie.

— Ia să vedem cum ar suna un mesaj diferit: mesajul meu!

Îşi părăseşte locul din loja mesei de lucru şi face de câteva ori ocolul cabinei, declamând cu afectare:

„Dare de seamă asupra stării de spirit de pe Fotonio”.

Ivins: un vulcan bine temperat. Dacă l-am putea folosi ca sursă de energie…

Dog: veşnicul actor monorol joacă o nepăsare cât mai naturală. Mă întreb cât o să reziste.

Trişa: un pachet de nervi care vrea să înţeleagă totul, dar nu face nimic pentru asta.

Ong: singurul mister de pe navă. Se va ţine bine până la capăt.

Reno: maşina lui de calcul funcţionează neabătut.

Ens: martirul expediţiei. Îşi asumă în taină vina pentru toate ghinioanele ei.

La nevoie ar putea să explice pe ce cale întortocheată a

provocat nenorocirea. Însă are tăria sufletească de a nu se trăda. Zborul acesta e ultima lui şansă”.

3

— Ei, spune Ivins, totul e gata, Reno?

Drept răspuns, cel numit apasă clapeta verde care pune sub tensiune codorul. Fără să se lumineze încă, ecranele prind viaţă.

— Ia să vedem ce a pregătit Ens.

Pune pe masă fila scrisă de acesta. Ceilalţi sunt răspândiţi prin cabină. Nimeni nu se apropie să privească peste umărul şefului.

— Aşa, da, foarte bine, spune Ivins, iar Ens ştie că nu a reuşit să intuiască gândul ascuns al comandantului.

Acesta îi întinde lui Reno o altă foaie, care conţine câteva rânduri scrise mărunt.

— Poţi să transmiţi asta?

Reno nu se osteneşte să răspundă. Ia fila şi începe să atingă clapele codorului. Ca un ecou al gesturilor operatorului, câteva indicatoare se agită în casetele lor de cristal. Apoi Reno se opreşte, aşteptând ordine.

— Ei? rânjeşte Dog. Ce aştepţi, Reno, ca să lansezi mesajul?

— În niciun caz dispoziţiile tale, i-o taie rece tânărul.

— Dă-i drumul, rosteşte sec Ivins. Din surâsul pe care l-a arborat cu zece ore mai devreme n-a mai rămas nici urmă.

Reno acţionează câteva clapete, apoi apasă un buton roşu. La bordul navei intensitatea luminii scade brusc. Săgeata unui aparat de măsură bate mult spre dreapta, vrând parcă să forţeze limitele sale fireşti. Lupta durează o secundă sau două, după care totul revine la normal.

— Formidabil! exclamă Dog cu glasul său de fost fumător inveterat.

I-ar fi peste putinţă să explice de ce a simţit nevoia să tulbure clipa. E un reflex geamăn cu acela care te face să-ţi dregi glasul atunci când simţi un nod în gât. Cu gura

întredeschisă, Trişa priveşte aparatele mute. Ong o ţine de mână, dar ea nu-şi dă seama. Ens îşi întoarce privirea spre Ivins. Dar acesta a părăsit încăperea, luând cu el atât ciorna preparată de Ens Chulli cât şi textul transmis.

Comandantul nu-şi mai face apariţia decât la cină, care se desfăşoară într-o linişte netulburată. După ultima ceaşcă de cafea, Dog se lasă pe spătar şi se adresează şefului:

— Mă predau, Ivins. A fost seara ta. Efect sută la sută. Noi ştim însă că energia de care dispunem e măsurată şi mai ştim că tu nu eşti omul care s-o risipească atunci când stăm aşa cum stăm. Nu e posibil ca tu, Ivins cel raţional, să fi făcut un gest într-atât de gratuit. Fii băiat bun şi spune-ne ce-a fost asta.

Ivins are cei mai inocenţi ochi de pe lume.:

— Reno, zice, vrei să ne spui ce ai făcut cu mesajul nostru?

— Mesajul a fost lansat în direcţia Pământ, răspunde băiatul cu timbrul său cel mai cazon.

— Cum bine ştii, Dog, nu eu am efectuat operaţia, completează roşcovanul, sobru.

— Haide, Ivins, doar nu suntem copii. E limpede că putea să fie un aranjament între tine şi Reno.

— Aranjament! În folosul cui?

— Ei, ştiu eu? Să zicem: un cântec de leagăn pentru adormirea spaimei.

— Reno, ai toată libertatea să vorbeşti. A fost vreo înţelegere între noi?

— Niciun fel de înţelegere, generale. Dog râde subţire.

— Mi se pare că aţi asistat la lansarea mesajului, spune Ivins. Codorul a funcţionat sub ochii voştri.

— Şi Reno nu l-ar fi putut face *să pară* că funcţionează? Bazaconiile astea – lumini care se micşorează, aparate care dau semne de viaţă – sunt mai uşor de trucat decât un al cincilea as.

— Aşa te poţi îndoi şi de propria ta prezenţă pe „Fotonic”, îl întrerupe Ivins. Fiindcă a venit vorba, ştii că eu te-am

cerut în echipaj. Nu te-ai întrebat de ce? O să-ţi spun totuşi: ca să economisesc un program pentru calculatorul nostru. Eram hotărât să am la bord un sceptic.

— O.K., am înghiţit-o, dar ce-ar fi dacă ne-ai spune totuşi adevărul?

— Adevărul e acesta: împotriva oricăror calcule, împotriva oricărei prudenţe, am lansat spre Terra mesajul pe care l-am considerat necesar. Alte întrebări?

Sunt nenumărate. Sau nu-i decât una, repetându-se la nesfârşit. Nici o întrebare însă nu comportă un singur răspuns.

Ong face un pas înainte.

— E chiar atât de greu să vorbim omeneşte? Comandantul se întunecă.

— Spre deosebire de Dog, tu mă dezamăgeşti.

— De ce? izbucneşte Trişa, trăgându-şi mâna dintr-a bărbatului de lângă ea. Pentru că vrem să ştim? Şi mesajul? Nu se poate cunoaşte? Ce sunt misterele astea?

Cârlionţii roşcovani par că se zbârlesc.

— Mă credeţi sau nu în stare să vă reprezint?

— Până la un punct, fără îndoială, spune Ong.

Ivins îşi roteşte asupra celor de faţă privirea verde şi pătrunzătoare.

— În cazul acesta, vă asigur, până la un punct, mesajul transmis de Reno este şi al vostru.

Cei de pe „Fotonic” nu au adormit decât într-un târziu. Ore lungi au stat de vorbă cu cei de acasă, întreprinzând pe cont propriu ceea ce nu au vrut să admită că ar sta în puterea celei mai perfecţionate aparaturi cosmice.

4

E trecut de miezul „nopţii” când în cabina de pilotaj urcă greoi Dog. Reno întoarce către acesta priviri neliniştite. Imprevizibilul boem al navei nu este un companion lesne de suportat. Într-un sens, cei doi bărbaţi n-au nimic de împărţit. Aici, pe navă, tinereţea explozivă a lui Reno îşi

strigă inutilitatea pe atâtea glasuri că nu ar putea fi pizmuită altfel decât iraţional. În schimb, savoarea pe care o află Reno în afectarea unei discipline din zi în zi mai gratuită se află la polul opus al degajării şi naturaleţei cu care Dog pune orice lucru sub semnul întrebării, considerând că numai astfel se justifică suportarea pe umeri a poverii capului.

De astă dată însă, Dog nu vine să zgândărească susceptibilitatea lui Reno, să mai treacă un tăiş ironic peste rănile încă vii ale unor ciocniri trecute. Ceea ce are de gând să încerce Dog e cât se poate de şocant şi cu desăvârşire în afara obişnuinţelor sale.

— Reno, spune Dog după ce se instalează comod într-un fotoliu, şeful tău să dovedit mai tare. Jocul psihologic de astăzi mi-a alungat somnul.

— Vrei un generator hipnotic?

Reno e gata să se ridice şi, servindu-şi camaradul, să pună capăt unei convorbiri de care se teme.

— Nu, Reno, ţin încă la principiile mele şi nu vreau să vă dau satisfacţia că mi-aţi răpit una dintre puţinele însuşiri de care sunt mândru: somnul natural.

Reno îşi mişcă nerăbdător şi anxios picioarele sub pupitrul comenzilor.

— E ruşinos, şi mă dispreţuiesc pentru asta, reia Dog, dar trebuie s-o recunosc: istoria de ieri m-a făcut într-atât de curios încât iată-mă aici.

— Şi? întreabă timid Reno, căutând febril o ieşire.

— Trebuie să-mi spui ce conţine mesajul. Reno întoarce privirea spre aparatele sale, mirându-se în acelaşi timp că respiră mai liber. Formularea limpede a dramei umanizează situaţia.

— Dog, ştii bine că nu am dreptul.

— Ştiu, sigur că ştiu, dar dacă te încăpăţânezi să taci s-ar putea să te omor.

Tânărul îl priveşte cu mirare pe corpolentul său adversar. Noţiunea de omucidere pare atât de departe de liniile

rotunde ale acestuia că nici nu se pune problema luării în serios a cuvintelor lui. Nu rămâne decât să caute mai adânc.

— Nu-ţi mai bate capul, intuieşte Dog frământarea lui Reno. Nu voi băga un cuţit de masă în pieptul tău de înotător pierdut pentru sportul acesta. Pur şi simplu, mă voi ocupa de tine până vei vorbi.

Junele lipsit de subtilitate se face vânăt. Nu ţine să devină ţinta şicanelor fără sfârşit ale cinicului lor camarad pentru care nutreşte o solid argumentată antipatie.

— Reno, îţi propun o afacere fără precedent. Dacă ai cât de puţin spirit de prevedere, dacă în pofida aparenţelor ai păstrat un dram de orgoliu şi numai sărăcia vieţii noastre pe navă l-a împiedicat să se manifeste în întreaga sa bărbăţie.

Iată, îţi ofer o şansă. Reno, fii atent: eu, Dog, omul cel mai individualist, căzut în auto-admiraţie şi desfidând orice indemnitate, ei bine, eu te rog, Reno – înţelegi ce vreau să spun? – *te rog* să-mi arăţi mesajul.

Reno tace, impresionat. Ştie cât îl costă pe Dog aceste cuvinte. Dar mai ales e îngrijorat, întrucât nu are de gând să le dea urmare.

— Nu, spune şi aşteaptă cataclismul.

— Cum, şopteşte Dog ridicându-se în picioare, îndrăzneşti să refuzi întâia rugăminte pe care am formulat-o de când mă ţin minte?

Reno se ridică, la rândul său, căutând cu ochii butonul de alertă pe care trebuie să apese în caz de nevoie.

Dar cum de se poate gândi la una ca asta? Doar n-au să se încaiere ca doi copii!

— Hai, îl sfidează, cu ochi strălucitori, Dog; apasă butonul, cheamă-l pe Ivins, convoacă-i pe toţi. Pe măsură ce trece timpul, reţinerile mele cedează. Am să le spun exact ceea ce ţi-am spus ţie.

Până şi puţin subtilul Reno înţelege că Dog bravează.

— Inutil, spune.

Dar în sufletul său geometric suma pătratelor catetelor pare să nu mai fie perfect egală cu pătratul ipotenuzei. Dog îşi urmează neabătut agresiunea:

— E o plăcere fizică, fără îndoială, acest joc al secretelor. La fel aţi procedat cu avaria. De când „Fotonic” a luat-o razna, tu şi cu Ivins v-aţi grăbit atât de bătător la ochi să daţi vina pe amărâtul de Cecil 114, care ne-a tăiat calea cu multe luni mai înainte, că aţi sfârşit prin a părea suspecţi. Bietele mele cunoştinţe de fizică astrală sunt insuficiente pentru un calcul exact, însă din relaţia dintre masa şi viteza noastră şi a vagabondului de piatră nu are cum să rezulte o asemenea deviere. În plus, şi aici îţi dezvălui eu ţie un secret: nici o deviere nu a urmat în mod nemijlocit întâlnirii. Habar n-am de calculele voastre subtile, dar ochii mei îşi mai fac datoria. O schimbare de direcţie ar fi modificat substanţial poziţia stelelor. Or, aşa ceva nu s-a petrecut decât mult mai târziu, şi, fără îndoială, altele sunt cauzele ei. În ceea ce vă priveşte, nu a trebuit să vă asiguraţi decât o singură complicitate: a lui Ens. Nu a fost prea greu de obţinut, nu-i aşa? Rânjeşte cu dinţii lui urâţi, dar intacţi.

— Ei bine, sunt convins că adevărata cauză a devierii noastre, a condamnării noastre ia veşnică rătăcire în beznă constă într-un viciu de construcţie, într-un defect de fabricaţie care a ieşit la iveală abia acum! Însă, Reno, de ce tăcem? S-o spunem cu glas tare. Să afle Cosmosul, să ştie lumea, doar mai suntem în termen de garanţie! Sau mă înşel?

— Ivins a vrut aşa, rosteşte nu fără greutate Reno.

Şi deodată îşi dă seama că aceste patru cuvinte ascund confirmarea teoriei lui Dog şi un grav act de neloialitate faţă de Ivins. În acelaşi timp e uimit de faptul că impietatea lui nu-l face să sufere cum ar fi fost de imaginat.

— Hei, exclamă cu jumătate de voce Dog, aşadar am dreptate? Şi o spui direct, fără nici o reţinere? Nici o acoladă, nici o încercare de a ocoli? Atunci e sigur că s-a întâmplat ceva. Noua enormitate a lui Ivins te-a eliberat de

orice angajament faţă de cea dinainte, nu-i aşa? Nu cer să-mi confirmi, nu e mare lucru să intuieşti una ca asta. Acum sunt sigur însă că secretul cel mai important, poate numai pentru că e cel mai nou, cel care te-a zguduit foarte recent, nu-l vei mai ceda la fel de uşor. Mă tem chiar că-mi pierd vremea de pomană. Din fericire, aici, la bord, am vreme destulă. „Noapte” bună, Reno, şi cart voios.

5

Între timp, un alt membru al echipajului încearcă soluţionarea enigmei, dar pe o cale fundamental diferită. E Trişa. Curiozitatea a împins-o să se angajeze într-o acţiune riscantă, dar mult mai simplă decât aceea de a-l îndupleca pe inflexibilul Reno. Bazându-se pe faptul că niciun ungher al navei nu mai prezintă secrete pentru ea, se strecoară pe coridoarele iluminate cu zgârcenie şi pătrunde în cabina radio. Închide atent uşa, face lumină şi se apropie de silueta barbară a codorului. Sub carcasa inestetică, fără nici o simetrie, se află, tradus într-un limbaj aproape criptic, un text a cărui cunoaştere i se pare mai de preţ decât riscul de a fi surprinsă în timp ce violează secretul impus într-un mod atât de straniu de Ivins.

Trişa nu-i străină de conţinutul cabinei aglomerate până la sufocare cu aparataj electronic. Nu o dată a ascultat aici prelegeri încărcate cu termeni de specialitate, a căror tălmăcire întreprinsă de Reno cu prea multă pasiune îi făcea de-a binelea mistici. Curajul Trisei de a merge înainte se justifică prin convingerea că, dacă ar produce vreo stricăciune ori dacă Reno ar găsi-o aici, tânărul ar avea cavalerismul să tacă.

Printr-o adevărată minune, încercările femeii, făcute mai mult sau mai puţin la întâmplare, orientate de inscripţiile ermetice corespunzând claviaturii şi de noţiunile rămase capricios în amintirea ei, nu prefac delicata maşinărie într-o grămadă de piese fără viaţă. După o serie de tatonări, Trişa reuşeşte să obţină ieşirea din amorţire a memoriei

aparatului. Şi astfel pe micul ecran octogonal se înscriu semnele mesajului aşa cum a fost el transmis. Deşi greu descifrabile în versiunea lor abstrasă, nu sunt de nepătruns pentru Trişa, care a urmat aceleaşi cursuri de pregătire generală ca întreg echipajul.

Dificultăţile desluşirii şi înţelegerii textului, refacerea lui pe bâjbâite, utilizând comenzile unei maşini lipsite de eleganţa ordonată a produsului industrial, se soldează cu întârzieri fireşti. În cele din urmă însă, nimic nu mai poate amâna contactul cu substanţa însăşi a mesajului. Ea ar face pe oricine să sară în aer, iar dacă indignarea Trisei nu capătă o expresie violentă meritul nu este al educaţiei sale de om al Cosmosului, care, de altfel, nu a epurat niciodată curiozitatea, dorinţa de a şti, ci al duratei travaliului, al îndelungatei migăliri pentru tălmăcirea textului, care au tocit orice surpriză.

În esenţă, mesajul transmite pe Terra concluziile asupra accidentului care a condamnat expediţia. Cauzele sunt identificate ca depinzând în exclusivitate de nefericita întâlnire cu Cecil 114.

Nepotrivirea e grosolană. De necrezut. Fatala apropiere a celor două corpuri cereşti s-a produs cu multă vreme înainte de avarie, şi nu e nimeni pe navă care să nu ştie asta. Pentru ce recurge Ivins la o asemenea stratagemă? Vreme de o clipă, Trişa se simte gata să cedeze imboldului de a se duce direct la comandant şi de a-i cere cont pentru înşelăciune. Rezistă însă. Ţine să nu se prezinte în faţa lui atât de dezarmată.

Citeşte încă o dată textul lacunar, aşa cum a izbutit să-l refacă după eforturi demne de tăria ei de caracter. La o nouă lectură, scopul mesajului apare mai limpede.

„Fraţi pământeni – grăieşte subtextul frazelor în care termenii tehnici impenetrabili se bat în capete – nenorocirea noastră e rodul întâmplării, al ghinionului nostru, al incapacităţii noastre dacă vreţi, dar în niciun fel şi în niciun caz nu s-a produs din vina voastră. Niciun

pământean să nu aibă remuşcări din cauza pieirii noastre şi nimeni să nu-şi piardă somnul gândind că o eroare a lui a retezat sensul vieţilor noastre. Iar planeta întreagă să se bucure şi de acum încolo de albastrul cerului şi de limpezimea conştiinţei”.

Trişa e palidă, mâinile îi tremură.

„Dar e o minciună! – strigă fără glas în singurătatea populată de ochi electronici ai cabinei lui Reno. E o minciună, Ivins! Pe o minciună se va bizui de acum încolo echilibrul şi seninătatea Pământului!

„Ei bine – aude, iar cel care vorbeşte nu-i decât ea însăşi – de astă dată minciuna va servi cauze nobile. Fii fără grijă, draga mea, cei câţiva unei care vor analiza datele tehnice transmise de Ivins vor deduce, fără îndoială, natura defecţiunii, oricare ar fi ea, iar dacă pierderea noastră a fost urmarea uşurinţei unora dintre cei de acasă pedeapsa pe care şi-o vor atribui ei înşişi va cădea mai neiertător ca lama ghilotinei. În schimb, mesajul din urmă al lui «Fotonic,», pe care îl va citi cu sufletul la gură planeta întreagă, nu va fi un reproş, ci un demn cuvânt de rămas bun. Iar lumea îşi va aminti de noi fără ca veninul vinei să-i ardă gâtlejul”.

Tulburată de semnificaţia descoperirii sale, de care nimic nu ar mai putea-o face să se îndoiască, Trişa se grăbeşte să dispară. Acum are mai puţin ca oricând poftă să fie găsită aici, să se explice. În tulburarea momentului face mai mult zgomot decât ar fi de dorit, dar un minut mai târziu se află pe cuşeta sa măsurând noaptea cu simţurile nebănuite ale atotştiutorului.

A doua zi, Dog are de ce să facă ochi mari când, la micul dejun, Trişa, care îndeobşte ignorează ceea ce zeflemistul expediţiei numeşte atributele esenţiale ale femeii, Trişa, care de la bun început a refuzat să facă oficiul de stăpână a casei, ia din proprie iniţiativă bolul de cafea şi-i toarnă lui Ivins o ceaşcă plină.

Joc de societate (1)

— Cel mai important lucru când pui pentru prima oară piciorul pe o planetă este să nu te laşi surprins.

— Fiecare astru are dreptul să fie unic.

— Datoria noastră e să ne facem o asemenea gimnastică a imaginaţiei încât riscul de a rămâne cu gura căscată să fie nul.

— Cine ar fi în stare să facă un inventar al formelor în care se poate înfăţişa o lume? E o întreprindere care întrece posibilităţile unui om.

— Nu şi ale mai multora.

— Dacă nu-i o idee salvatoare, nu este mai puţin o idee.

— Originală.

— Şi de o actualitate acută.

— Cred şi eu, de vreme ce mâine-poimâine vom coborî pe planeta visurilor noastre…

* * *

— Şi totuşi. Ba dimpotrivă. Tocmai de aceea.

— Ce va să zică bateria asta de adversative ?

— Simple justificări ale unui joc de societate.

* * *

— Să inventăm peisaje pentru Tejas.

— Un continent de gresie. Alb, zgrunţuros, rece.

— Şisturi. Paralele frânte. Uneori ies la lumină: valuri prea leneşe ca să recadă.

— Un pustiu de nisip fără miraje.

— De ce nu mlaştini secate de milenii, sfâşiate de crăpături aberante? Sub ele, amprente ale vieţii care a fost

— „Granit masiv în care numai lumina roade”.

— Pulberi de cristal în văi circulare. Temelii de curcubeu. Arcuri transparente migrează unele prin altele. Geometrice. Iluzorii.

— O profuziune de cioburi după un chef monstru.

Răscolite de furtuni, scot un clinchet subţire, cu iz de şampanie.

— Lespezi uriaşe, netede, lustruite, despicate în serie de nişte ciclopi industrioşi. Au acoperit cu ele continentele. Un parchet fără margini. Un deşert de sală festivă. Un Baalbek dus până la capăt.

— O pardoseală de ţepi ascuţiţi. Aşchii de piatră străpungând aerul. Degete conice acuzând constelaţiile. Un vulcan de piatră clocotită încremenit în plină fierbere. O planetă-arici. O lume pentru fachiri.

— O banchiză sferică, lucioasă. Un glob de atârnat în bradul negru al cerului. Pe suprafaţa lui, bulgărele de zăpadă azvârlit cu putere alunecă atât de bine că ne izbeşte bocancii după ce a ocolit planeta.

— Spaţii tăiate de sloiuri arborescente. Garduri anarhice crescând vertical din fluvii. Ape care cristalizează în fagure, construind fastuos în aerul hibernal. Graniţe albe între teritorii ascunse. Sfredelite îndelung, tunelurile sunt închise brusc de o lentilă de gheaţă. Divizată în compartimente etanşe, lumea e un submarin polar.

— Un arhipelag de insule plutitoare, de plauri vagabonzi, rătăcind fără sens, legându-se după legi indescifrabile, despărţindu-se pentru a închipui formaţii noi, socluri în veşnică metamorfoză, în derivă perpetuă între antipozi.

— Atoluri mari, întretăiate, risipă de cercuri vii, imagini osificate ale Soarelui prefăcând marea într-un labirint cu linii curbe.

— O crustă de cristale desfăşurată ca un covor până la orizont. Un relief bătut în cristale. Canioane de cristale imprimându-se arzător pe retină, cu tăişuri de diamant.

— O planetă dintr-un singur cristal, transparent, adânc, o pupilă multicoloră, mereu schimbătoare, un ochi al spaţiului, pătrunzător şi terifiant.

— O lume de oglinzi. Lacuri de oglindă şi câmpii de oglindă. Reliefuri stranii îmbrăcate în straturi reflectorizante. Noi şi fantomele noastre deformate în toate

dimensiunile. Totul e iluzie. Calci pe un ciob de cer, pe care, strâmb, alunecă norii. Spaţiul dintre două stânci e un perete rigid oglindind neantul. O libelulă care pluteşte devine un asalt de rinoceri. O frunză căzând pare o stâncă în zbor.

— O planetă de apă. De ceai. De alcool. De acid.

— O planetă vâscoasă. Un aluat de cozonaci. Vanilie, stafide, nuci curăţate, sărbătoare cât cuprinde.

— Un vulcan de noroi. Pufăit de vapori. Nori tereştri. Ploi verticale, fierbinţi. O locomotivă cu aburi se rostogoleşte în spaţiu. Poftiţi în vagoane!

— Un vârtej de fulgi coloraţi, de zăpadă caldă, o furtună continuă, kilometri cubi de picături în cădere curbă, răpite de vânt într-un carusel rotitor.

— Un câmp străveziu de materie subtilă. O lume de energie pură, tenace, de neatins. Un fulger global înaintea dezlănţuirii.

— O planetă de treflă. De pică. De inimă. De caro.

Iconoclastul

Dog despre Ong

S-a aventurat mai departe decât fusese stabilit. Incidentul s-a produs nu din cauza încălcării de către Ong a consemnului, lucru dincolo de orice imaginaţie, ci ca urmare a pierderii direcţiei. După puţine minute de zbor cu multijetul, Ong a fost orbit de o baterie de reflectoare semănate pretutindeni. A coborât să lămurească fenomenul şi să facă observaţiile necesare pentru a găsi drumul, dar, apreciind greşit altitudinea, în loc să se aşeze lin, s-a izbit de sol. Aparatul e distrus, iar pe Ong îl dor toate încheieturile.

Mijeşte ochii şi-şi roteşte privirea. Se simte dezorientat. Îi lipseşte ceva esenţial: un cuvânt. Nu poate defini ceea ce vede în faţa ochilor. Un conglomerat verzui ca şi cerul, marmorat cu alb. Peisajul conţine ceva incert, care împiedică privirea lui Ong să aibă puterea de rezoluţie firească.

Înaintează. Se opreşte de îndată, ameţit. De la primul său gest, Universul să pus şi el în mişcare. Fiecare pată de culoare, fiecare linie s-a urnit de la locul ei, aberant şi totuşi logic, deşi după o lege imposibil de ghicit. Striaţiile se deplasează ca nişte valuri foarte leneşe, urmând parcă direcţia aleasă de Ong, în vreme ce ochiurile de alb şi verde îşi schimbă necontenit forma şi dimensiunile: o fiinţă monstruoasă, formată numai din ochi, un câmp nesfârşit de ochi verzi şi albi clipind în contratimp, fără nici o noimă, holbându-se ori mijindu-se, revărsându-se, apoi restrângându-se la un punct, pierind ca să apară cine ştie unde.

Jocul de lumini face imposibilă deducerea poziţiei. Ong îşi reia mersul, dar după numai câţiva paşi se poticneşte şi cade. Piatra, bolovanul, neregularităţile terenului care l-au făcut să se împiedice nu se pot desluşi. Încă prăbuşit, are

surpriza să vadă o erupţie de pete de culoare sumbră spărgând monotonia bicromatică de până atunci. Ochi maronii, de culoarea prafului şi a noroiului, ochi palizi, ca şi chipul lui Ong, îşi fac loc îndrăzneţ prin mlaştinile schimbătoare de verde şi alb. Se ridică, dar nu înainte de a observa că, orice ar face, culorile îl urmează, deşi nu au acelaşi drum, o iau care încotro, şerpuind aiurea, prefăcându-se în bălţi de nămol, dispărând ca să apară iar sub cine ştie ce formă.

Se ridică, şi astfel îşi desprinde mâna de pe suprafaţa rocii. O saltă la câţiva milimetri de ea şi se opreşte. O pată maronie îşi restrânge conturul pe chiar locul în care mai înainte se afla palma lui. O apropie iarăşi. Pata revine, se metamorfozează, până ajunge la dimensiunile şi forma palmei lui Ong, apoi, chiar în clipa în care astronautul atinge solul, se lipeşte de ea.

Ong se lasă să cadă, închide ochii şi izbucneşte în râs. Misterul a cedat: cât vezi cu ochii, peste accidentele mari şi mici ale terenului, continentul acesta nu e decât o imensă oglindă, una impracticabilă, din păcate, din cauză că folia de argint urmează fidel topografia locurilor.

Ong îşi continuă tentativa. Trebuie să înainteze. Pipăie cu talpa solul alunecos ca sticla. Precaut, execută pasul. Oglinda totuşi a reuşit să-l înşele, determinându-l să-şi echilibreze greşit corpul. Se regăseşte în patru labe. Se aşează. Admiră panorama. În jur, un mozaic de lumini şi culori, aproape în exclusivitate verde şi alb, descurajând orice încercare de a se orienta.

Ong şede pe roca lucioasă şi-şi analizează sentimentele. În singurătatea şi încurcătura în care se află, ar fi normal să se simtă decepţionat, depăşit, dar nu mai mult. Constată însă uimit că starea lui de spirit e aceea a unui ofensat.

Într-adevăr, poziţia îl privează de demnitatea lui firească, iar incapacitatea de a acţiona nu e de natură să-l flateze. Îl supără până şi jocul nevinovat al reflexelor, datorită căruia trăsăturile sale, marcate de un echilibru interior neclătinat,

sunt grav deformate în toate sensurile, când lungindu-se peste măsură spre a-i compune un chip filiform, topindu-se şi curgând ca o pastă peste umărul rotund al unei stânci de oglindă, când lăţindu-se inimaginabil şi monstruos pentru a-i întoarce o mască hidoasă şi rizibilă în acelaşi timp.

Nimic de natură să-l bucure pe Ong. Calmul, măsuratul, imperturbabilul cosmonaut, lingă care o echipă de genişti ar putea să dezamorseze în tihnă o piramidă de torpile, consideră inadmisibil să suporte o vecinătate atât de neplăcută resemnându-se cu ideea că odioasele caricaturi îl reprezintă.

Se descalţă cu grijă, apucă de vârf bocancul astral blindat cu metal din cel mai dur şi începe să izbească un braţ de stâncă aflat la îndemână. Multă, vreme, piatra şlefuită nu se lasă învinsă. Arma improvizată ricoşează adesea pe suprafaţa rotunjită şt netedă. Într-o clipă de neatenţie, bocancul zboară cât colo. Cu greu se stăpâneşte flegmaticul Ong să nu strige de supărare. Pierdută în jocul reliefului şi al reflexelor, încălţămintea nu se vede nicăieri. Ong porneşte să cerceteze terenul metru cu metru. Merge de-a buşilea, cu inima strânsă, ca şi când ar putea fi surprins în această nedemnă postură, şi nu mai puţin jenat de privirile sale proprii multiplicate de atâtea ori.

Perseverenţa şi voinţa înving. De după o denivelare îşi face apariţia, mai întâi într-o interpretare liberă datorată legilor opticii, apoi în toată substanţialitatea lui, bocancul. Găsindu-şi o altă poziţie de atac, mai prielnică, Ong aplică unui ţurţure imens de oglindă o lovitură năprasnică. Un snop de scântei celebrează, ca un foc de artificii, victoria. Frântura de rocă e tocmai ce-i trebuie. Îşi trage la loc bocancul şi, apucând bine în mâini măciuca de piatră, o repede asupra celei mai apropiate suprafeţe ce are neruşinarea să-i oglindească infidel chipul. Şoldul curbat al unei stânci îşi pierde strălucirea. Smalţul sare în pulbere. Se târăşte spre un alt monticul, aplicându-i acelaşi tratament. După o vreme, în jurul lui Ong spaţiul e presărat de goluri.

Oglinda cedează. Odată cu haina de argint, feeria şi jocul necontrolat al imaginilor sucombă. De sub scoarţa subţire de oxizi fără nume scoate capul o rocă întunecată, impură, exalând un miros fetid. Inestetica prezenţă se multiplică strâmb în hora oglinzilor nesfârşite, murdărind lumea poleită în care a descins Ong. Aceasta nu-l mai deranjează însă de vreme ce opera lui progresează. Se simte împăcat cu inedita realitate din jur.

De mult ar fi trebuit să renunţe. Onoarea a fost spălată. Ofensa a pierit ca şi când n-ar fi fost. Dovada superiorităţii omului se etalează pe o suprafaţă mereu mai întinsă. Istovit, ar putea să-şi potolească ardoarea, să lase continuarea pe altă dată. Oricine ar face aşa, dar nu Ong. El îşi urmează nepotolit lucrarea.

Când îl găsesc, peste două zile, zace fără cunoştinţă la marginea unei mări de cioburi. Are dinţii încleştaţi, iar în mână ţine încă strâns arma cu ajutorul căreia şi-a apărat demnitatea.

Joc de societate (2)

— Cine ştie ce aniversare e astăzi capătă moţul cozonacului!

— Ce idee: să aplici moţuri tradiţionale unor cozonaci deshidrataţi, garantaţi pentru o sută de ani şi care urmează să fie consumaţi la un milion de kilometri de Pământ!

— Fără ele cine ştie ce divertisment aţi mai fi găsit...

— Chiar aşa? Nu-şi aduce nimeni aminte? Ruşine! strigă Trişa.

— Ruşine, fără îndoială, râde strâmb Dog. Eşti însă atât de bună să ne spui ce înţelegi prin astăzi? Te referi la calendarul terestru, pe care cu atâta încăpăţânare îl respectă Ivins, obligându-ne şi pe noi să facem la fel? Ori la ziua siderală? Nu cumva te orientezi după rotaţiile lui „Fotonic” în jurul axei sale? Dar tu ai fi în stare să iei în considerare şi mişcarea de rotaţie a galaxiei din al cărei sistem facem parte, oricât de rupţi am părea de lume. Ei, după ce calendar ai socotit aniversarea?

Ong sparge liniştea cu glasul lui de bronz!

— Talentul speculativ al lui Dog nu a fost niciodată pus la îndoială.

Reno nu gustă umorul de cremene al colegului său mai în vârstă. Întreabă nerăbdător:

— Nu cumva e ziua ta?

— Nu, şi astfel ai pierdut moţul cozonacului.

— Dar e totuşi ziua cuiva, nu-i aşa?

— Este.

— O fi a mea, tot mă încearcă o migrenă, constată Ivins cu o strâmbătură.

— Eu unul, zice Dog, nu mă simt într-o dispoziţie festivă şi nu sfătuiesc pe nimeni să incerte a-mi demonstra că aş putea fi sărbătorit pentru ceva.

— Ei bine, reia Ong, odată trebuia să mi se întâmple şi mie: să fi uitat că e ziua celei de dragul căreia am suit la cer?

— Urâcioşilor, parcă numai voi aţi fi pe lume! E greu să numeri când ai numai cinci degete, dar în cele din urmă va trebui să vă obişnuiţi: suntem şase la bord!

— Nu cumva...? se întrerupe Ivins întorcându-se către subalternul pe care l-a uitat. Să fie ziua de naştere a lui Ens?

Toţi privesc spre acesta, care tace în colţul său.

— Aşa e, bătrâne?

— Dacă zice Trişa, aşa trebuie să fie.

— Dacă o spune Trişa, o spun şi calendarul terestru, şi timpul navei, şi ora galaxiei; toate clopotele bat după cum le dictează Trişa, ceea ce înseamnă că astăzi pentru tine bat, bătrâne cariu de hărţi astrale!

— Vă mulţumesc, vă mulţumesc, murmură încurcat Ens.

— Nu mulţumi încă, reia Ivins şi se ridică. Nu ţi-am adresat nici o urare. Nu fiindcă nu am vrea să-ţi facem urări, nu-i aşa, băieţi? Trişa e de vină, Trişa, care ne-a luat pe nepregătite! Cu viaţa trepidantă pe care o ducem la bord, nici nu e de mirare că mai încurcăm zilele!

Dog ridică din umeri şi desface braţele, depăşit.

— Nu schimba vorba, Dog, lasă-mă să-i spun lui Ens de ce nu i-a urat nimeni nimic, deşi au trecut, ia te uită, patru minute de când am aflat.

— Patru minute au trecut pe Terra, nu aici, pune lucrurile la punct Dog.

— Aici e Terra, sper că rămânem înţeleşi. O prelungire a ei, o peninsulă foarte îngustă, mai îngustă decât o rază de lumină, dar una neîntreruptă, care ne leagă ferm de continent!

— Şi dacă nu mai e? Dacă firul de aţă s-a dezagregat de ani de zile şi numai noi ne încăpăţânăm să nu vedem realitatea, atunci ştii ce se întâmplă?

— Ce?

— Atunci suntem o insulă... Râsete.

— Ens, nu încerca să dispari, să te strecori, să te faci uitat. Eşti membru cu depline răspunderi ale acestui grup şi

în această calitate nu ai dreptul să ocoleşti clipele frumoase. Vino încoace să te îmbrăţişăm şi să-ţi urăm ani mulţi şi fericiţi.

— Sfârşitul discursului.

— Mulţumesc, Dog.

— Eşti insuportabil, Dog.

— Pentru asta am fost angajat. Atunci când s-a stabilit că la bord se va afla o femeie, iar aceasta vei fi tu, nu au mai avut de ales: ori vine şi Dog, ori se renunţă la expediţie. Cunoaşteţi rezultatul.

— Ens, ştii că ţinem cu toţii la tine, spune Trişa. Lasă mutra asta de înmormântare şi vino la masă. Moţul cozonacului va fi al sărbătoritului!

— Trişa, ceea ce ai declarat e un nonsens, precizează Dog. Atunci când spui că ţinem cu toţii la Ens nu te excluzi nici pe tine. Dar în cazul acesta, cum noi toţi suntem supuşii tăi adoratori, apare limpede că noi, ceilalţi, suntem duşmanii de moarte ai lui Ens!

— Există o ieşire, dragul meu. Şi anume: voi ţineţi într-adevăr la Ens. De unde rezultă că nu sunteţi geloşi pe mine şi că, în măsura în care este aşa, nu mă iubiţi. Nici nu e de mirare, fiindcă sunteţi nişte Dogi şi nişte Evinşi urâţi şi cinici. La mine nu ţine decât Ong, pentru că e bărbatul meu, Reno, pentru că e un înger, şi Ens, pentru că e Ens.

Mingea

Ivins despre Reno

Reno palpează cu talpa solul necunoscut al planetei. Îl simte solid, rezistent. Se lasă cu toată greutatea în seama lui. Face doi-trei paşi la dreapta, la stingă. Nici porozităţi, nici crevase. Descheie curelele jetului individual. Aparatul i se culcă la picioare ca un câine.

Fixează un punct de reper: ciocul de papagal în care se termină o înălţime apropiată. Porneşte. La fiecare sută de metri se opreşte să-şi facă măsurătorile. Observaţiile şi le notează în caietul prins de centură, ca şi instrumentul de scris, cu o legătură elastică imaginată de el însuşi.

Intre vârful pe care a coborât şi ciocul de papagal, terenul coboară uşor.

Pare că cele două puncte sunt legate cu un cablu de câţiva kilometri, peste care a fost azvârlită o pânză uriaşă, coborând lateral în pantă dulce.

Reno merge câteva sute de metri, după care se opreşte să inspecteze împrejurimile. Orizontul e când foarte aproape, când la o distanţă incomensurabilă. Văile, în schimb, sunt fermecătoare. Risipite pe versanţii molcomi din dreapta drumului, cristale de toate culorile sclipesc – o ploaie mirifică. Fără a fi de limpezimea celor de pe Terra, au culori vii, de carnaval. Reno e tentat să coboare în vale, să aleagă eşantioane pe care să le ascundă în cele douăzeci şi patru de buzunare ale combinezonului astral. Rezistă şi-şi continuă mersul, atent la particularităţile peisajului, fără să se abată de la direcţia aleasă. În urechi îi sună un aliniat din regulament: „Deplasează-te numai între repere fixe şi nu te vei rătăci niciodată”.

Îşi urmează drumul, dar nu fără a regreta. Se şi vedea, la cină, descoperind, ca din întâmplare, într-un buzunar, un smarald, o agată şi depunându-le neglijent pe albul mesei din careul astronavei.

— O amintire din plimbarea de azi.

— Pietre preţioase?

— Desigur, ce e de mirare?…

Înaintează voiniceşte, cu pasul prescris pentru acea înclinare a pantei, pentru temperatura care se citeşte pe brăţara lui multifuncţională, pentru ora, costumaţia şi starea de spirit date. Un computer nu ar fi ales mai bine.

Dar buna dispoziţie s-a spulberat. Vinovatul e lesne de identificat; dorinţa irezistibilă de a coborî panta, de a străbate valea şi a juca în palmă câteva dintre capricioasele cristale care strălucesc acolo.

„Absurd” – îşi zice şi priveşte de cealaltă parte a drumului.

Valea din stingă acestuia coboară încă şi mai lin. Este acoperită de concreţiuni comparabile cu un soi de nisip mare. Fără voie, îl asociază în minte cu un gazon tuns proaspăt, deşi nu vede ce apropiere ar putea să existe între ele. O mâncărime specifică în degetele picioarelor îi aminteşte că au trecut ani de când, consemnat la bordul navei cosmice de un ţel ambiţios, nu a avut la dispoziţie o suprafaţă mai mare de şapte metri pătraţi. Aici spaţiul e nemăsurat, dar piscul din zare, parcă în fiecare clipă mai îndepărtat, ai zice că ridică în faţa dezertorului prezumtiv un deget acuzator. Exclus să abandoneze, între altele, pentru că el însuşi a fixat ţinta, iar lista sacrificiilor făcute pentru a ajunge aici, a greutăţilor depăşite de când echipajul a părăsit Pământul e imens de lungă.

Dar pe neaşteptate se opreşte. Nu mai poate face un pas. Reno strânge pumnii, dar nu are împotriva cui să-i folosească. E imposibil să-şi stăpânească privirile atrase de valea pe care se etalează grădina de cristale. Învins, ridică din umeri şi porneşte spre locul în care acestea îşi unduiesc, jucăuş, curcubeiele. Coboară alergând, sprinten ca în copilărie, spre florile din vale, căci flori sunt, flori de rocă fină, flori de cuarţ, de mică, de ametist şi de opal, suflate de sticlari nevăzuţi şi înzestrate cu o viaţă a lor,

inconfundabilă. Reno rătăceşte printre ele, culege câteva şi se întinde la soare pe covorul fabulos. Undeva se aude, ca un roi de albine, bâzâitul întrebărilor: Din ce sunt făcute, ce reprezintă florile de rocă, de ce nu sunt nici dure ca piatra, nici fragile ca vegetaţia terestră şi la urma urmei ce rost au pe planeta asta? Opreşte însă la vreme asaltul, şi nedumeririle sunt exilate în cel mai dosnic ungher al conştiinţei.

Trândăveşte astfel o jumătate de oră, poate un ceas şi nu e sigur că între timp nu a şi aţipit câteva clipe, deoarece atunci când, leneş, deschide ochii se simte mai tânăr ca niciodată şi plin de forţă. Bijuteriile sunt aici, aşadar nu a visat, îşi îndeasă buzunarele cu ele şi urcă vioi spre cumpăna dintre cele două înălţimi. Priveşte înapoi, dar cu inima uşoară, despovărat. După care se îndreaptă spre valea cealaltă, goală şi netedă, lipsită de viaţă şi totuşi atât de sugestivă.

Deodată înţelege: ceea ce leagă aspectul văii de nisip de gazonul pe care cine ştie dacă are să-l mai revadă e jocul cu mingea. Panta pare atât de lină că niciun băiat de pe strada lor nu ar fi avut nimic împotrivă să tragă câteva şuturi pe un asemenea teren. Se apleacă şi culege un pumn de nisip. Are o consistenţă aparte, dar e numai bun pentru o partidă de fotbal. Însă băieţii au rămas departe, dincolo de orizont. Partenerii lui de odinioară nu pot nici măcar să-l admire pe acela dintre ei care a avut fericirea să pună piciorul pe un astru necercetat. Reno e cel mal tânăr cosmonaut într-o expediţie de rutină. După unii, meseria asta te face întrucâtva mai cunoscut, dar în realitate nu cine ştie ce.

Îşi vâră mâinile adânc în buzunare. Strânge între degete florile de piatră. Brusc se simte flămând. Atunci, dintr-un ungher pe care nu l-ar fi descoperit nici cel mai iscusit hoţ de buzunare, scoate un tub de plastic. Îl decapsulează într-o clipă. Compoziţia pare a fi excelentă, Reno însă nu are răbdare să treacă alimentele prin ecluza căştii. Goleşte

tubul pe jos, regretând că pe planeta aceasta pustie niciun animal n-o să se bucure de conţinut. Apoi, ţinându-şi respiraţia, cuplează ambalajul elastic la rezervorul său de oxigen. Tubul se umple văzând cu ochii, rotunjindu-se, fără să se spargă. În curând e mai mare decât un cap de copil. Reno îl desprinde cu grijă de conducta rezervorului de oxigen, îl capsulează la loc şi cuplează iarăşi la cască oxigenul. Cu balonul în mâini, îşi aminteşte că, un minut mai devreme, avusese de gând să ia o gustare. Dar foamea i-a trecut. Ridică din umeri şi o ia la fugă, driblând, cu mingea ca lipită de vârful bocancului, un adversar nevăzut.

Un brad în Cosmos

Trişa despre Ivins şi restul lumii.

Comandantul soarbe ultima picătură de cafea şi se ridică de la masă.

— Gata, băieţi. Acum la lucru.

Încruntat de parcă nu vine de pe planeta care a descoperit surâsul, părăseşte cel dintâi careul. Ceilalţi se îndreaptă şi ei, iară chef, spre posturile lor.

Trişa pare gata să izbucnească în plâns. Aşadar, nici în al doisprezecelea ceas niciun cuvânt despre Anul nou! Şi când te gândeşti că în seara asta, pe Pământ, zeci de miliarde de oameni vor cânta şi vor dansa, vor umple străzile, vor inunda, ca o Niagară a bucuriei, oraşele strălucind sub casca orbitoare a focurilor de artificii spre a celebra o dată mai mult cea mai dramatică întrebuinţare dată cifrelor de la începutul istoriei: materializarea timpului.

Iar ei? Prinşi în capcana de oţel a navei, porniţi spre o ţintă pe care trebuie s-o uite şi spre noi primejdii, despre care nu ştiu nimic, li se ia până şi dreptul de a serba naşterea unui an, şi asta numai pentru că omul din fruntea expediţiei are o maşină de calcul în loc de inimă!

Atâta uscăciune sufletească e de neîndurat. În loc să dea însă drumul unui şuvoi de lacrimi, Trişa porneşte hotărâtă spre cabina ei.

Racheta străbate în tăcere câmpiile negre ale Cosmosului. Prin ochiurile rotunde ale hublourilor se vede cerul mereu înstelat, defilând fără grabă. Nici o piatră kilometrică nu măsoară drumul parcurs şi nimic nu desparte ziua de noapte. Dar pe navă ceasurile arată timpul de acasă.

Cu o jumătate de oră înaintea mesei de seară, Trişa se furişează în careu ascunzând cu grijă un sul mare de hârtie. Încăperea e pustie. Desface sulul şi se urcă pe un scaun. Tocmai îl prinde în ace de stratul izolant al peretelui, când

simte că o priveşte cineva.

E Ong. A încremenit în uşă, la fel de încurcat ca şi femeia cocoţată pe scaun. Prea târziu ca să dea înapoi. Înaintează.

— Ce faci acolo? întreabă, deşi a citit cele scrise pe sulul de hârtie, între stele de poleială: „La mulţi ani, urâcioşilor”.

— Dar tu ce cauţi aici? îl repede, stingherită. E totuşi limpede: Ong ţine în braţe un buchet de globuri colorate care nu cer decât să fie atârnate de lampă ca să aducă în careul cenuşiu clinchet de sărbătoare.

Ştie cu câtă greutate a ferit Ong delicatele baloane de sticlă de curiozitatea ei şi de zeflemelele celorlalţi. Şi-şi aminteşte cu un frison prima lor apariţie.

Era la numai câteva luni de la decolare. Fiecare se simţea copleşit de importanţa demersului său, iar unii trăiau cu atâta patetism gravitatea răspunderii lor încât numai demonetizarea cuvântului îi oprea să se considere supraoameni.

În ajun de Anul nou, Ong a scos la iveală modesta sa comoară. Dar în această horă de giganţi fragilitatea globurilor lui a părut de-a dreptul insultătoare. Părea că sferele de inefabil atârnă ghiulele de picioarele zburătorilor, trăgându-i înapoi pe aceşti bărbaţi între bărbaţi spre tot ce avea inconsistent şi zadarnic mica planetă pe care o părăsiseră. Niciun cuvânt nu a fost rostit, dar de atunci nimeni nu a mai încercat să sune clopotul anilor.

Acum însă totul e altfel. În situaţia în care se găsesc, ar trebui să soarbă puteri din orice poate oferi o fărâmă de bucurie. Dacă Ivins nu înţelege, dacă în uscăciunea sau în deznădejdea lui calcă în picioare ultimele resurse ale rectitudinii lor, atunci greşeşte şi trebuie să i se arate acest lucru. Dacă nu se găseşte nimeni se facă, o va face ea, Trişa. Din fericire însă, Ong are acelaşi sentiment. Dovadă: e aici, lingă ea, gata să înfrunte orice risc pentru ca în seara aceasta peste masa lor să lucească un crâmpei de auroră polară.

— Te iubesc, se luminează Trişa. Înfige încă un ac în

capitonajul moale, coboară de pe scaun şi-l sărută.

E rândul lui. Urcă pe masă şi fixează ciorchinele sclipitor şi delicat. Se pregăteşte să coboare, când uşa se deschide din nou ca să intre, cu spatele, Reno. Păşeşte pe vârfuri şi e drapat în ghirlande multicolore. O parte atârnă pe jos, iar tânărul ţine să le ferească de uşa-ghilotină cu închidere automată. Izbutind să se strecoare înăuntru fără ca gingaşa sa povară să sufere vreo stricăciune, Reno se întoarce către centrul careului. E la fel de serios şi concentrat ca în zilele marilor sale misiuni. Zărindu-i însă pe ceilalţi, păleşte brusc.

— Ia te uită, e tot ce poate să spună. Trişa şi Ong pufnesc în râs.

— Repede, până nu vin alţii!

Câteva minute mai târziu, ghirlandele migălite cu o infinită răbdare traversează careul în lung şi în lat, dându-i o înfăţişare necrezut de primăvăratică.

— Splendid, apreciază Trişa. Acum însă trebuie să mă grăbesc. Şi împinge uşa bucătăriei.

Zadarnic: e încuiată!

— Hei, cine-i acolo?! strigă femeia simţind pe spinare fiorul rece al insolitului.

Ascultă. Niciun zgomot. Ce-ar putea fi? încearcă din nou:

— E cineva în bucătărie? Deschide! Nimic. Deodată Reno exclamă:

— Ne-am ars! Comandantul!

Salutară idee. Două clipe mai târziu, o mână grăbită bâjbâie în preajma încuietorii, deschizând. În pragul bucătăriei apare chipul speriat al lui Ens.

— Unde-i?

— Nu e niciun comandant, dă Trişa din mâini, agasată. Dar ce faci acolo?

Ens e prea uimit de aspectul feeric al careului ca să poată răspunde. Trişa năvăleşte în bucătărie şi în curând e lămurită: Ens pregăteşte o prăjitură. Fata bate din palme.

— Parcă aud ce mormăieli or să fie deseară, spune începând să trebăluiască alături de Ens.

— Pariez că a uitat că 31 decembrie este ajunul Anului nou, încearcă Ong să-l apere pe comandant.

— Nu, amice, nu a uitat deloc. Dacă uita, nu ar fi arborat la prânz o mutră atât de acră.

— E un bărbat sobru, un adevărat lup al spaţiului, completează Ens. Ar putea să conducă nava şi cu o singură mână şi nici n-ar clipi când i-ar fi smulsă cealaltă.

Dar parăzile, chermezele, maimuţărelile cu funduliţe în păr şi poezii ocazionale nu sunt pentru el.

— Cum adică: să serbezi Anul nou e o copilărie? strigă Trişa.

— Vezi tu, face Ong o tentativă de a linişti lucrurile, de anul ăsta legasem atâtea speranţe! Urma să fie anul sosirii noastre pe Tejas, al încercării de a planta acolo germenii vieţii terestre, de a face din această planetă rece şi părăsită un al doilea cămin al oamenilor, primitor şi fertil.

— Ei bine, reia Trişa, fără să dezarmeze, ar fi fost anul cel mai de seamă din viaţa mea. Şi, chiar dacă planurile noastre au eşuat lamentabil, n-am de gând să trec sub tăcere venirea lui!

Bărbaţii au tăcut. Deodată se aude un glas puternic şi grav:

— Astă-seară mâncăm ceva? Reno încremeneşte:

— Sper că nu te-a auzit. Când o să vadă careul prefăcut în grădiniţă…

Ies din bucătărie destul de spăsiţi, dar hotărâţi să reziste. În careu, comandantul, mai concentrat ca niciodată, se îndreaptă, fără să se uite la nimeni, spre masa aşternută cu deosebită grijă şi depune ceva în centrul ei, acolo unde un loc liber aşteaptă prăjitura lui Ens.

Ceilalţi se apropie. Într-un vas de o palmă se iţeşte, singuratic, dar mândru şi drept, cel mai mic puişor de brad ce se poate imagina. Nu e decât un fir de aţă cu câteva ace verzi. Dar nu o imitaţie din material plastic, nu o imagine proiectată pe un perete, ci un brăduţ adevărat, crescut dintr-o sămânţă anume adusă de acasă.

Trisei nu-i vine să-şi creadă ochilor. După atâta vreme de zbor în comun, de trai fără secrete, fiecare să fie la fel de necunoscut ca în ziua în care s-au văzut pentru prima oară? Sau e vina ei, a tinereţii sale, care nu a ştiut să vadă dincolo de aparenţe.

Reno a fost în stare să migălească zile întregi la o dantelă de hârtie colorată, sacrificând ore de odihnă, şi asta în umbra unei taine tot atât de greu de păstrat la bordul unei rachete ca şi într-o casă de sticlă!

Ong, plecând în spaţiu, şi-a încărcat bagajul cu un set de globuri care trebuiau ferite de şocuri şi trepidaţii, gândindu-se de la bun început la seara aceasta!

Ca să nu mai vorbim de Ens, cititorul în stele, în stare să lase totul ca să prepare prăjitura festivă!

Dar comandantul? El a văzut cel mai departe. Dacă „Fotonic” a ratat, alte nave îşi vor atinge ţinta. Făcând să încolţească cine ştie de când sămânţa brună. Ivins a adus pe navă, cu o mie de ani înainte de triumful ei, foşnetul pădurii de pe Tejas.

— Scuzele noastre şi la mulţi ani, sparge gheaţa Ens. Nu ne aşteptam la una ca asta.

— E, totuşi, elementar, spune comandantul. Doar ce avem de făcut noi, pământenii, dacă nu să ne transplantăm codrii în saharele de pe Tejas? Ce credeţi, o să crească bradul în văile de acolo?

— Trebuie să crească, murmură Trişa cu lacrimi în ochi, primele pe care i le-au surprins bărbaţii cu care a pornit să cucerească o lume.

Joc de societate (3)

— Să inventăm sentimente pentru planeta noastră.

— Mai întâi uimirea de a o găsi la finele unui traseu iară halte şi borne kilometrice. Să fie chiar ea, cea din calculele noastre, din obiectivul telescoapelor, din paginile cataloagelor? Sau o întâmplare perfidă ne-a scos în cale o sferă diferită, însă geamănă? Cine eşti, astru de la capătul drumului?

— Apoi uluirea tulburată de neîncredere în faţa izbitoarei asemănări dintre corpul ceresc pe care ai pus întâia oară piciorul şi cel pe care l-au explorat înaintaşii. Să afli, la milioane de kilometri de Pământ, inconfundabile, rocile descrise în tratate şi mările reproduse în atlasuri! Să le recunoşti…

— Şocul de a vedea, pe neaşteptate, izbitor de concret, de material, ceea ce atât de general şi de vag ţi-a servit imaginaţia. Sfârşitul oricăror ipoteze, retezarea noianului de posibilităţi, înscăunarea legitimă a realităţii, unică, imprescriptibilă, oricât de prozaică ar fi.

— De aici oarecare dezamăgire şi chiar frustrare. Moartea iluziilor. Interdicţia de a visa un astru paradisiac şi baroc. Descoperirea unei planete care nu ştie de glumă. Ca toate planetele.

— Panica secretă a primei guri de aer. Dincolo de atestările altor expediţii, confirmate de aparatură, organismul se crispează. Instinctul de conservare se divide. Soluţia: să respiri fără să respiri. Învinge raţiunea. Laşi să pătrundă în tine fluidul străin. Şerpi de aer compuşi din atomi diferiţi de ai tăi lunecă pe trahee, coboară în bronhii, mişună în plămâni. O gură de aer şi răul nu mai poate fi ocolit. E în noi. Moleculele de aiurea au infestat sângele, s-au instalat în celule, ocupă creierul. În câtă vreme vom înceta să mai fim pământeni?

— Euforia unei promenade. Mersul adevărat, fără bandă rulantă bioreglabilă, fără simulator de gravitaţie şi

generator de oboseală. Mersul pur şi simplu. Deplasarea fără aeromobil, fără multijet şi fără broască. Mişcarea.

— Tentaţia singurătăţii. După o eră geologică de convieţuire fără aparteuri, toţi cei din jur ţi-au fost, rând pe rând, prieteni, duşmani sau indiferenţi. Prezenţa lor s-a încrustat în pereţi, încât niciodată nu poţi fi singur pe o navă cosmică. Zăvorit în cabina ta, eşti mai expus decât în arenă, deoarece fiecare îţi cunoaşte pe dinafară liniile de forţă şi slăbiciunile, idealurile şi nostalgiile. Şi ce viciu poate fi ascuns într-o cuşcă, transparentă? Planeta noastră oferă fiecăruia un ungher pentru clipele de singurătate.

— Ce ispită! Dar te întreb: vei profita? Mai ai curajul, mai eşti în stare, mai ştii, din motive de igienă morală şi din respect faţă de ceilalţi, să te reculegi, să te regăseşti, să te scuturi de fantasme, să alungi demonii singur cu tine însuţi?

— Beţia spaţiului. Nu încape îndoială că, odată ajunşi acolo, vom lua-o razna, vom apuca-o care încotro, vom porni la întâmplare, grăbiţi şi lacomi, să

Înghiţim distanţe, să înfulecăm suprafeţe, iar pieptul ni-l vom umple cu volume. Vom sări ca iezii şi ne vom rostogoli, ne vom fugări şi ne vom prinde. Iarba poate să lipsească, la fel şi luncile, şi pădurile. Ceea ce contează e spaţiul, imensitatea, evadarea din limite.

O groapă în cer

1

Când a observat prima oară uşoara deplasare a direcţiei în care zburau, Ens a crezut că are de-a face cu o dereglare a aparaturii. Verificări minuţioase au arătat însă că defecţiunea era de alt ordin. Iar atunci când motoarele s-au dovedit incapabile să corecteze traiectoria, când, sub ochii împietriţi de neputinţă şi neînţelegere ai echipajului, principalele rezerve de combustibil s-au irosit în van, fără ca „Fotonic” să se poată elibera de forţa care-l făcea să devieze, Ens şi prietenii săi de pe navă s-au văzut brusc demişi din posturi şi trecuţi pe listele pasagerilor.

A început atunci o lungă vacanţă, nu prea veselă, se poate deduce, dar cu desăvârşire lipsită de obligaţii şi fără termen. Deriva în Cosmos are, în dicţionarul nenorocirilor, o poziţie privilegiată…

Oamenii superiori deznădăjduiesc fără să se lamenteze. Tiradele tragice, părul despletit, gesticulaţia elocventă sunt cenzurate dinainte de a se naşte. La fel se desfăşurau lucrurile pe „Fotonic”.

Ens îşi petrecea timpul studiind cerul. Devierea se accentua neîncetat. De la locul său din loja mesei de lucru, putea să vadă cum se modifica dispoziţia stelelor. Aştepta nerăbdător încheierea curbei, spre a putea să fixeze noua direcţie. Câteva încercări de a o precalcula dădură greş: ordinatorul era incapabil să identifice drept factor perturbator vreunul dintre aştrii vizibili.

În cele din urmă, răbdarea lui Ens a fost răsplătită. Direcţia navei a început să se precizeze. Dar cu asta nu a făcut lucrurile să progreseze prea mult. Ce anume ar fi putut smulge nava de pe traiectoria ei decât o masă nemaivăzută? Numai că, acolo unde duceau toate indiciile, în tapetul înstelat al cerului nu strălucea niciun astru. Ceasuri lungi a petrecut Ens în faţa telescopului, căutând să

determine imposibila ţintă a navei. Nimic edificator nu ieşea la lumină.

Aştepta cu încordare stabilizarea finală a axei zborului. Dar nici atunci când nava s-a echilibrat definitiv, cercetarea încăpăţânată a zonei spre care se îndreptau nu a adus vreo lămurire. Dimpotrivă, în direcţia aceea părea că spaţiul se rarefiază şi se formează un gol. Niciun astru nu marca punctul de la intersecţia perpendicularelor telemetrice.

Acum însă putea să facă o fotografie grarifică a pătratului, spre a identifica forţa care îi sorbea fără milă. Aceasta o indicat o neobişnuit de puternică sursă. Avea să-i înghită un adevărat monstru astral, nemilos, invizibil.

— Un *black hole!*

— De ce nu?

Ipoteza le-a părut astronauţilor extravagantă. Ivins a avut însă prevederea să ia în considerare şi posibilitatea mult mai prozaică a unui astru întunecat. În cazul acesta, unghiul de atac al navei avea o importanţă vitală. În loc să se strivească de rocile îngheţate ale corpului astral ori să fiarbă în focul său fără lumină, „Fotonic” mai putea, utilizând cu artă insignifiantele sale rezerve şi arta navigatorilor de la bord, să se plaseze pe o orbită în jurul lui. Este ceea ce a realizat inteligenţa unită cu experienţa.

Din fericire. Pentru că fotogravimetrul nu a greşit: prăpastia e în realitate un imens corp ceresc, nici soare, nici planetă, o masă grea de întuneric pândind pe şoselele cerului, un sorb gigantic aspirând totul, fără alegere, mecanism detracat funcţionând orbeşte lungă vreme după ce şi-a devorat stăpânii.

Din fericire?! În ce măsură e preferabil să dai la infinit ocol unei sfere de fontă decât s-o izbeşti drept în inimă? La acest subiect au vreme acum să mediteze fără restricţii cei şase naufragiaţi.

2

— E o provocare, spune Ens Chulli; o face înadins.

Sensul exact este: parcă ar face-o înadins. Aşa s-a format iniţial ideea în mintea lui Ens. Dar în crâmpeiul de secundă dintre scânteia dintâi a gândului şi formularea lui finală undeva, în cine ştie ce straturi obscure, s-a produs o schimbare, şi iată că, reformulată, judecata lui Ens dă glas unei sinteze noi.

Ca insul tenebros, deseori placid, mereu închis în sine, personaj cu desăvârşire străin de spiritul aventurii, să simtă dintr-odată imboldul de a pogon pe astrul mohorât, să se descopere fără veste chemat să şteargă petele albe de pe harta lui e aproape de necrezut. Sentimentul pe care-l trăieşte Ens Chulli nu-i însă o simplă deşteptare virilă. Omul îşi observă cu sinceră uimire tainicele modificări din organism.

În cele câteva luni de zile terestre de când vegetează legaţi cu un lanţ nevăzut de astrul fără lumină, ar fi putut să completeze un catalog de senzaţii bizare. Toate par să răspundă unei subtile invitaţii, pe care corpul a înregistrat-o nu se ştie pe ce cale, fără ştirea şi peste voinţa lui. Caracterul imperativ al chemării, somaţia conţinută în paşnicul magnetism care-l învăluie şi-l pătrunde îl fac pe Chulli să fie suspicios.

Evenimentul s-a petrecut în celula sa însingurată de pe „Fotonic”. Fără îndoială, îşi spune, vina e numai a lui dacă din această împrejurare, a cărei semnificaţie are o greutate atomică aproape nulă, spiritul său morbid, prea suplu pentru un lup spaţial, prea iubitor de complicaţii pentru axiomele galaxiei, a distilat o picătură de otravă.

Cine, adică, ar fi putut lansa provocarea?

Răspunsul e zguduitor: cineva. S-o spunem cu tot curajul: cineva de pe planeta asta.

— Nu, protestează Ens: de pe steaua asta.

— O Stea, groapa asta în cer? O absenţă şi atât!

— O stea.

— O stea, globul ăsta stins, mingea asta dezumflată şi rece, lipsită de furii luminescente, de cascade arzătoare şi

protuberante?

— De ce nu?

— O stea cu faze? Acum câteva luni era perfect opacă, o adevărată prăpastie. De-o vreme şi-a procurat un fel de lumină zodiacală. Ţi se pare serios?

— Nu tot ce-i neserios e şi neadevărat Am o bănuială mâi gravă încă: steaua noastră nu e decât o stea ca toate celelalte. În orice moment poate să explodeze în lumină şi radiaţii.

— Eşti un vizionar, Ens, unul teribil de orgolios. Timid, ascuns, măsurat pentru oricine crede că te cunoaşte. Asta e rolul pe care ţi l-ai ales şi-l joci, dacă nu cu talent, cel puţin cu încăpăţânare. În fond eşti un Hannibal comprimat într-un şoarece, eventual de bibliotecă. O simplă răsturnare de situaţii, o bruscă emancipare a rozătoarelor, şi s-ar vedea ce zace în Ens Chulli.

— Oamenii ca şi stelele pot să se construiască pe sine. Rămâne ca privitorii să surprindă înţelesul spectacolului la care asistă.

— Ens, eşti pe cale să faci un sacrilegiu: gândeşti despre stele ca despre oameni.

— Superbă eroare! Sunt mândru de ea.

— Nu te gândeşti că o nouă inchiziţie ar putea să te condamne pentru faptul că atribui aştrilor un suflet?

— Grozăvia ar fi să mă condamne stelele. Oamenii s-au mai bătut cu ereziile; au sfârşit prin a învăţa că doar ele contează. Niciun supliciu nu m-ar face să mă dezic de sentimentele mele. Ars pe rug de dragul unei stele – ce poate fi mai grandios?

— Imprudentule! Mă tem că o inchiziţie modernă ar comuta expierea pe rug, inoperantă, într-o expediţie pe steaua ta, cu scopul de a produce dovada spuselor tale. Mai puţin crud, însă mai grav.

— Nici nu cer altceva.

— Replică de teatru.

— Nu, fratele meu, nu ai dreptate. Mă cunoşti prea bine

ca să nu te înşeli uneori asupra mea. Mai sunt capabil de gesturi. Îndoiala ta e inspirată. Simt că mă fortifică, dându-mi curajul să mă înfrunt pe mine însumi. Sper să înving. Adio, frate! La revedere pe Steaua Neagră!

3

— Să fim serioşi, spune Chulli. O spune tare, fără teamă, pentru că e singur.

Singur... Cine poate avea certitudinea singurătăţii sale? Ens Chulli ştie că de pe navă îl urmăresc cel puţin două persoane: Reno, care-i de serviciu, şi Trişa.

I se strepezesc şi acum dinţii când îşi aminteşte – iar nervii lui nu fac decât să i le readucă neîncetat în faţa ochilor şi în auz – penibilele minute în care a smuls învoirea de a pleca în expediţie pe solul astrului. Pentru ca Ivins cel pozitiv să cadă de acord, era nevoie fie de o demonstraţie matematică, exclusă în cazul nostru, fie de o aberaţie curajoasă. Una din trăsăturile caracteristice maniacilor de tot felul este faptul că nu admit să aibă o idee fixă. Ens a fost destul de şiret ca să joace cartea opusă. În locul unui expozeu savant şi nefondat, Ivins a fost obligat să asculte o pledoarie de un subiectivism declarat, absolut şi lipsit de orice mistificare. Teoriile abstracte au şi ele dreptul de a fi susţinute, mai ales dacă autorul nu pretinde să aderi la ele. Când un creator de asemenea himere cere să plece în căutarea lor, e raţional oare să i te împotriveşti? în niciun caz atunci când ai eşuat la n ani-lumină de Pământ şi nu există minune care să poată evita catastrofa. În numele cărei cauze să interzici unui mitoman să coboare pe steaua sa? Ce prejudicii poate aduce co-naufragiaţilor acest ocol în drumul spre niciunde? Ivins a trebuit să-i dea permisiunea. Instinctul lui Ens calculase bine.

Acum însă...

A petrecut pe astru două zile de o durată cu totul specială, două zile de rătăcire fără ţel, de libertate şi bun

plac. Două zile mai curând serbede totuşi dacă ţinem seama de rezultatul cercetărilor lui Ens. Astrul nostru e modelat fără geniu. Un păcat care, luat în sine, e inocent. Să faci însă un asemenea drum, să plăteşti curba care ţi-a dat ocazia de a pune piciorul pe steaua întunecată printr-o lentă execuţie în masă pentru a vedea cum dealuri de granit alternează cu văi de granit, ca într-un concurs de lipsă a imaginaţiei, asta e prea mult. Aici se ascunde sensul exclamaţiei lui Ens Chulli, sătul de ceea ce i se pare a fi prea urât ca să fie adevărat.

— Să fim serioşi! repetă.

Nu e de condamnat. Abia trezit din somn, a ieşit din igluul autogonflabil ca să tragă o gură de aer proaspăt – figură de stil gratuită pe un astru lipsit cu desăvârşire de atmosferă. Să arunci însă, în zori – altă figură de stil de vreme ce globul nostru nu se roteşte sub raza vreunui soare luminos – aşadar să arunci în jurul colibei o privire asupra orizontului, să iei din nou, după o noapte (?) de absenţă, contact cu lumea pe care ai părăsit-o pare un gest necesar, şi Ens nu ezită să-l facă. Numai că astrul i-a jucat o festă. Pe când omul se odihnea, printr-o tehnică al cărei secret îl deţine, şi-a modificat peisajul. Granitului dezolant i-a luat locul un granit zvăpăiat. Până la orizont, valuri mari de piatră crenelate, limbi de ferăstrău fără ferăstrău retează exploratorului orice avânt.

Dar Ens nu este un explorator obişnuit. O atestă pretenţia ca steaua lui să fie rezonabilă. Nu poţi studia un corp ceresc dacă îşi schimbă înfăţişarea ori de câte ori i se năzare.

„Cu atât mai bine” – pare să exclame cel incriminat şi, iată, un drum se deschide prin şirurile de ziduri impenetrabile.

Invitaţia e formulată prea ritos ca să poată fi trecută cu vederea. Un om de bun-simţ ar lua-o pur şi simplu la sănătoasa. Rareori însă oamenii de bun-simţ părăsesc leagănul dulce al planetei natale.

Chulli ar avea toate motivele să jubileze: astrul dă dovadă de multă originalitate. Impresiile sale par să se confirme. Un impuls dat aparatelor de înregistrare şi, nesperat de convingătoare, imaginea unei lumi în plină prefacere, capabilă să efectueze treceri senzaţionale de la o formă a reliefului său la alta, imprevizibilă, ar fi înregistrată, permiţând norocosului descoperitor să demonstreze oricui justeţea intuiţiei sale.

Dar la ce bun? Ens nu ţine să-şi convingă prietenii şi este hotărât să nu inoportuneze gazda. Martorul principal şi judecătorul sunt una şi aceeaşi persoană.

Astrul doreşte să-şi manifeste aptitudinile? Ţine să dovedească personalitate? Cu atât mai bine. Să ne bucurăm de ocazie, să deschidem ochii, dar mai cu seamă să dăm frâu liber facultăţii de a primi sugestiile din afara noastră fără a le obliga să treacă prin filtrul deformator al spiritului critic. Nu-i niciodată prea târziu ca să conteşti o inepţie. Deocamdată se pune problema de a nu rata clipa de nebunie a naturii.

Aşadar, curaj! Drumul neted ce se deschide în faţa lui Ens prinde să se lărgească, prefăcându-se într-o câmpie linsă ca-n palmă? Foarte frumos. Porţiunea de teren pe care se află igluul o porneşte din loc, părând că evoluează pe gheaţa unui patinoar? Perfect. Ochiul de astronom al lui Ens Chulli apreciază că insula sa de granit se apropie vertiginos de un punct care, cu puţin timp în urmă, era situat pe linia orizontului. Cu atât mai palpitant. Vom vedea cum arată astrul mai departe. O clipă de neatenţie şi micul iglu a dispărut. O pagubă importantă, dar Ens nu se formalizează. Nu are timp. Sub ochii lui, piatra se preface într-un cristal transparent şi melodios. Din senin apar ziduri limpezi, înalte, formând reţeaua unui labirint a cărui structură nu poate fi ghicită. Deocamdată Chulli străbate pereţii străvezii cu aceeaşi uşurinţă cu care a traversat vidul spaţial, dar prezenţa lor, cât de imaterială ar fi, rămâne stânjenitoare. În orice clipă, omul are impresia că se va

strivi de o placă rece şi dură.

Ens e pe cale să se enerveze. Îşi ia vânt şi sare de pe insula sa lunecătoare. În acelaşi moment, porţiunea pe care cade o porneşte, la rândul ei, într-un iureş. Chulli îşi simte sângele presându-i tâmplele. Nu se poate opune. Se lasă în patru labe, se întinde pe covorul său zburător, sperând într-o ameliorare. Curând surprinde o schimbare fundamentală: discului de gheaţă i-au crescut pereţi de gheaţă, ceea ce schimbă statutul pasagerului într-unul de prizonier. Disperat, Ens izbeşte în peretele inefabil, pe care îl străpunge cu aceeaşi uşurinţă ca şi mai înainte. Construcţia nu dispare însă. Iar imaginea claustrării, deşi întru totul iluzorie, acţionează eficace asupra nervilor exploratorului. Acesta nu ignorează faptul că sita în care străbate pustiul astral se poate metamorfoza oricând într-o închisoare veritabilă. Cum a ieşit din raza de observaţie a navei, dacă Ens nu comunică cele petrecute, nimeni nu va bănui nimic. Dar Ens Chulli ezită să pună în funcţiune aparatura de radio a costumului autonom. Nu vrea să-şi provoace adversarul şi nici să facă acolo, sus, o figură jalnică. Parcă şi aude comentariile acide ale lui Dog şi-l vede pe Reno pregătindu-se, cu un reproş mut, dar cu o promptitudine de robot eficace, să-şi salveze partenerul de zbor atât de inapt şi lunatic.

De altfel, în reţinerile lui Ens nu pe ultimul loc se află simţul ridicolului. Cum să formulezi o ameninţare atât de difuză? Şi cum să eviţi ironiile când e sigur că, odată cu apariţia celorlalţi, demonstraţiile vor înceta?

De ce e sigur? Asta e şi mai greu de precizat, însă Ens Chulli ar paria pe mâna sa dreaptă că aşa se vor petrece lucrurile dacă va apărea vreun martor. Steaua lui îşi face de cap numai pentru el. Un delicat semn de atenţie celui care a descoperit-o. „Încântat!” – simte Chulli tentaţia de a-şi pocni ceremonios călcâiele înclinându-se ţeapăn.

Între timp jocul continuă. De undeva, de sus, de jos, de pretutindeni începe să erupă lin, dar palpabil, în cascade,

lumina. Raze dulci, calde, în tonuri plăcute. Nimic dur, fierbinte, nu un rug, nu o lavă distrugătoare, nu un vulcan. O mare lumină potolită emană din solul devenit opalin.

— Nu am greşit! spune Chulli. E o stea! O stea cu lumină intermitentă. Pulsatorie? Poate. Explicaţii? Câte vreţi. În anumite perioade, o gravitaţie ieşită din comun întoarce din drum fotonii, împiedicând iradierea să se producă.

— Splendid, exultă spiritul critic. Cât ar trebui să atârne la suprafaţa unui astru de asemenea tip un călător despre care nu se poate spune că ar fi scheletic şi care pe deasupra mai poartă şi costumul spaţial? Nu ar fi el strivit de propria sa greutate?

— Fireşte, dar cazul Ens Chulli nu-i decât o întâmplare minoră, pe când steaua, steaua…

— Ei bine, steaua ta s-a dovedit extraordinară prin aceea că până la un punct e perfect normală: poate să lumineze. Lista rezervelor e însă atât de lungă…

— Steaua mea e o stea de excepţie!

— Ştiam că o să ajungem aici, în plin deşert al subiectivităţii… Steaua ta luminează, dar îşi stăpâneşte forţa din acelaşi motiv pentru care nu ne arde tălpile. Care este acest motiv? Nu se ştie, dar e comod să-l căutăm în teritoriul arbitrarului, al voluntarismului şi sentimentalului. Spune-o de-a dreptul, Ens Chulli, de dragul tău face steaua tot circul ăsta! Pentru epatarea ta îşi schimbă înfăţişările mai des ca o femeie rochiile, pentru ocrotirea ta îşi stăpâneşte respiraţia de foc. De altfel, ea te-a chemat, elocvent, irezistibil, de pe navă, obligându-te, cu preţul unor înfruntări penibile, s-o asculţi, să cobori pe suprafaţa ei, să i te încredinţezi. Mai mult: ai avansat ideea că ea a smuls nava de pe orbită, atrăgând-o spre sine. Atunci nu văd ce ar putea să te împiedice, fericit de a fi scuturat de pe umeri povara unui destin întru nimic glorios, identic tuturor celor de pe navă, să pretinzi că însuşi acest rapt cosmic s-a produs numai pentru că steaua ta a ţinut să te întâlnească!

— Absurd! strigă Ens în tăcerea meschină a costumului său etanş.

Dar e o minciună. Construcţia fantasmagorică e prea cuceritoare ca s-o nege. E şi unică, de neînlocuit. O adoptă.

„La naiba – îşi spune, imitându-l iară voie pe Dog – doar îmi aparţine”.

4

Cuvântul just rezolvă problema cel puţin pe jumătate. El joacă rolul diagnosticului. Odată acesta corect stabilit, lucrurile se ordonează. Simptomele nu mai par disonante semnale din haos, iar bolnavul nu mai este un ins bântuit de strigoi, ci o persoană căreia i se recomandă un tratament.

Capriciu. Cuvânt mai degrabă vag, puţin angajant. Capriciu feminin. Epitetul are calitatea de a lăsa impresia că lămureşte lucrurile. O face oare într-adevăr? E mai curând frivol şi perfect neştiinţific. De ce atunci îi ia lui Ens o piatră de pe inimă? Gândirea lui nu cere, pentru a socoti că lumea e raţională, decât ca orice mişcare din Universul infinit să se înscrie într-o formulă? Deşertăciune, dogmatism, scolastică, iată alte formule, de astă dată infamante, apte să reducă la neant încercarea de a risipi dramatismul orei prin magia cuvântului.

Şi totuşi Ens Chulli încearcă o reală uşurare. Faptul că poate caracteriza într-un fel comportarea stelei, că nu mai trebuie să rătăcească printre concepte, că poate, dintr-o lovitură, diminua proporţiile întâmplării, că o poate minimaliza îl ajută să se regăsească. Mai mult, îi dă un aer de superioritate pe care nu l-a avut niciodată.

— Ens, îi spune celălalt în vreme ce străbate în bărci de lumină roşie apele schimbătoare ale stelei, cum poate o simplă alăturare de cuvinte, găsită prin hazard, să te împace cu o situaţie inadmisibilă? Iar faptul că aceste două vocabule aruncă asupra gigantului o fragilă aură de senzualitate face cu putinţă ca tu să înregistrezi

dezlănţuirea lui ca pe o mişcătoare declaraţie de amor?

— Exagerezi, protestează Ens, dar nu într-atât încât să greşeşti registrul. Dragoste e un termen foarte precis şi prea terestru pentru a n” mi atracţia reciprocă între două entităţi pe care totul le desparte. Interesul, curiozitatea, jocul sunt alte zone vaste din care te poţi inspira dacă ţii să ghiceşti fondul relaţiei puţin obişnuite dintre mine şi steaua asta. Dar mai curând ar trebui să cauţi în lista noţiunilor care ne lipsesc. Cunoaşterea faptică o ia mereu înaintea înţelegerii.

Între ele persistă distanţa dintre fenomen şi esenţă. Eşti cu mine, aici, la nivelul mării; cum vrei să-ţi formezi o imagine de ansamblu? Pentru asta ar trebui să te ridici deasupra, să te rupi de realitate şi astfel, până la un punct, s-o negi. Dar e raţional oare să dai trăirea pe cunoaştere? Visul omului e să le obţină pe amândouă. Noi însă trebuie să optăm. Ei bine, îţi mărturisesc: satisfacţia experienţei îmi pare mai preţioasă. Sunt aici nu din voia mea, ci pentru că nu pot altfel, şi voi face totul ca să-i regăsesc pe ai mei, dar nu voi regreta popasul pe steaua mea, oricât de scump l-aş plăti!

5

Autorul se întreabă ce sens ar avea să enumere doctoral şi exact şotiile a căror victimă a fost Ens Chulli. A trecut echivalentul unei luni de când a dispărut omul căruia Ivins n-ar fi trebuit nici în ruptul capului să-i dea învoirea de a coborî pe astrul străin. Încercarea tovarăşilor să-i de a-l urmări, de a păstra legătura cu el s-a soldat cu un eşec. Să se fi defectat aparatura electronică din costumul lui Ens? Foarte probabil. Ce altceva l-ar fi putut determina să tacă atâta vreme? Ivins şi Reno, Trişa şi Ong, ba chiar şi scepticul Dog au explorat în repetate rânduri şi cu mijloace variate suprafaţa corpului ceresc în căutarea camaradului pierdut. Zadarnic.

În mod ciudat, cei cinci resimt cu putere absenţa lui Ens,

pentru care, atunci când se afla printre ei, aveau destul de puţină înţelegere. Datoria dă însă o nuanţă afectivă obiectului său. De această circumstanţă beneficiază fără să ştie şi Ens Chulli.

Dar el ignoră îngrijorările de la bordul navei care se roteşte la mare distanţă de fusul stelar. După ce a pus piciorul pe solul acestuia, nu a mai avut niciun gând pentru ai săi, într-atât l-au acaparat evenimentele. De atunci încoace, recitalul de transformism al astrului nebun s-a succedat aproape fără oprire. O demonstraţie de fantezie etalată obositor, asociată unui joc al pisicii cu şoarecele, în forme noi, dar la fel de nemilos şi fără speranţă. Câteva răgazuri de lâncezeală ca pe un ocean fără vânt, când victimă voluntară şi agresor agreabil cad, istoviţi, într-un fel de nefiinţă care ar pi tea fi la fel de bine uitarea sau somnul. Resuscitarea, regăsirea sunt colorate de un abur de tandreţe. Urmează o nouă repriză, amplă, istovitoare, lipsită de sens ca toată aventura lui Ens Chulli.

Într-unul dintre răgazuri, intrusul şi-a amintit că de la începutul expediţiei sale nu a pus nimic în gură. Energia nu-i lipseşte însă, dimpotrivă, niciodată n-a mai avut, ca acum, senzaţia că radiază prin toţi porii forţa de a trăi.

Placidul şi melancolicul de pe «Fotonio a suferit o prefacere de mii de ori benefică. Nu găseşte cu cale să se mire, având sentimentul că, într-un fel, această compensaţie i se cuvine. E un semn de recul al lucidităţii? Greu de apreciat şi neesenţial.

Mai grav e faptul că nu întrevede un sfârşit. Mai exact, de la o vreme adulmecă ceva, în jur tremură, imperceptibil, umbra unei soluţii. Nimic practic, nimic rezonabil. Doar, pe de o parte, un gol de energie, o sete imensă, disperată, iar pe de alta un rezervor care debordează, risipeşte fără minte, zvârle în patru vânturi avuţia cea mai de preţ din Univers. Alături. Dar ce prăpastie între ele! Cum să furi, jalnic Prometeu, focul pentru corabia ta!

O singură armă: comunicarea cu monstrul. Din păcate

univocă: Ens recepţionează în felul său chemările vagi lansate de purtătorul capriciilor pe care le suportă. Nimic nu dovedeşte însă până acum că ar fi posibilă şi transmisia în sens invers. În ce măsură ar fi eficientă o astfel de comunicare abia rămâne de văzut.

O experienţă poate fi edificatoare. S-o efectuăm. Să alegem bine momentul. Şi:

— Nu, spune Chulli.

Nu rosteşte cuvintele, ci doar le gândeşte cu limpezime, răspicat. Este un răspuns la ultima rundă de solicitări ale partenerului.

Reacţia? Cvasinulă. Poate o clipă de şovăire a fluxului. Dificil de precizat, senzaţiile fiind diluate la extrem în zona subtilă în care se produc. Ens face un efort imens pentru a rezista. Refuză continuarea jocului, denunţă acordul tacit, suspendă comuniunea sufletească. Închide porţile în faţa transferului de energie care îl ţine pe picioare de atâta vreme. Cum o face? N-ar şti nici el însuşi s-o spună. Îşi concentrează la maximum forţele într-un ghem de voinţă. Cu o bărbăţie de care nu se credea în stare, cu o hotărâre a fiinţei sale întregi, prefăcută într-un arc de oţel fără nici o fisură, modestul Ens Chulli se opune indefinisabilului.

Fazele conflictului sunt multiple. Ciclopul stelar crede că se înşeală ori că Ens propune un joc nou şi e gata să-l urmeze. Solicitudinea sa rămânând însă fără efect, lansează o nouă invitaţie înspre firul de praf de care s-a legat cu atâta putere. Acesta o ignorează. La fel procedează în faţa manevrelor menite să-l aducă la sentimente mai bune.

În definitiv ce vrea omul ăsta? Nedumerirea uriaşului apare manifest în acţiunile sale contradictorii. Ens Chulli riscă enorm şi e conştient de aceasta. Dar nu şovăie. La fel de ferm cum a ştiut să lupte, pe navă, pentru autorizaţia de a se prezenta la întâlnirea cu ceea ce îl solicita îi întoarce acum spatele.

Încordarea creşte. Astrul căruia nimic nu i s-a ridicat

vreodată împotrivă ia notă de o situaţie intolerabilă. În straturile cele mai adânci ale obscurei sale conştiinţe au loc disocieri inedite. Caracterul lor dramatic nu e de natură să alimenteze optimismul. Dar Ens e neclintit. Solul tremură surd, însă omul, întins ca pe o plajă, cu ochii închişi, un surâs neglijent pe buzele arse, este imaginea însăşi a mulţumirii de sine, a încrederii în forţele proprii. Un preopinent mai puţin primitiv, un mai bun cunoscător al sufletului omenesc ar fi respins de mult insolenţa fără acoperire a bobului de nisip adus de vântul cosmic. O prudenţă care pledează mai curând favorabil pentru astrul fără nume întârzie declanşarea represaliilor. Dar nu poate s-o înlăture atunci când rezervele răbdării sunt epuizate. Ens nu e luat prin surprindere, dar aceasta nu face lucrurile mai lesne de suportat.

Dacă Ens nu-şi urmează disproporţionată pereche, aceasta îl smulge de la sol ca pe o păpuşă jucându-l fără milă, târându-l de-a lungul continentelor schimbătoare, zvârlindu-l în vid ca să-l prindă în braţe aiurea, deschizându-i la picioare prăpăstii fără fund şi vărsând asupra lui avalanşe de rocă fierbinte. Ens Chulli suportă fără crâcnire tratamentul, dar stoicismul său nu e resemnare şi supunere, ci sfidare. Astrul o simte. Jocul şi-a pierdut caracterul de divertisment, de capriciu nevinovat, şi e tot mai mult confruntare şi conflict. Evident, o încercare a puterii nu poate conveni stelei, căci anihilarea adversarului nu reprezintă victoria decât într-o competiţie cu spectatori. Astrul ţine să-l vadă pe Ens Chulli revenind la sentimente mai bune şi pentru aceasta are nevoie de integritatea lui corporală. Atent să nu-l volatilizeze, îl supune unor torturi atroce, dar omul, care nu a cedat în primele momente, a avut vreme să-şi adune forţele şi să-şi compună o atitudine. Fiecare nou act dement al molohului nu face decât să-l întărească în poziţia lui.

Această secretă aci mulare durează de cine ştie când. Vine însă momentul în care plinul a fost făcut. Fiecare

moleculă concentrează o forţă aptă să zdruncine mecanismele galaxiei, iar omul întreg dispune de puteri fără limită.

Şi atunci

Şi atunci

Şi atunci

(momentul e atât de grandios că ar trebui anunţat prin răpăit de tobe)

Atunci Ens Chulli scoate un strigăt – dar nu, mă înşel, nu e un strigăt, ci echivalentul lui în plan macrocosmic. Apelul concentrează tot ce reprezintă omul, până la ultimul strop de energie, până la ultima vibraţie a convingerii, tot ce este în el viaţă, flacără, caracter. Ceea ce rămâne după o asemenea operaţie este mai puţin decât o umbră, mai puţin decât o amintire, şi Ens o ştie. Lansează totuşi, epuizând zestrea sa vitală până la cel din urmă atom, cuvântul în care se regăseşte.

E o poruncă. Intensitatea ei arde spaţiul şi învie roca. E un imperativ, o somaţie de un asemenea patetism că Steaua încremeneşte şi ascultă. Fulgerate de sensul mesajului, galaxiile par să se oprească şi chiar lumina îşi domoleşte galopul.

Ceea ce interesează însă e răspunsul stelei. Acesta vine, implacabil, nemăsurat şi dement. Astrul se aprinde instantaneu, e un rug, o trombă de foc. Materia solară urcă vulcanic, precedată de un câmp a cărui forţă e capabilă să modifice faţa cerului.

Spectacolul ar orbi pe oricine. Dacă s-ar găsi totuşi un privitor capabil să suporte avalanşa incandescentă, ar vedea cum, pe aripile suave ale câmpului anonim, pământeanul Ens Chulli este purtat spre „Fotonic”.

Cel care a dezlănţuit incomparabila reacţie nu-i poate urmări efectul. Saltul pe care-l execută în înaltul stelei renăscute face să-i cadă pe ochi perdele negre. În această stare traversează ca pe o pânză de apă impenetrabilii

pereţi ai navei, regăsindu-se ca prin minune în mijlocul alor săi.

În aceeaşi clipă, „Fotonic”, cu toate condensatoarele doldora de energie, ţâşneşte din loc, tară ordin, părăsind captivitatea pentru totdeauna” Stupefacţia e imensă. Ivins are însă prezenţa de spirit să amâne întrebările pentru mai târziu. Fericit să fie din nou stăpân pe rachetă, ordonă maşinilor întoarse la viaţă să readucă nava pe traiectoriile raţiunii.

La întrebarea neformulată: „Încotro? înapoi, spre Pământ, sau către ţinta iniţială?”, răspunsul e unanim şi umple spaţiul umanizat al navei cu aromele uitate ale bărbăţiei şi încrederii:

„Spre Tejas!”

CUPRINS :

Lector : VICTOR ZEDNIC
Tehnoredactor : MARIANA PUŞCAŞU
Bun de tipar 26.X.1976. Apărut 1976. Comanda
Nr. 580. Tiraj : 33500 broşate. Coli de tipar :11,5
Comanda nr. 60456
Combinatul Poligrafic „Casa Scânteii",
Bucureşti - Piaţa Scânteii nr. 1,
Republica Socialistă România

Fantastic Club

Lei 4,25

ÎN ACEEAȘI COLECȚIE
au mai apărut :

Adrian Rogoz
PREȚUL SECANT AL GENUNII

Vladimir Colin
DINȚII LUI CRONOS

X X X
OAMENI ȘI STELE

Georgina Viorica Rogoz
ANOTIMPUL SIRENELOR

Karinthy Frigyes
MOARTEA HIPNOTICĂ

Mihnea Moisescu
ÎNTOARCERE PE ȚĂRMUL DISPĂRUT

Stanislaw Lem
CIBERIADA